

వనిత

మార్చి ఒకటి: 1976

01-03-1976 వెల: ఒక రూపాయి

మహిళా వర్షం ముగిసింది

ఒక కొత్త శకం వెలిసింది.

ఆడవారి ఆశయాలు పరిలాలి కలకాలం!

సంవత్సరం పొడవునా ఆడవారు
ఉత్సవాలు జరుపుకొన్నారు,
మధ్య మధ్య మొగవారు ముసి ముసినవ్వులు నవ్వుకొన్నారు!

ఇంతకీ స్త్రీలు విముక్తి పొందారా?
వారికి నిజంగా కావలసిందేమిటి?

వారు కోరేది ప్రత్యేక అధికారాలూ, హక్కులూ కాదు.
వారు ఆశించేది వాటియ దీవికంలో పాల్గొనే
మహత్తర అవకాశం మాత్రమే.

ఈ అవకాశాన్ని ఆమెకు
స్టేట్ బ్యాంక్ అనేక సేవల ద్వారా
నిష్పక్షపాతంగా కల్పిస్తోంది.

స్టేట్ బ్యాంక్

మీరు మద్రాసు, తిరుచ్చి, వచ్చినప్పుడు అరులు నిలు పట్టు చీరలు
కానడానికి ప్రశస్తమైన శారదాస్ కు తప్పకుండా రండి

ఉత్సాహంగా
జరుపుకునే
శుభకార్యాలన్నిటాకీ
అందంచేకొద్దేవి

శారదాస్

పట్టుచీరలు

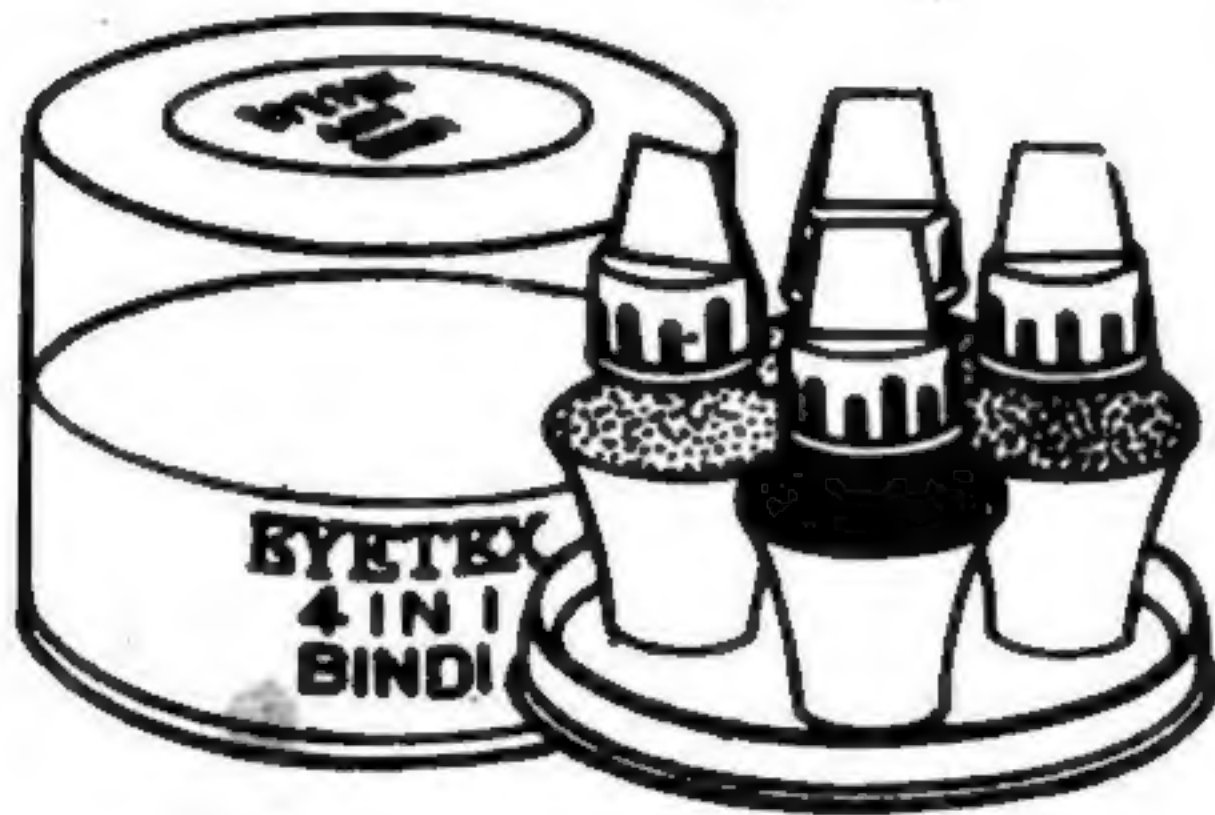
శారదాస్

పట్టుచీరలకు కాత్తడిజైన్లు రూపొందించడంలో ముగ్గురుగురులు

ఛాన్ బల్లింగ్స్
మాంట్ రోడ్
మద్రాసు-600002.
ఫోన్: 87177

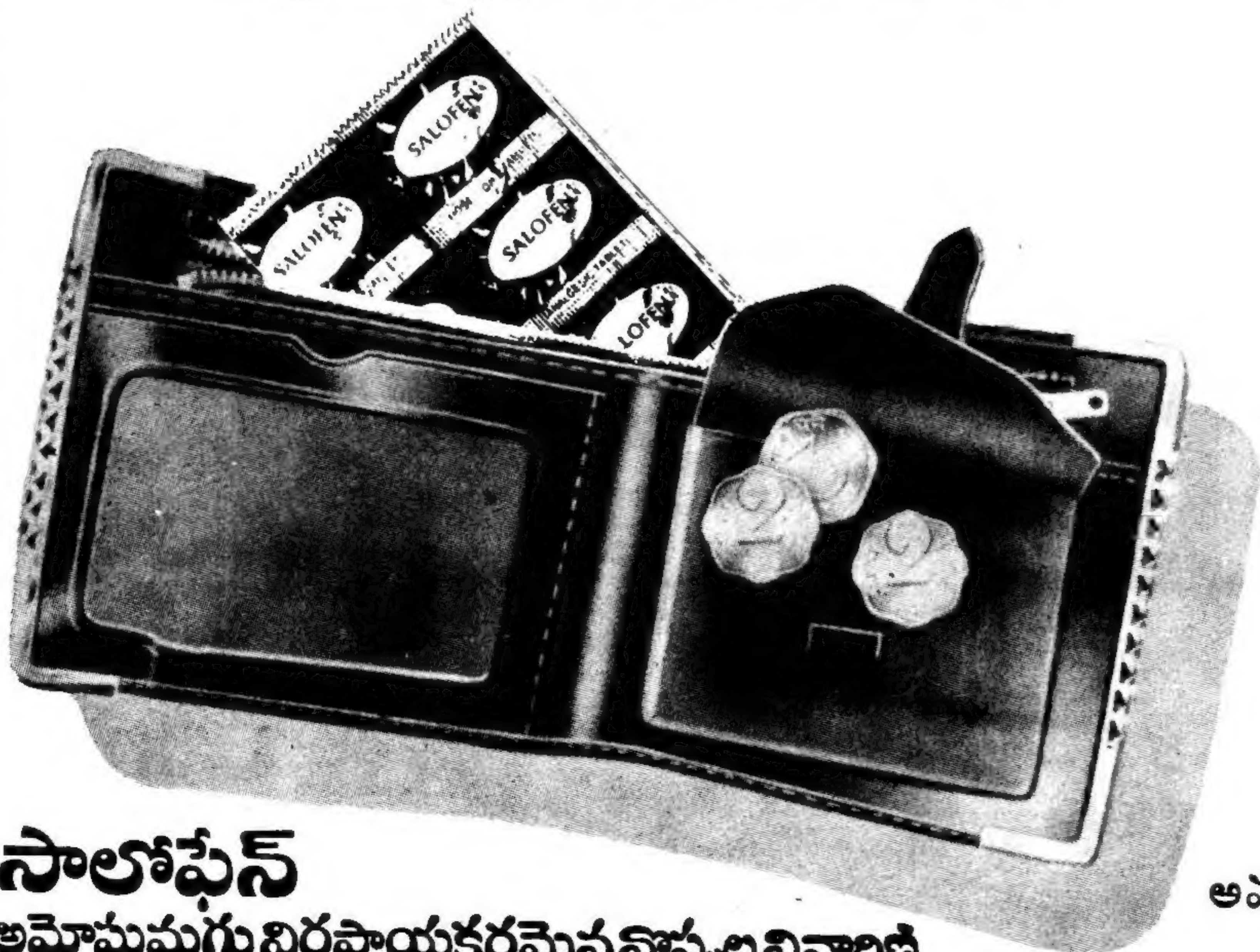
ఎక్స్.ఎస్.బి.రోడ్
తిరుచ్చి-620002
ఫోన్: 7077.

బిటెక్స్ సౌందర్య సాధనములు

ARAVIND LABORATORIES MADRAS-600 033

ఈ రోజులో తలనొప్పి అంటే తలనొప్పి మాటలా!
సాలోఫేన్ ను వాడండి. అమోఘంగా నొప్పిలను నివారించే
మాత్ర విశిష్టమైన రకము వెల అతిచౌక

సాలోఫేన్
అమోఘమగు నిరపాయకరమైన నొప్పిల నివారిణి

మంచిరకపు నొప్పిల నివారిణి
సాలోఫేన్ ను గమనించండి.
దీనిలో రెండు మందులు
అమోఘంగా నొప్పిలను
పొగొట్టేవి చేరివున్నాయి —
అస్పిర్, ఫెనాసిటిన్ —
అయినప్పటికీ వెల మాత్రము
7 ప్రెసలే ఒక మాత్ర.
సాలోఫేన్ అతిశీఘ్రంగా,
తలనొప్పిలకు జలుబులకు,
పండ్లనొప్పి, ప్లూ జ్వరాలకు
కండలనొప్పిలకు ఉపశమనం
కల్గిస్తుంది.
సాలోఫేన్ నొప్పిల నివారిణి
మాత్రము — ఏళ్ల తరబడి
ఇంటింటా ప్రసిద్ధిపొందిన
అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి
తయారీ.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి
నమ్మకమైన తయారీ

SAA/AMS/2000 TEL

వనిత

ప్రజాన పక్ష పత్రిక

సంపుటి: 1 సంచిక: 17

మార్చి ఒకటి: 1976

విడి ప్రతి: ఒక రూపాయి

సం|| చందా: ఇరవైనాలుగు రూపాయిలు

సింహళం: 0. 97 పెండ్స్

మలేసియా: 65 పెండ్స్

వచ్చే సంచికలో

ముఖచిత్రం:

పద్మశ్రీ గౌరవం పొందిన

ప్రఖ్యాత గాయని

పర్వీన్ సుల్తానా

వర్ణచిత్రం:

సరోజినీనాయుడు

వ్రత్యక గోష్ఠి

కోస్టర్ ఆంధ్ర ప్లానింగ్ ఆండ్ డెవలప్ మెంట్

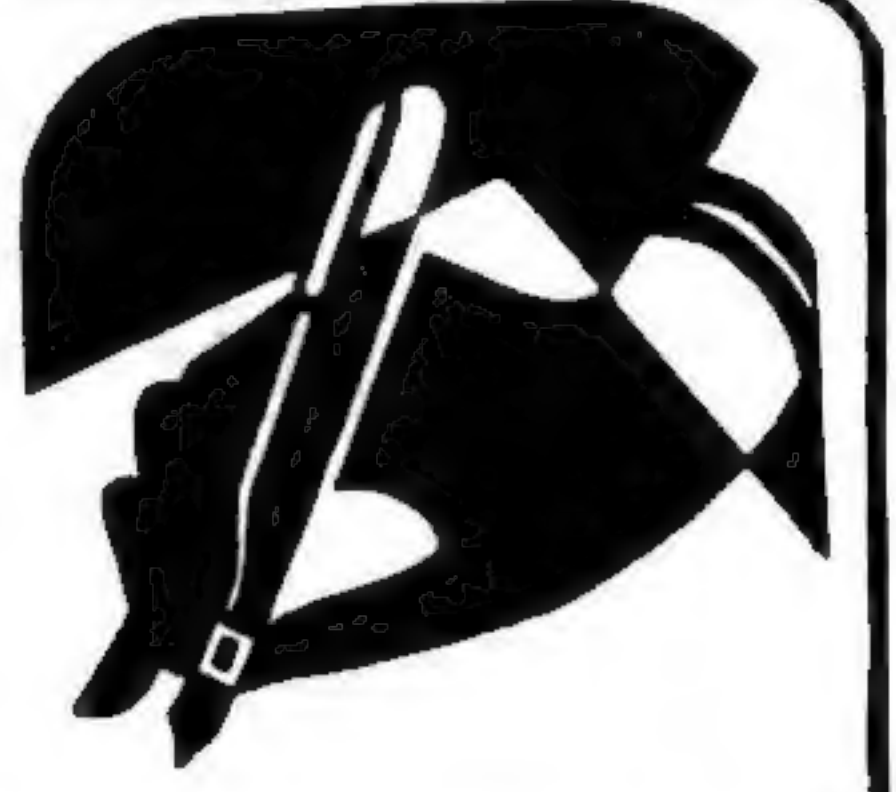
కమిటీ అధ్యక్షురాలు

భవనం జయప్రద తో....

ఈసంచిక-ముఖ చిత్ర వనిత 'యోగాసనాలు' వ్యాసాన్ని (14 వ పేజీ) రాసిన కుమారి నళిని బైజర్ బి.ఎస్ సి పట్టధారిణి. ప్రస్తుతం మద్రాసు యూనివర్సిటీలో 'మాస్టర్ ఆఫ్ బిజినెస్ అడ్మినిస్ట్రేషన్. (ఎమ్ బి ఏ) విద్యార్థిని.

"ఐదు సంవత్సరాల క్రితం నా స్నేహితురాళ్ళు నన్ను చూసి 'నువ్వు రానురాను లావై పోతున్నావ్....ఇంకా కొన్ని సంవత్సరాల్లో నీ ఆకారం పూర్తిగా మారిపోయేలా ఉంది' అనేవారు. కానీ ఇప్పుడు నన్ను చూసి ఆళ్ళు ర్యాన్ని ప్రకటిస్తూ "ఇంత నాజుగా ఎలా మారిపోయావ్" అని అడుగుతున్నారు. యోగా సనాల వల్ల ఈ మార్పు పొంద్యమైందని చెబుతూ-వాళ్ళకూ వీటివల్ల ఆసక్తి కలిగేలా అన్ని విషయాలూ వివరిస్తున్నాను. నేను యోగాసనాల్లో నేర్చుకొన్న పాఠాలు ఇతరులకు చెప్పడం నాకెంతో సంతోషంగా ఉంది" అంటున్న కుమారి నళిని మద్రాసులోని ఎక్స్ ప్రెస్ ఎస్టేట్ లో వున్న 'తైల్యదామ యోగిక్ హెల్త్ సెంటర్'లో ఐదు సంవత్సరాలపాటు యోగాసనాలను అభ్యసించింది. వాటి ప్రయోజనాన్ని పూర్తిగా అవగాహన చేసుకుని-మద్రాసు పుమెన్స్ క్రిస్టియన్ కళాశాల విద్యార్థినులకు, యువజన సమితి మొదలైన సాంస్కృతిక సంస్థల సభ్యులకు - తరచుగా 'యోగాసనాల కళ'ను గురించి తరగతులను కూడా నిర్వహిస్తున్నది కుమారి నళిని.

కళాశాలల విద్యార్థినులు నిర్వహించే ఆంగ్ల, హిందీ నాటక ప్రదర్శనలలో పాల్గొనడం, యోగాసనాలను గురించి వ్యాసాలు రాయడం ఈమె ఇతర అభిరుచులు. "ఉత్సాహం, ఆసక్తి ఉండాలేగాని యోగాసనాలవల్ల చాలా ఉపయోగాలు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా వనితల దేహ సౌందర్యం కాపాడుకోడానికి ఇవి ఎంతగానో దోహదం చేస్తాయి" అంటుంది-కుమారి నళిని.

అభిప్రాయాలు

ఫిబ్రవరి ఒకటి 'వనిత'లో పాఠకుల అభిప్రాయాల్లో శ్రీదేవిగారు ఢిల్లీ నుంచి వ్రాసిన అభిప్రాయం చదివాను. వారి అభిప్రాయంతో నేను ఏకీభవించను. సమాజంలో వలుతరగతులకు చెందిన వనితలు విభిన్న మనస్తత్వాలు కలిగి ఉంటారు. 'వనిత' అన్ని తరగతులకు, అందరి మనస్తత్వాలకు అనుగుణంగా వెలువడుతోంది. ఏ ఒక్కరి అభిప్రాయాన్ని అనుసరించే "వనిత" మనదవడం చాలా కష్టం.

-కె. సత్య వెంకటరమణి, అమలాపురం
ఉత్తరాల క్రికల్లో శ్రీదేవి (ఢిల్లీ)గారి లేఖ నాకు అంత సమంజసంగా కనిపించలేదు. నేడు వస్తున్న అనేక వత్రికలతో పోలిస్తే 'వనిత'లో కొంత వ్రత్యకత తప్పక కనిపిస్తుంది. మాబోటి వల్లెటూరి వనితలకు ఆలోచనలు రేకెత్తించే ఎన్నో కొత్త విషయాలు ఇప్పటికే తెలియచేసింది వనిత! శ్రీదేవిగారి ఉత్తరం ప్రచురించటంలోనే 'వనిత' వికారత, స్థాయి, సాంఘిక బాధ్యత ద్యోతకమవుతున్నాయి.

-శ్రీమతి శేషగిరి రామారావు, అయినవిల్లి
శ్రీలలో మార్పు కోసం, శ్రీ స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాడే కొంతమంది రచయిత్రులు కూడా తమ పేరు చివర తమ భర్త పేరులోని చివర ముక్కలను తగిలించుకోవడం నేడు చాలా ఎక్కువగా కనబడుతుంది. అంటే ఇదేదో పురుషులపై వ్రత్యకమైన చర్య అని మీరు భావించకండి. భర్తపై ప్రేమను ఎవరూ చాలెంజి చెయ్యరు. కాని భర్త పేరు కాకుండా అత్తగారిదో అమ్మగారిదో తగిలించుకుంటే ఎలా వుంటుంది? తండ్రి, లేక భర్తల మీద అమరాగం పొంగి పొరే వారి గురించి కాదు నేనవేది; హుందా, హుందా గురించి పేర్లు తగిలించుకునే వారు అట్లా చేయడంకంటే వ్యక్తిత్వం గురించి ఆలోచించుకోవచ్చుగదా!—

-తటవర్తి అపర్ణ, కాకినాడ

పరుగు పందెంతో ప్రవీణురాలు

1975 నవంబర్ 24 న విజామాబాద్ లోని స్థానిక సంస్థలన్నీ కలసి పదమూడు సంవత్సరాల విద్యార్థినిని ఘనంగా సన్మానించాయి. ఆ విద్యార్థిని సాదించిన విజయాలను పేర్కొంటూ ప్రభుత్వాది కారులు, ప్రముఖ పౌరులు భవిష్యత్తులో ఆ బాలిక మరిన్ని విజయాలు సాదించాలని దీపించారు.

ఆ బాలిక వేములపల్లి జయశ్రీ. పరుగు పోటీలలో ఆమె సాదించిన విజయాలను పురస్కరించుకుని ఆ సందర్భంలో సన్మానించారు. అతి తక్కువ కాలంలో అగ్రస్థానానికి చేరుకోవడం కష్టం. నిరంతర సాధనకి అవకాశం. తగిన శిక్షకుడు, తల్లిదండ్రుల ప్రోత్సాహం ప్రతి క్రీడా కారుడికీ, క్రీడాకారిణికీ కావాలి. జయశ్రీకి ఈ మూడూ వరాలుగా లభించాయి.

క్రీడారంగంలోనే కాక చదువులోనూ ప్రతిభ కనపరుస్తున్న బాలిక జయశ్రీ - విజామాబాద్ విద్యుత్ హృదయ కన్వెంట్ లో తొమ్మిదవ తరగతి విద్యార్థిని.

విజామాబాద్ కి ఆరు మైళ్ళ దూరంలో వున్న మాదవరం గ్రామం జయశ్రీ సొంత వూరు. సరదాగా నైకిలింగ్ ప్రారంభించి 1974 లో విజామాబాద్ లో జరిగిన ఆంధ్రప్రదేశ్ నైకిలింగ్ పోటీలలో జయశ్రీ శ్రీల విభాగంలో విజయం సాదించింది. అప్పుడు ఆమె వయసు 12 సంవత్సరాలు. ఆమె మామూలు నైకిల్ ని ఉపయోగించి ఈ పోటీలో నెగ్గింది. ఈ సందర్భంలో జయశ్రీకి టి ఐ నైకిల్ సంస్థ ఒక నైకిల్ ని బహుకరించింది. ప్రముఖ అథ్లెటిక్ కోచ్ శ్రీ రంగారావు 'దృష్టి' లోకి జయశ్రీ రావడంతో జయశ్రీలోని పరుగు ప్రవీణురాలు వెలుగులోకి వచ్చింది.

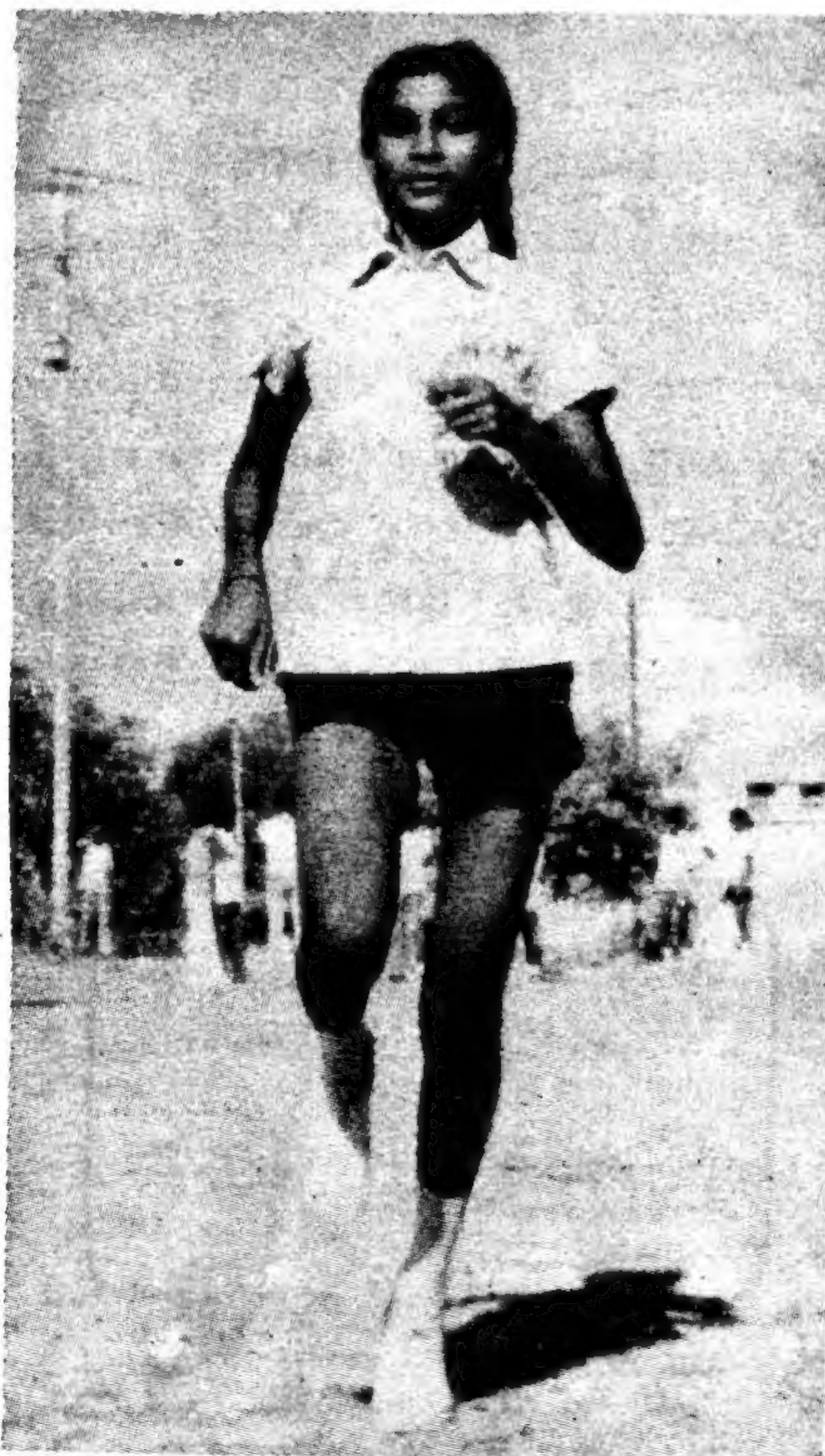
శ్రీ రంగారావు జయశ్రీ 'స్పిరింట్స్' లో రాణించగలదని నిర్ణయించుకుని ఆమెని తీర్చిదిద్దడం ప్రారంభించారు. 1974 నవంబర్ లో వరంగల్ లో జరిగిన రాష్ట్ర గ్రామీణ క్రీడలలో 800 మీటర్ల పోటీని 2 నిమిషాల 48 సెకన్లలో ముగించి

జయశ్రీ మొదటి బహుమతి సంపాదించింది. ఇది జయశ్రీ పార్లొన్న మొదటి పోటీ.

ఈ పోటీలో సాదించిన విజయంతో జయశ్రీకి షిమోగాలో జరిగిన జాతీయ గ్రామీణ క్రీడలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ కి ప్రతినిధిగా పార్లొనే అవకాశం లభించింది. అక్కడి 800 మీటర్ల పోటీలో జయశ్రీకి ఐదవ స్థానం లభించడం విశేషం.

1975 ఆగస్టులో వరంగల్ లో జరిగిన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ 'క్రాస్-కంట్రి రేస్' లో. (మూడు కిలో మీటర్లదూరం) కుమారి జయశ్రీ శ్రీల విభాగంలో నెగ్గింది. ఆమె రికార్డు 12 నిమిషాల 35. 6 సెకన్లు.

1975 ఆగస్టులోనే హైదరాబాద్ లో జరిగిన రాష్ట్ర అథ్లెటిక్ పోటీలలో 800 మీటర్లలో జయశ్రీ నెగ్గడమేకాక 2 నిమిషాల 38 సెకన్లలో కొత్త

రికార్డు నెలకొల్పింది. 'పంజాబ్ లో అఖిల భారత స్థాయిలో జరిగిన 'క్రాస్ - కంట్రి రేస్' లో జయశ్రీకి రెండవ బహుమతి లభించింది. ఈ దూరాన్ని 11 నిమిషాల 5. 2 సెకన్లలో పూర్తి చేసిన జయశ్రీ పాత రికార్డుని అధిగమించింది.

జయశ్రీ విజయ పరంపరలో మరొకటి-1975 అక్టోబర్ లో హైదరాబాద్ లో జరిగిన రాష్ట్ర పాత కాలం పోటీలలో 800 మీటర్లలో విజయం. బొంబాయిలో జరిగిన అలిండియా ఇన్స్టిట్యూషన్ పోటీలో ఆమెకు 500 మీటర్ల శ్రీల పోటీలలో మూడవ బహుమతి లభించింది.

1975 నవంబర్ లో అంతర్జాతీయ మహిళా సంవత్సరం సందర్భంగా ఢిల్లీలో నిర్వహించబడిన పోటీలో ఆమె ఆరవ స్థానం సంపాదించింది. ఈ పోటీలోనే జయశ్రీకి 'బేబీ ఆఫ్ ది మీట్' అనే బిరుదు లభించింది.

1978 జనవరిలో కేరళలో జరిగిన అంతర్ రాష్ట్ర పోటీలలో బాలికల విభాగంలో 800 మీటర్లలో జయశ్రీకి ఏడవ స్థానం లభించింది.

ప్రస్తుతం 800 మీటర్ల పోటీలో జాతీయ శ్రీల చాంపియన్ హరియానాకు చెందిన గీతా జట్టి. ఈమె నెలకొల్పిన రికార్డు 2 ని 12.8 సెకన్లు. ఈ రికార్డుని అధిగమించాలని, జాతీయ స్థాయిలో మొదటిస్థానం ఆక్రమించాలని జయశ్రీ సాధన చేస్తోంది.

గ్రామస్థులలో చాలామంది ఇప్పటికింకా ఆదవీల్లలోకి ఆటలేమీటని నిరసించేవారే. ఈ వాతావరణంలో జయశ్రీ ముందడుగు వేయడం గ్రామాలలో వున్న తక్కిన బాలికలలో చైతన్యం తెస్తుందని భావించవచ్చు. నగరాలలోనే కాక గ్రామాలలోనూ 'ప్రతిభ' వుందనే విషయాన్ని జయశ్రీ నిరూపించింది.

'ఒలింపిక్ పోటీలలో భారతదేశానికి ప్రాతినిధ్యం వహించాలని నా కోరిక' అంటుంది జయశ్రీ. పి. దుర్గ

జీవిత

చీరాల పురపాలక సంఘంవారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అవతరణ ఉత్సవాల పందర్బంగా నిర్వహించిన సంగీతపు పోటీలలో కుమారి టి. వి. విజయలక్ష్మి మొదటి బహుమతి సంపాదించింది. ప్రస్తుతం చీరాల మునిసిపల్ గర్ల్స్ హైస్కూలులో 8 వ తరగతి చదువుతున్న ఆమె వాటకాలలో కూడా నటించి ప్రశంసలు పొందింది.

కుమారి కుమారి పయ్య ప లక్ష్మివేంకటాచార్యవల్లి- పెద్దాపురం గవర్నమెంట్ గర్ల్స్ హైస్కూలులో 8 వ తరగతి చదువుతున్నది. ఈ విద్యార్థిని ఇటీవల కాకినాడలో జరిగిన హైస్కూలు, కాలేజీ విద్యార్థిమల ఎన్. సి. సి. క్యాంపులో పాల్గొని ఉత్తమమైన వాట్యగతైగామి సాంస్కృతిక కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న ఉత్తమమైన కేటెడగామి ఎన్నికయింది. 1975 లో తమ స్కూలులో జరిగిన విదవ తరగతి కామన్ వరీక్షలో ఆమె స్కూలులో ప్రథమురాలిగా వచ్చింది.

భారతప్రభుత్వ విద్యాకాఖవారు ఇటీవల కేరళలో నిర్వహించిన 14 వ అఖిల భారత సంస్కృత వక్తృత్వపు పోటీలలో పాల్గొని సాహిత్యంలో ప్రథమ బహుమతి, మిమాంసలో ద్వితీయ బహుమతి పొందిన కుమారి పోతుకూచి రూస్సిలక్ష్మిబాయి- గుంటూరు జిల్లా జిల్లెళ్ళమూడిలోని మాతృప్రీ ప్రాచ్య కళాశాల విద్యార్థిని. ప్రస్తుతం 'సాహిత్య విద్యా ప్రవీణ' చివరి సంవత్సరం చదువుతున్న ఆమె ఇటీవలే పొన్నూరు పంచమూర్తి మహల్ వారు 'ఉత్తమ విద్యార్థిని'గా గుర్తించి బహుమతి ఇచ్చారు. ఆమె తిరుపతిలో 1974 లోను, కాకిలో 1975 లోను అఖిల భారత స్థాయిలో జరిగిన సంస్కృత సంబంధమైన పోటీలలో పాల్గొని ఎన్నో బహుమతులు పొందడం ఒక విశేషం!

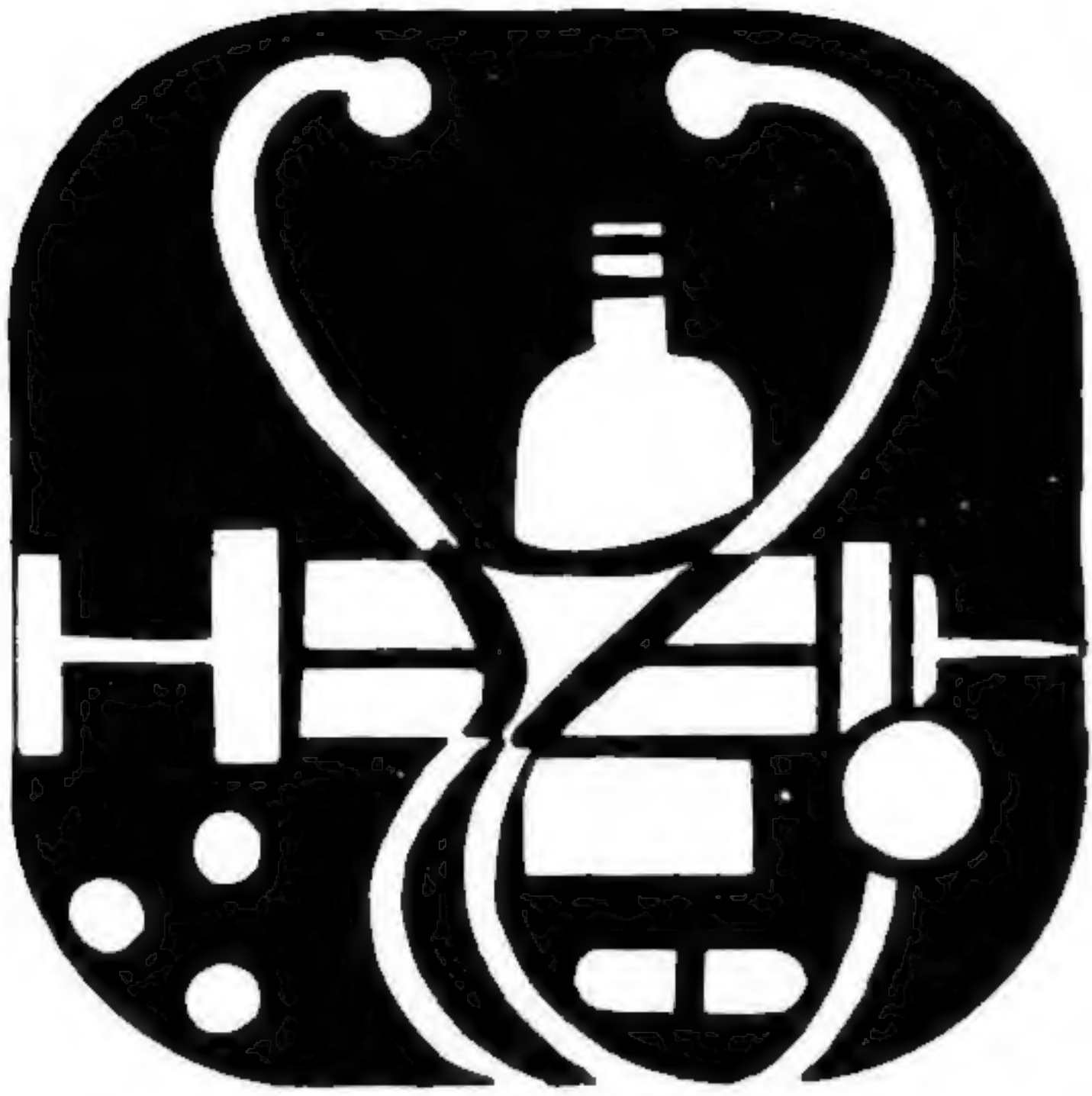

విద్యార్థినుల శీర్షిక:

కాలేజీ, హైస్కూళ్ళలో చదువుతున్న విద్యార్థినుల కోసమని "వనిత" లో రెండు పేజీలు కేటాయిస్తున్న విషయం పఠితలకు విదితమే. ఈ పేజీలలో ప్రీతి కాలేజీలు, హైస్కూళ్ళకు సంబంధించిన కార్యక్రమాలు, సమావేశాలు మొదలైన వార్తలతో పాటు: సాహిత్యం, సంగీతం, ఆటలు - మొదలైన వాటిల్లో జరిగే పోటీలలో గెలుపొందిన వారి చాయా చిత్రాలు, అలాగే మంచి మార్కులు తెచ్చుకున్న విద్యార్థినుల చాయాచిత్రాలు. విద్యార్థినుల చిన్న చిన్న రచనలు మొదలైనవి ప్రచురిస్తాము. విద్యార్థినులు: కాలేజీ హైస్కూళ్ళ అధికారిణులు మాతో సహకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాము. ఈ శీర్షికకు విద్యార్థినులు పంపే ఎలాంటి అంశ మైనా - అందులో విద్యార్థిని పేరు, చదువుతున్న క్లాసు, హైస్కూలు లేదా కాలేజీ పేరు వగైరా ఉండాలి. కాలేజీలకు, హైస్కూళ్ళకు సంబంధించిన వార్తలు, చాయా చిత్రాలు పంపేటప్పుడు ప్రిన్సిపాల్ లేదా హెడ్మిస్ట్రెస్ సంతకంతో పంపాలి. పంపే కవరుపైన "విద్యార్థినుల శీర్షిక" అని రాయాలి.

[వ. నం.]

వైద్య సలహాలు

నిర్వహణ : డాక్టర్ ఆర్. సత్యభామారెడ్డి యమ్. డి., డి. జి. ఓ.

కుమారి వై. కె. పి.

నాకు 'చెస్ట్' పెరగడానికి - ఇదిపరలో మీరు కొందరు పరిశీలకు సూచించిన ప్రకారం Lynoral మాత్రలు - బహిష్టు అయిన అయిదవరోజు నుంచీ వాడుతున్నాను. వాడడం ప్రారంభించిన రెండు రోజుల నుంచీ 'తెలుపు' అవుతూ వుంది. చాలా నీరసంగా వుండడమే కాక, నడుము నొప్పి కూడా వస్తూ వుంది. భయపడి - మాత్రలు వాడడం నిలిపేశాను. ఇలా ఎందుకు జరిగిందంటారు? మాత్రలు వేసుకోవడం మానేయాలో, కొనసాగించాలో తెలియలేదు. దయచేసి మీ సలహా చెప్పండి.

ఆ మాత్రలు ఉపయోగించడం వల్ల కొందరికి అలా జరగడం సహజమే. అంతమాత్రం చేత నిలిపి వేయకూడదు. అలా నిలిపేస్తే 'బ్లీడింగ్' కూడా అవుతుంది. అంచేత వాటిని 21 రోజులపాటు - రోజుకు ఒకటి చొప్పున వేసుకోవడం కొనసాగించండి. మీ డాక్టర్ సూచనలను అనుసరించి ఆరు వెలలపాటు వాటిని ఉపయోగిస్తూ, పుష్టికరమైన ఆహారాన్ని తీసుకుంటూ వుండండి.

కుమారి వి. యు.

నేను వివాహం కాకుండానే ఒక యువకుడి వల్ల మోసపోయాను. జరిగిన తప్పుకు ఫలితంగా అతనివల్ల నాకో వ్యాధి సంక్రమించింది. ఇప్పుడు నాకు పసుపురంగులో 'డిక్సార్థి' అవుతూ వుంది. ఈ సంగతి ఇంట్లో వాళ్ళకు చెప్పడానికి భయంగా వుంది. దయచేసి ఏదైనా వైద్యం చెప్పగలరు. 'పెన్సిలిన్' ఇంజక్షన్ వారానికి ఒకటి చొప్పున - మూడు వారాలు 'ఇంజక్షన్స్' తీసుకుంటే సాధారణంగా ఇటువంటి వాటిని నివారించవచ్చును. ఐనా డాక్టర్ వైద్యపరీక్ష చేసి - వ్యాధి ఏమిటని తెలుసుకున్న తర్వాత తదనుగుణంగా చికిత్స చేయాలే కాని

రహస్యంగా ఏవేవో మందులు వాడడం మాత్రం ఇటు వంటి కేసుల విషయంలో మంచిదికాదు. మీ డాక్టర్ లేదీ డాక్టర్ను కలుసుకుని - ఎప్పటినుంచి అలా జరుగుతూ వుందో - ఆ వివరాలన్నీ చెప్పి, వెంటనే చికిత్స పొందడం ఎంతైనా శ్రేయస్కరం.

కుమారి పి. ఎస్. ఎల్. కె.

మీరు 'వనిత' అక్టోబరు 15 వ తేదీ సంచికలో వక్షజాలు పెరగడానికి 'ఈస్ట్రోజెన్' (Oestrogen) 'ప్రెమారీన్' (Premarin) 'లినోరాల్' (Lynoral) లేదా 'ఎటిసైక్లైన్' (Eticycline) అన్న నాలుగు రకాల మాత్రల్లో ఏదైనా ఒకటి ఉపయోగించ వచ్చునని చెబుతూ, అవి ఎలా వాడాలో కూడా తెలియజేశారు. ఈ విషయం నాకు తెలియకముందు ఇలాంటి సమస్యకే మా పామిలీ డాక్టర్ 'వోల్డైస్' అన్న మాత్రలు వాడవచ్చునని చెప్పారు. ఈ 'వోల్డైస్' మాత్రల వల్ల కూడా మంచి ఫలితాలు రాగలవంటారా?

'Voldys' మాత్రలు కొంతవరకూ ఫలితాన్ని ఇవ్వ వచ్చు కానీ - ఆ మాత్రల కంటే వేనింతకు ముందు సూచించినవి-మీరు వైన ఉదహరించిన ఆ వాలుగు రకాల మాత్రలే ఎక్కువ శక్తివంతమైనవి.

శ్రీమతి వి. ఎల్. కె.

నా వయసు 38 సంవత్సరాలు. ఐదుగురు పిల్లల తల్లిని. రెండు సంవత్సరాలుగా నేను 'బహిష్టు' కాలేదు. ఐతే అందువల్ల శరీర ఆరోగ్యం దృష్ట్యా ఎటువంటి ఇబ్బందీ కలగలేదు. ఇలా బహిష్టు ఆగిపోవడం వల్ల 'కాన్సర్' కాని మరే ఇతర జబ్బులైనా రావడానికి ఆస్కారం వుండంటారా?

కొందరికి ఇలా జరగడం సహజమే. ఇందువల్ల

ప్రమాదమేమీ లేదు. ఐనప్పటికీ మీ వయసు దృష్ట్యా-మీ పూర్వోని 'గైవకాలజిస్టు' దగ్గరకు వెళ్ళి పరీక్ష చేయించుకుంటే ఇలా అనుమానం రావడానికి అవకాశం వుండదు కదా?

శ్రీమతి పి. ఎ.

నాకు '72 లో వివాహమైంది. ఇప్పుడు నా వయసు 23 సంవత్సరాలు. మాకు ఒక పాప పుట్టిన తర్వాత కుటుంబ నియంత్రణ పాటించుదామని రెండు సంవత్సరాలుగా నేను 'పిల్స్' వాడుతున్నాను. కానీ రానురాను నాకు ఎందువల్లనో దాంపత్య సుఖం పట్ల ఆసక్తి వుండడంలేదు. ఒక వేళ 'పిల్స్' ఎక్కువగా తీసుకోవడం వల్ల ఇలా అయిందేమోనని నా అనుమానం. మాకు ఇంకో సంవత్సరం వరకు సంతానం కలగకూడదని అనుకుంటున్నాము. అంచేత దయచేసి నా కేదైనా ఉపాయం చెప్పండి.

'పిల్స్' వల్ల దాంపత్య సుఖం మీద ఆసక్తి తగ్గి పోతుందని చెప్పడానికి లేదు. ఐనా మీరు అనుమానిస్తున్నారు కాబట్టి వాటిని వాడడం మానేయండి. ఇప్పుడు 'కాన్సర్ట్ లాప్స్' అని కొత్తగా వచ్చాయి. మీ పూరిక దగ్గరగా వున్న గుంటూరులో కుటుంబ నియంత్రణ సలహా కేంద్రంలో కానీ, లేక ఏ ఆస్పత్రిలో వున్నా వీటి వివరాలు చెబుతారు. ఆ 'లాప్స్' వల్ల మంచి ఫలితాలు వుండగలవు.

శ్రీమతి ఎమ్. పి.

'ప్రెజిడిట్' అంటే ఏమిటి? ఇది ఏ కారణం వల్ల వస్తుంది? దీన్ని నివారించడానికి ఏం చేయాలి? శ్రీలలో 'సెక్స్' వల్ల ఆసక్తి, కోరిక లేని ఒక రకమైన మానసిక స్థితిని 'ప్రెజిడిట్' (జడత్వం) అంటారు. ఇటువంటి స్థితి ఎందువల్ల ఏర్పడిందనీ-'సైకియా

బ్రిష్ట్' చేత పరీక్ష చేయిస్తే-కారణం తెలుస్తుంది. ఐతే ఒకసారి దేహంలో ఏదైనా 'ట్యూమర్స్' అవీ వుండడం వల్ల కూడా 'ప్రిడిటి' ఏర్పడడానికి ఆస్కారం వుంది. కాబట్టి ముందు 'గైనకాలజిస్టు' సలహా తీసుకున్న తర్వాత - 'ప్రెగ్నెంటిటీ'ను సంప్రదించి, కారణాలు తెలుసుకోవచ్చును.

శ్రీమతి బి. ఎస్.

నా వయసు 23 సంవత్సరాలు. వివాహం జరిగి 5 సంవత్సరాలైంది. నాకు సంతానం కలిగిన తర్వాత - అప్పుడప్పుడు పెదాలపైన, నుదుటి పైన వున్నట్లుండి వాచిపోతుంది. ఆ భాగంలో చర్మం ఎర్రగా మారి, కాస్త దురద కూడా వుంటుంది. వైద్య పరీక్ష జరిపించుకొంటే - దేహానికి సరిపడని కొన్ని ఆహార పదార్థాలు తీసుకోవడం వల్ల - 'అల్లెర్జీ' కారణంగా అలా అవుతుందని - ఏవో కొన్ని ఆహార పదార్థాలు, కొన్ని రకాల పప్పులు తినవద్దని చెప్పారు. 'ఫోరిస్టార్' అనే మాత్ర రోజూ వేసుకోమని చెప్పారు. ఆ మాత్రలు అలా మూడు సంవత్సరాలుగా వుపయోగిస్తున్నాను. ఎప్పుడైనా ఒకటి - రెండు రోజులు వాడకపోతే - మళ్ళా వాపులు రావడం జరుగుతూ వుంది. ఈ మాత్రలను అలా ఎప్పుడూ నేను వాడవలసిందేనా? ఇలా రోజూ 'ఫోరిస్టార్' వేసుకోవడం వల్ల - నా దేహరోగ్యానికి ఏ ప్రమాదమూ వుండదు కదా?

మీరు ఏమే పదార్థాలు తినడం వల్ల అలా వాపులు వస్తున్నాయో - బాగా పరీక్షించి - ఆ పదార్థాల వట్టిని తయారు చేసి, వాటిని తినడం మానేయండి. అప్పటికి ఒకసారి వాపులు వస్తూ వుంటే 'ఫోరిస్టార్' మాత్రలను వుపయోగించడం వల్ల ప్రమాదమేమీ వుండదు. కానీ ఆరు వెలలకు ఒక సారి మీ రక్తాన్ని పరీక్ష చేయించుకుని, డాక్టర్ సలహాలను పాటిస్తే మంచిది.

శ్రీమతి వి. ఆర్. ఎల్.

మా పాపకు వయసు ఒక సంవత్సరం - మూడు నెలలు; 6వ నెలనుంచీ-అవుపాలు, అమూల్ వుపయోగిస్తున్నాము. ఇంకా పళ్ళు రాలేదు. ఏమైనా మాత్రలు కాని, టానిక్ కానీ వాడాలంటారా?

పాలే కాకుండా తేలిగ్గా ఊర్లం అయ్యేటటువంటి ఆహార పదార్థాలు-అంటే అన్నం, పచ్చవంటి పువ మైన ఆహార పదార్థాలు కూడా మీరు పాపకు ఇవ్వ

డాక్టర్ గారు నన్ను తలెత్తిన ఆహారం తోసుకోమన్నారు! తలెత్తా ఏది తూసుకుంటో చూస్తున్నా!

రాగతి పండ్రి

వచ్చును. 'కాల్షియం'-పిరస్ వాడండి.

కుమారి ఆర్. ఎస్.

నేను ఆరు నెలల క్రితం ఒకసారి-మొన్న ఈ మధ్య మరోసారి నిద్రలోంచి నాకు తెలియకుండానే లేచి-నడుచుకుంటూ వెళ్ళి కింద పడిపోయాను. నా వయసు 20 సంవత్సరాలు. ఇలా నాకు ఎందువల్ల అవుతుందో తెలియడం లేదు. దయచేసి ఏదైనా ఉపాయం చెప్పరా?

నిద్రలో నడిచే ఈ అలవాటు (Somnambulism)ను గురించి, అందుకుగల కారణాలను తెలుసుకోవడం గురించి 'ప్రెగ్నెంటిటీ'లో సంప్రదించడం మంచిది. ఐతే మీరు ఇలా చాలా అరుదుగా జరుగుతుందని అంటున్నారు కాబట్టి ఒక పదిరోజులపాటు-రోజూ రాత్రి నిద్రపోవడానికి ముందుగా 'కాంపోక్' అనే మాత్రను పగం మాత్రం - వేసుకుని పడుకోండి. మీ నమస్య చాలావరకు పరిష్కారమవుతుంది.

కుమారి ఎన్. కె. ఎమ్.

నాకు పళ్ళు, చిగుళ్ళు బాగానే వున్నాయి. కానీ ఒకసారి నోరు వాసన వేస్తుంది. జీర్ణశక్తి లోపం వల్ల కూడా ఇలా జరుగుతుందని విన్నాను. ఒకవేళ అదే కారణమైతే నేనేం చెయ్యాలి? ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి?

మీరు విన్నది విజమే. జీర్ణశక్తి బావుండడానికి రోజూ మీకు విరేచనం క్రమంగా సాఫీగా అయ్యేలా చూసుకోండి. (మీకా నమస్య ఉంటే అందుకు 'డల్కో లాక్స్' కాని 'గ్లాక్సెన్' కాని ఉపయోగించాలి.) 'వయోరీయ' వుండేమో పరీక్ష చేయించుకోండి.

ఉదయం, సాయంత్రం నోరు పరిశుభ్రం చేసుకోవడం చాలా ముఖ్యం. సాధారణంగా చాలామంది ఉదయం, మాత్రమే పళ్ళు తోముకుంటారు. రాత్రి పడుకునేముందు కూడా పళ్ళు శుభ్రం చేసుకోవడం అలవాటు చేసుకుంటే చాలా మంచిది.

శ్రీమతి ఎల్. ఆర్. ఎస్.

'రక్తపు పోటు' మామూలుగా ఎంత వయసులో వస్తుంది? ఇది అందరికీ వస్తుందా? రాకుండా ముందే ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవచ్చునో సూచిస్తారా?

సాధారణంగా 'రక్తపు పోటు' 35 సంవత్సరాలు వైద్య వారికే వస్తుంది. ఇది రావడానికి ప్రత్యేకంగా ఒక కారణం అంటూ లేదు. కొందరికి సిగరెట్లు మొదలైన దురలవాట్లు వుండడం, అవరిమితమైన ఆహారం తీసుకునే అలవాటు ఉండడం, మానసికంగా విపరీతమైన ఒత్తిడికి గురవుతూ వుండడం, మాత్ర పిండానికి సంబంధించిన జబ్బులు-మొదలైన కారణాల వల్ల 'రక్తపు పోటు' రావడానికి ఆస్కారం వుంది. ఇది రాకుండా వుండాలంటే పరిమితమైన ఆహారం తీసుకుంటూ వుండాలి. ప్రాటీన్లు అమితంగా వున్న ఆహార పదార్థాలు, స్వీట్లు పిండి వంటలు, చిరుతిళ్ళు ఎక్కువగా తీసుకోకూడదు. ఉవ్వు ఎక్కువగా వాడకూడదు. మానసికంగా తగిన విశ్రాంతి ఉండాలి. తరచుగా వైద్య పరీక్షలు చేయించుకుంటూ, ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకుంటే 'రక్తపుపోటు' వంటి జబ్బులు చేరువ కాలవు. □

జీజివాడ కనకదుర్గ

ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో రెండవ ప్రధాన నగరంగా, భారత దేశం లోని ప్రధానమైన రైలు మార్గాల కూడలిగా విజయవాడ స్థానం ప్రత్యేకమైనది. అది కొన్నివందల సంవత్సరాలు చోళరాజులు, రెడ్డి రాజులు మొదలైన వారి పరిపాలనలో ప్రాధాన్యం సంపాదించింది. పుణ్యక్షేత్రంగా కూడా విజయవాడకు యావద్భారత ప్రసిద్ధి ఉంది. ఆ ప్రసిద్ధికి కారణం - విజయవాడలో ఇంద్రకీలాద్రి మీద వెలసి ఉన్న 'కనకదుర్గ' దేవాలయం.

కనకదుర్గ-కోరిన వరాల నిస్తుందనీ, ఆమెను నమ్మినవారికి సర్వ సౌఖ్యాలూ కలుగుతాయనీ భక్తుల విశ్వాసం.

విజయవాడలో నదీ పర్వతాలు రెండూ ఉండడం వల్ల అది ఎంతో పవిత్రమైన క్షేత్రం అని మన పెద్దల అభిప్రాయం.

'కనకదుర్గ' ఇంద్రకీలాద్రిపై వెలసిన తీరును పురాణాలు పేర్కొన్నాయి. ఒకప్పుడు శాస్త్రేయుడైన ఇంద్రకీలుడనే యక్షుడు ఈశ్వరి గురించి తపసు చెయ్యగా, దేవి సాక్షాత్కరించి వరం కోరుకోమన్నదట; అతను ఆమె తనపై అధిష్టించి ఉండాలని కోరుకోగా, ఆమె అతణ్ణి పర్వత రూపం ధరించమని చెప్పిందట. అలా ఇంద్రకీలాద్రిపై దుర్గాదేవి వెలసిందని ఒక పురాణగాథ తెలియజేస్తున్నది.

లోక కంటకుడైన దుర్గమాసురుణ్ణి సంహరించినపుడు దేవి తేజస్సు బంగారంలా ప్రకాశించగా దేవతలు ఆమెను 'కనకదుర్గ' అని స్తుతించినట్లు స్కాందపురాణం పేర్కొంటున్నది.

అర్జునుడు ఈ కొండపైనే పాశుపతాస్త్రం కోసం తపసు చేశాడంటారు. అతని తపసుకు మెచ్చి ఈశ్వరుడు కిరాత వేషంతో రాగా అర్జునుడు ఆయనతో పోరాడి పాశుపతాస్త్రం వరంగా పొందగా, ఆ విజయాన్ని మెచ్చి పరమేశ్వరుడు ఈ నగరానికి 'విజయపురి' అనే పేరు కలగగలదన్నాడట. కృష్ణానది పర్వతానికి పోరాడి విజయం పొందడం వల్ల, దుర్గాదేవి శుంభుడు మొదలైన రాక్షసులను చంపి విజయం సాధించడం వల్ల కూడా ఈ నగరానికి 'విజయవాటిక' అనే పేరు వచ్చిందని జనశ్రుతులు ఉన్నాయి. ఈ క్షేత్రంలో స్నానం చేసినవారి పాపాలన్నీ నశిస్తాయని భక్తుల విశ్వాసం. అదీకాక ఈ క్షేత్రం గురించి విన్నా పాపాలు తొలగి పోతాయని అంటుంటారు.

దేవతలకూ రాక్షసులకూ మధ్య కలహాలు పెచ్చుపెరిగి దుర్గామాసురుడు, మహిషాసురుడు, శుంభాసురుడు మొదలైన రాక్షసులు విజృంభించగా, దుర్గాదేవి వారిని వధించి ఇంద్రకీలాద్రిపై నిలిచిందని అంటారు. ఇంద్రకీలాద్రిపై దుర్గాదేవి వెలసిన కొంత కాలం తర్వాత ఈశ్వరుడు కూడా ఇక్కడ వెలిశాడట. బ్రహ్మ ఈ కొండమీద శివుణ్ణి మల్లెపూలతో పూజించగా, ఆయన జ్యోతిర్లింగ రూపంలో సాక్షాత్కరించాడనీ-అందువల్ల ఈశ్వరుడు-మల్లికేశ్వరుడైనాడనీ అంటారు. అయితే ఇది దుర్గా ప్రధానమైన క్షేత్రం కావడంతో ఇక్కడికి వచ్చే భక్తులు మొదట కనకదుర్గను దర్శించి తర్వాత మల్లేశ్వరస్వామిని దర్శిస్తూ ఉంటారు.

కనకదుర్గ దేవాలయంలోని దుర్గా విగ్రహం అతి భయంకరమైనది. ఆ విగ్రహానికి ఎనిమిది భుజాలు ఉన్నాయి. ఇక్కడ దుర్గ పింహవాహనం ఎక్కి మహిషాసురుడి తలపై శూలంతో పొడుస్తున్న భంగిమలో ఉంది. బ్రహ్మచారిణి అయిన ఈ దుర్గ అతిభయంకరంగా ఉండడాన్ని చూసిన అదిశంకరులు శాంతి యంత్రాలు చెక్కించి ప్రతిష్ఠించారనీ, అప్పటినుంచి దుర్గాదేవి ప్రశాంతంగా కనిపిస్తున్నదని భక్తుల విశ్వాసం. దుర్గాదేవి ఏకాంతంగా ఉండరాదని అదిశంకరులే ఉత్తరం వైపు మల్లేశ్వరాలయాన్ని కట్టించారనీ అంటుంటారు.

కనకదుర్గకు రోజూ ఉదయం శ్రీసూక్తవిధానం ప్రకారం లలితా సహస్రనామార్చన జరుగుతుంది. శుక్రవారాలు, పున్నమ రోజులు, శారదా నవరాత్రులు, వసంత నవరాత్రులు వంటి రోజులలో పూజలు ఎక్కువగా జరుగుతుంటాయి. చైత్రశుద్ధ పౌర్ణమినాడు ఇక్కడ కల్యాణోత్సవం జరుపుతారు. దసరా రోజులలో ఆశ్వయుజ శుద్ధ పాడ్యమి నుండి విజయదశమి దాకా ప్రతి రోజూ దుర్గకు రకరకాల ఆలంకారాలు చేస్తారు. మాఘమాసంలో శివరాత్రిని పురస్కరించుకుని బ్రహ్మోత్సవ రథోత్సవాలు జరుపుతారు.

దుర్గాదేవికి ఎడమవైపున చిన్న వినాయకుని విగ్రహం ఉంది. ఆయనను లక్ష్మీగణపతి అంటారు. దక్షిణ భాగాన ఉన్న గుహలో చింతామణి దుర్గా విగ్రహం ఉంది. అమ్మవారికి ఎదురుగా చిన్న హనుమంతుని గుడి, ఉత్తరాన నటరాజస్వామి ఆలయం, అక్కడే సిద్ధిగణపతి, సుబ్రహ్మణ్య విగ్రహాలు, కామేశ్వరి విగ్రహం ఉన్నాయి.

‘వరకట్నం’ సమస్య ఎంత సున్నితమైనదో, అంత క్లిష్టతరమైనదీను. దీన్ని గురించి వ్రాసుకొంటూ పోతే చాటభారతం అంత కావచ్చు. నాకున్న కొన్ని అభిప్రాయాలు వ్రాస్తాను.

‘ఓరి తక్కువై గుడ్డిదాన్ని తెచ్చుకొంటే కుండలన్నీ - పగుల గొట్టిం’దని సామెత. అంటే మన ముందు తరంలో ఆడపిల్లని బజార్లో వస్తువులా విలువకట్టి కొనుక్కోనే వారన్న మాట. ఆ హేయమైన రోజులు మారాయి. అంతకంటే ఘోరంగా ‘వరకట్నం’ ప్రి - జాతికి ఓ గుదిబండై కూర్చుంది.

ఈ దశాబ్దిలోనే ఈ సమస్యపై ఎన్నో కథలు, నవలలు, సినిమాలూ వచ్చాయి—వ్యాసాలు సరేసరి: ప్రభుత్వమూ వరకట్నాల్ని నిషేధించింది. కాని దురదృష్టకరమైన విషయం—వాటి ప్రభావం లేకమంతైనా ప్రజా జీవితంపై పడకపోగా, కట్నాల సమస్య నానాటికీ విస్తృతం కావడం. ఏది ఏమైనా సమస్య పట్ల సరియైన అవగాహన లేకుండా ఉద్రేకంతో తీసుకొనే నిర్ణయాలవల్లా, చెప్పే మాటలవల్లా ప్రయోజనం ఉండబోదు.

కట్నాల విషయం రాగానే ఆ తప్పంతా మనం మూడువంతులు యువకుల నెత్తికి నెట్టేస్తూంటాం. అసలు నన్నడిగితే తొందరపాటు తల్లి తండ్రులు దీనికి బాధ్యులు. సర్వసాధారణంగా ఏ యువకుడూ తన కింతకట్నం తెచ్చే అమ్మాయి కావాలని చెప్పడు. అలాగని—‘ఇంత కట్నం తెచ్చే అమ్మాయే ఈ ఇంట్లో కోడలిగా అడుగు పెట్టాలి’ అనే పెద్దల మాటలు జవదాటలేని చంటివాళ్ళు మన యువకులు. వాళ్ళను తప్పు పడతామంటే వాళ్ళలో ఎంతమంది అర్థికంగా స్వతంత్రులు? ఆడవాళ్ళే ఈ సమస్యకు ముఖ్య దోహదకారులు. ‘ఇదో మా పిల్లని కట్నం తీసుకోని వానికే ఇస్తాం, పిల్లాడికి కానీ కట్నం తీసుకోం’, అని చెప్పగలిగే తల్లులూ, చెప్పినా సవ్యంగా దాన్ని తీసుకొనే సోదరీమణులూ ఎంతమంది ఉన్నారు? ఇది ప్రి జాతికే ఓ సమస్య. అందుకనే దీన్నో చొరవా, దైర్యమూ, విచక్షణా చూపాల్సింది మహిళలే. కట్నం తీసుకోం, ఇవ్వం అని ప్రతి ప్రి తన భర్తను, కనీసం తమ సంతానాన్ని ఒప్పించవచ్చు గదా! తల్లి బిడ్డలు ఏక త్రాటిమీద ఉంటే ఊహల్లో ఉండే మగవాళ్ళు మాత్రం నేలమీద కాలు మోపక పోతారా?

కట్నానికి, పెళ్ళికి ఏమిటి సంబంధం? కట్నం లేని కాపురాలు నిల బడలేవా?—ఎందుకు లేవు?: సరిక్షణంగా వున్నాయి. మనం—స్వస్థ రోకాలనుండి వాస్తవ ప్రపంచంలో కాలాని ఆలోచించడం నేర్చుకోవాలి. ఈ నాడు కట్నాల సమస్య మన సమాజంలో అడుగంటా వేరు పాతుకొని పేద్ద ఊడల మర్రిలా విస్తరించి ఉంది. అది ‘హుష్! కాకి!’ అంటే పారిపోయే స్థితిలో లేదు. చిత్తశుద్ధితో చేసే ఏ చిన్నపాటి ప్రయత్నమైనా, సత్ఫలితాలను ఇస్తుంది. ముందుగా కట్నాల ఉధృతాన్ని తగ్గించే ప్రయత్నం చేయాలి. ఈ విషయంలో యువతీ యువకులూ, వారి తల్లితండ్రులూ విశాల దృక్పథంతో వ్యవహరించాలి.

సమాన హక్కులంటూ గోరే కాని, తమ ఆస్తిపాస్తుల్లో సంతానానికి సమాన అవకాశాల్ని కల్పిస్తున్న పెద్దలెంతమంది? బోలెడు కట్నం కాను కలతో అత్తవారింట కాలిదీన అమ్మాయిలే కొద్దిమంది నానా అగచాట్లు

పడుతున్నారే. మరి కానీ కట్నం లేకుండా, తనకంటూ ఓ ఆస్తిలేక అత్త వారింటకి వెళ్ళిన అమ్మాయి భావి సంసార జీవితంలో ఏవన్నా కలతలు రేగి (చెడుని చూచి, మంచిని చూడమన్నారు గదా మరి!) భార్య భర్తలు విడిపోవలసి వస్తే, ఆ అమ్మాయి గతేమిటి? అన్నదమ్ములు ఆడుకొంటే సరేసరి: లేకుంటే, భరణం మీద బ్రతుకు సాగించాల్సిందే గదా? ఎదో ఒక ఉద్యోగం చూసుకోవడానికి కావలసిన విద్యార్హతలు, అవ కాశాలు కలవారెంతమంది? వృత్తి విద్యల్లో ప్రావీణ్యం ఉన్నవారు అంతంత మాత్రమే మరి: కట్నాల రూపంలో మగపెళ్ళివారి చేతిలో డబ్బు పోసి, ‘గాలికి పోయిన పేలపిండి రామార్పణం’ అనుకోవాలి వస్తుంది. అలాగాక మగపిల్లలతోటి ఆడపిల్లలకు సమానంగా ఆస్తి పంచివ్వడమేగాక, (ఆడ) వారి ఆస్తిపాస్తులు ఎలాంటి దుర్వినియోగాలకు వీలుకాని విధంగా తగు చర్యలు తీసుకోవాలి. అలా కాకుంటే నయానో, భయానో భార్యని ఒప్పించి ఆ ఆస్తి కాస్తా హారతికర్పూరంలా కరిగించే మగరాయుళ్ళు లేకపోలేదు.

అఖరుగా ఓ మాట. మనలో అక్కడా, ఇక్కడా—ఆదర్శప్రాయులైన తల్లితండ్రులూ, యువకులూ లేకపోలేదు. అలాంటివాళ్ళకి ముందుగా అందేవి అపహాస్యపు సన్మానాలు. అలాంటి—వారికి నాదో మనవి: ఆదర్శాలను భరించగలిగే శక్తి మీకు లేకుంటే, వాటి జోలికి మీరు పోకండి! కాని అపవాదుల్ని సృష్టించే వాళ్ళు సంఘానికి పట్టిన చీడపురుగులనేది మాత్రం మరువకండి.

ఐ. విలాసినమ్మ, వటువంచల్ (కేరళ)

వరకట్నం ఎందుకివ్వాలి? అన్న ప్రశ్నకు సమాధానం వదువు అత్తగా మారినప్పుడే లభిస్తుంది. అబ్బాయి పుట్టాడనగానే, అందరిమెక్కినంత సంబరపడిపోతారు. చదువు మొదలు ఉద్యోగం వచ్చేవరకూ, అప్పో సప్పో చేసినా సరే, ఏ లోటూ, రాకుండా చూస్తారు. అబ్బాయి సంబరంలో పడి, అమ్మాయి మాట పూర్తిగా మరచిపోతారు. అబ్బాయి ఉద్యోగం, పెళ్ళి పూర్తయ్యేసరికి వీకలోతు వస్తుంది. అబ్బాయికి వరకట్నం ఎందుకివ్వాలి అని అడిగేముందు అబ్బాయి తల్లితండ్రుల సాధకబాధలను—చర్చించడం ఎంతైనా అవసరం. అబ్బాయి ఉద్యోగంలేని వాడైతే, కోడలమ్మనూ, ఆమె కనే బిడ్డల్నీ, అతని తండ్రే నెత్తిన పెట్టుకు మొయ్యాలి; అర్జనపరుడైతే, వచ్చిన మరునాడే వేరింటి కాపురం అంటారు. అప్పుల ఒత్తిడి భరించలేని సందర్భంలో, కట్నానికి బదులుగా పెట్టిన నగల గురించి అడిగినా, భర్త జీతం ఉమ్మడి కుటుంబానికి వాడుకున్నా తాడెత్తులేస్తారు కోడలమ్మలు. ‘ఈ దొమ్మీకొంపలో మేం వుండలేం. మీ ఆస్తిపాస్తులు మాకేం అక్కర్లేదు. మా రెక్కలతో మేం పోతాం’ అంటారు. ఆస్తి అనబడే కొద్దిపాటి భూమి, కొంప పూర్తిగా అప్పుల్లో మునిగున్నాయనీ, తానూ, తన భర్తా జీవితాంతం యాతనపడ్డా, ఆడబిడ్డల పెళ్ళిళ్ళు మరదుల చదువులు పూర్తయి ఇల్లూ, భూమి అప్పులవాళ్ళ చేతుల్లోంచి వూడిపడతాయని నమ్మకంలేక బయటికి పోయి వాళ్ళ సుఖం వాళ్ళు చూసుకుంటారు.

కానీ, అసలీ అప్పులన్నీ తన భర్త నిమిత్తం అయ్యాయని కానీ, ఎదిగిన ఆడబిడ్డల్ని రెక్కలు రాని మరదుల్ని వయసు మళ్ళిన అత్త

పాఠకుల శీర్షిక

వరకట్నం

ఎందుకొచ్చింది?

మామల్ని తానూ, తన భర్తా ఆడుకుని కుటుంబాన్ని ఒక దరికి చేర్చాలనే సహృదయత, ప్రీతికి లేకపోవడం వల్లే, కట్నం అనే సుంకం విధించబడిందేమో? కొడుకుని నమ్ముకుని అప్రిపాస్తులు హారతి కర్పారం చేసుకున్న మధ్య తరగతి కుటుంబాలు కొల్లలు ఈ రోజుల్లో, లక్షలు గడించిన జమీందార్ల నడగవలసిన ప్రశ్న కాని, ఇది కొడుకు ఉన్నతి కోసం రిక్తహస్తుడైన మధ్య తరగతి తండ్రినడగవలసిన ప్రశ్న కాదు. కొడుకును కన్న వాళ్ళకు మిగిలేది -- పుట్టెడు ఆస్తులు; వేరే వెళ్ళి కోడలు పెట్టే యాతనతోనూ, అమె కనే నిల్లలతోనూ కొడుకు నరకం అనుభవిస్తున్నాడనే అత్యక్షణ. వృద్ధాప్యంలో కారీరకంగా మానసికంగా క్రుంగిపోయి, వ్యాధిగ్రస్తులైతే, తల్లి తండ్రులకు ఆర్థిక సహాయం చేసే మాట అటుంచి కంటితో చూసి వీస సానుభూతి చూపించనివ్వరు కొందరు భార్యలు. అదే తనవాళ్ళకైతే! స్వయంగా ఇంట్లో పెట్టుకుని ఏ లోటూ రాకుండా చూస్తారు—భర్తతో పోరాడే నాసరే! పెళ్లయ్యేవరకూ అణిగి మణిగి, ఆకుల్లో పిందెలా వుండడం, ఆకాస్తా ఐన మరునాడు మొగుడి నెత్తికెక్కి కళ్ళెం చేతబట్టి, కొరడా యుళిపించి అత్తవారిమీద దండయాత్ర సాగించడం! ఏ కాస్త స్వాభిమానమున్న భర్తైనా కాస్త నోరుచేసుకుంటే, తమకు స్వేచ్ఛ లేదనీ, స్వాతంత్ర్యం లేదనీ, దుయ్యబట్టడం! సమానహక్కు కావాలి అని కంఠకోపే కాని అసలు, ఎనలేకాతం, మగవాళ్ళను మించిపోయేరు.

వరకట్నానికి, వంట ఇంటికి, మగవారి ఆక్రమాలకూ గురి అయ్యే వారు—ఇరవైమందికంటే లేరు. నిజానికి చెడురు మడుగుగా వున్న అలాంటి వారికి హృదయపూర్వక సానుభూతి అందజేయవలసిందే. కోడళ్ళ ఆక్రమాలకు గురయ్యే అత్తమామలకు న్యాయం జరగలంటే, భర్త కావాలను కున్న ప్రతి ప్రీతి-తనకోసమే వాళ్ళు కొడుకును కన్నారు అనుకోకుండా, వాళ్ళ జీవనభుక్తికి కొంత భరణం ఇవ్వాలి. అలా ఇచ్చిననాడు, కొడుకును కన్న నేరానికి పాతాళానికి క్రుంగిపోయే తల్లితండ్రులకు కొంతైనా, చేయూత నిచ్చినట్లుతుంది. ఇటువంటి కుటుంబాలలోని యువకులు స్వతంత్రులవడం సముచితం కాదు. ప్రేమా గీమా అంటూ, వన్నెల వినకర్రల వల్లో పడి, తల్లితండ్రుల గుండెల్లో చిచ్చు రగల్చడం అన్యాయం. పెళ్ళిలోనే స్వతంత్ర భావాలు ప్రదర్శించిన ప్రీతి-జీవితాంతం భర్త అభిప్రాయాలకు

రోబడి వుంటారన్నది మిథ్య. అసలీ మిడిమిడి భావాలే ప్రీతిను అదోగతి పాలుచేస్తున్నాయి. క్లబ్బులకూ, వినోదాలకూ, సమానహక్కుల పోరాటానికి, పనికిరాని మాటలకు వినియోగించే కాలాన్ని కుటుంబ శ్రేయస్సుకు వెచ్చించి 'కోడలువస్తే, గోడపంచలే!' అన్న దురుక్తిని రూపు మాపగలిగిననాడు వరకట్న సమస్యను కొంతవరకు పారదోలవచ్చు.

మంచెం శేషారత్నం, సామర్లకోట

వివాహం అనేది సూరేళ్ళ పంట. రెండు జీవితాలు కలబోసుకునే మహద్భాగ్యం. ఈ మహద్భాగ్యంలో ప్రీతి తన జీవిత సహచరుడిని పొందడం కోసం కొంత ముడుపు -- వరకట్న రూపంలో, తనకి శక్తికి వున్నా, లేక పోయినా చెల్లించవలసిరావడం కోచనీయం. ప్రీతి స్థితిగతులు, ఆర్థిక పరిస్థితులనుబట్టి కాక ఈ వరకట్నపు రేటు పురుషుల ధనసంపదా, విద్య, హోదాలమీద ఆధారపడి వుండటం -- అదేదో తమ గొప్పతనానికి నిదర్శన మన్నట్లు మన పురుషపుంగవులు గర్వించడం గర్హనీయం!

ప్రీతికి ఈ వరకట్నం ఇచ్చుకోవడం అనేది ఎన్నో ఏళ్ళూ, దశాబ్దాలుగా వివిధ రూపాలలో ప్రీతి పాలిటి శాసంగా నిలిచిన సమస్య. వరకట్నం చెల్లించుకోలేక అవివాహితలుగా మిగిలిపోయిన యువతుల్లో నిరాశ నిస్పృహలకు, మూగ బాధకు మూలకారణమైన సమస్య. వివాహితలు సకాలంలో కట్నకానుకలు సమర్పించుకోలేనందుకు అత్త గారింట్లో సూటిపోటి మాటలు, అవహేళనలకు గురై తమ అశక్తతకు క్రుంగిపోయేలా చేస్తున్న సమస్య. ఆనందమయం కావలసిన వైవాహిక జీవితం భర్త గొంతెమ్మ కోర్కెలను తీర్చే శక్తి కన్నవారికి లేనప్పుడు పుట్టింటికి పంపివేయబడి జీవచ్ఛవాయగా, బ్రతుకు భారంగా భావించే పోదరీమణుల పాలిటి భయంకర సమస్య. ఎందరో యువతుల జీవితాలను కన్నీటిమయం చేస్తున్న పాశవిక సమస్య.

ఈ సమస్య నెదుర్కొందోందీ, బలైపోతోందీ ప్రీతి కనుక దీని పరిష్కార భార్యత కూడా చాలావరకు ప్రీతిదే అని చెప్పాలి. ఈ సమస్యపై ఆలోచించి వ్యధ చెందడమే కాని దీనిని వివిధ కోణాలలో పరిశీలించి శాశ్వత పరిష్కారం సాధించడానికి అవసరమైన కృషిని ప్రీతి చేస్తున్నట్లు కనబడటం లేదు. ఈ సమస్యపై ఎన్నో సమావేశాలూ, చర్చలూ జరుగు తూనే వున్నాయి కాని పరిష్కార మార్గాలను త్రికరణబద్ధిగా అనుసరిస్తు న్నట్లు కనిపించదు.

ఈ వరకట్నసమస్య పరిష్కరింపబడాలంటే వనితలలో ప్రప్రథ మంగా మానసిక పరిణతి రావాలి. వివాహంపట్ల తరతరాలుగా పాతుకు పోయిన మూఢనమ్మకాలు సడలాలి. భావవైశాల్యం రావాలి. విశాల దృక్పథాలను అలవద్యుకోవాలి. ప్రతి ప్రీతి తన వివాహం, తన సౌఖ్యం గురించే కాక తన చుట్టూ వున్న ప్రీతిప్రపంచవిషయం కూడా ఆలోచించ కల్గాలి. ఆదర్శాలూ, ఆశయాలూ బలపెట్టుకొని, పరిస్థితులకు తలవంచి అడిగిన కట్నం కానుకలిచ్చి వివాహం చేసుకోవడానికి ఏ ప్రీతి అంగీకరించకూడదు. పెద్దవారు బలవంతం చేసినా వారికి నచ్చచెప్పి అప్పటికే వారు కాదంటే తీవ్రంగా ప్రతిఘటించాలి. కట్నానికి అమ్ముడుబోయే మగవారిని నిరసించాలి.

[87 వ పేజీ చూడండి]

‘నిత్య యోగం సాధ్యమా?’ అని చాలా మంది అనుకుంటూ ఉంటారు. వయసు పెరుగుతున్న కొద్దీ ‘గడిచిన రోజులు రావు – నేను మళ్ళీ చురుగ్గా, హుషారుగా ఉండితే ఇక ఎలా కుదురుతుంది?’ అని ఎందరో విచారిస్తూ ఉంటారు. వయసులో నిమిత్తం లేకుండా ఆరోగ్యంగా ఉండిపోనికి వ్యాయామం చెయ్యాలని వైద్యులు సలహా ఇస్తూ ఉంటారు. మన దేశంలో ఎప్పటినుంచో ఉన్న ‘యోగాసనాల పద్ధతి’ ద్వారా

యోగాసనాలు

నల్లభైజత్

అరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవడం చాలా చక్కని పద్ధతి అని ప్రపంచం మొత్తం మీద ఎందరో దావిస్తున్నారు. అదీకాక ఏదో ఒక శరీరాంగం కాక - శరీరమంతటా యోగాసనాలవల్ల మేలు పొందుతుంది :

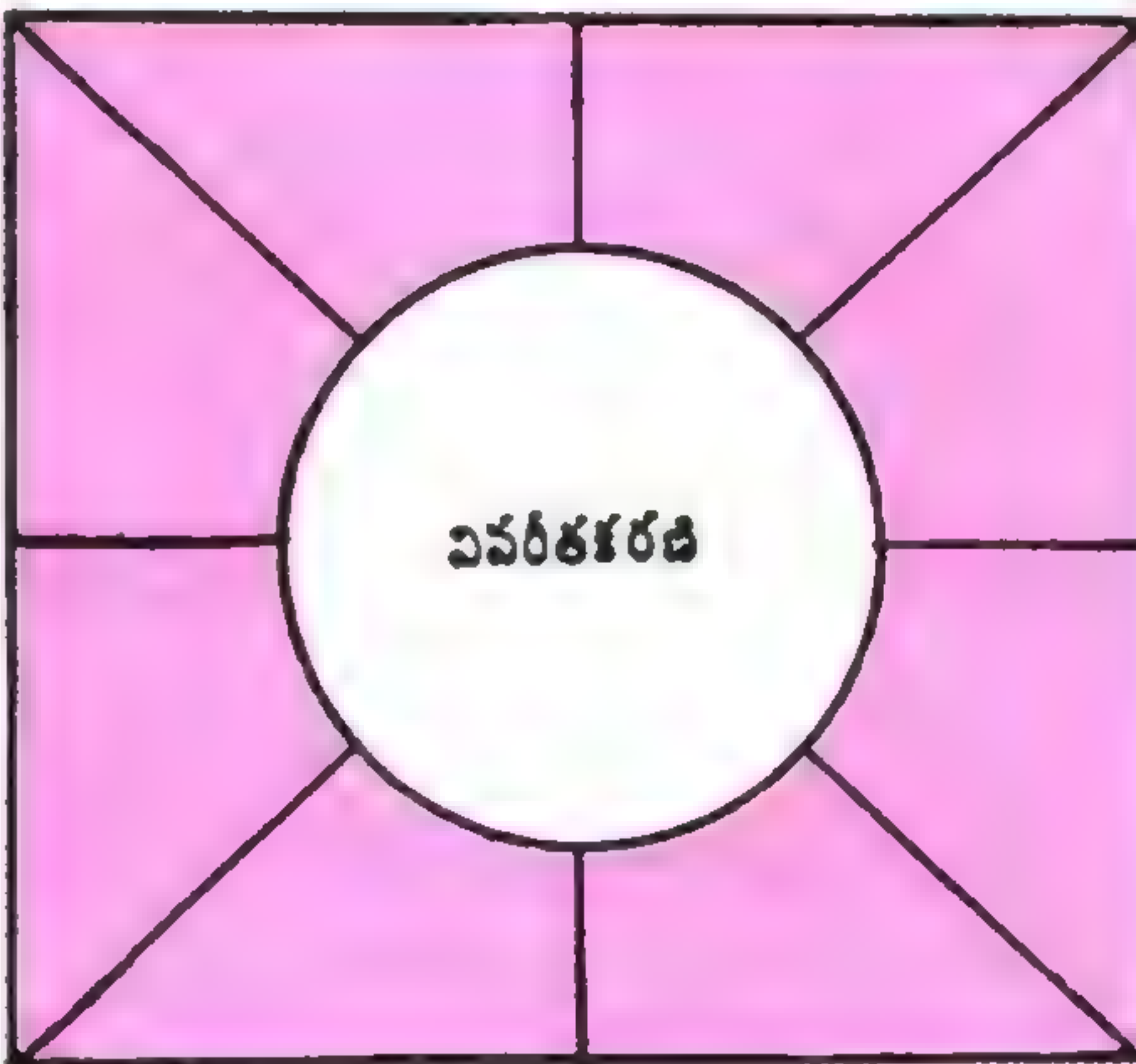
శ్రీలు - పురుషులకిన్నా ఎక్కువగా 'వయసు పెరుగువల'ను వాయిదా వెయ్యాలని చూస్తూ ఉంటారు. అయితే ప్రకృతి సిద్ధమైన ఎన్నో కారణాలవల్ల శ్రీల శరీరంలో మాచ్చులు త్వరగా వచ్చేస్తూ ఉంటాయి.

వయసును అడుపులో పెట్టగల శక్తి యోగా సనాలకు ఉంది. యోగాసనాలుచేసే యోగి 99 సంవత్సరాల వయసు వచ్చేదాకా పెరుగుతూనే ఉంటాడంటారు. అలాగే 95 ఏళ్ళ ప్రాయంలో ఆతను మామూలుగా నలభై సంవత్సరాల వ్యక్తులు ఉన్నంత ఆరోగ్యంగా కనిపిస్తాడు.

ఇంటి పనులలో సతమతమయ్యే ఇల్లాళ్ళు, ఉద్యోగాలు చేసుకునే వనితలూ తమ ఆర్థిక స్తోమతతో నిమిత్తం లేకుండా హాయిగా యోగాసనాలు వేసి ఆరోగ్యం సంపాదించవచ్చు. యోగా

సనాలు వెయ్యడానికి వయసుతో నిమిత్తంలేదు. ఇటీవల ఏదీ (అస్ట్రేలియా)కి చెందిన డెల్లై ఏళ్ళ వృద్ధశ్రీ యోగాసనాల ద్వారా ఎంతో ఆరోగ్య వంతురాలైంది. ఆమెను పరీక్షించిన డాక్టరు ఆమె యాభై అయిదు ఏళ్ళ వారికుండే ఆరోగ్యం సంపాదించిందని చెప్పి ఎంతో ఆశ్చర్యపడ్డాడట !

ఇది నమ్మకశక్యంగాని విషయంలా కనిపించినా, యోగాసనాల ప్రభావం వల్ల వయసు పెరగడం అంతగా కనిపించదు. మానవ శరీరం - వయసు పెరుగుతున్నకొద్దీ సడలిపోతుంది; దానిశక్తి తరిగి

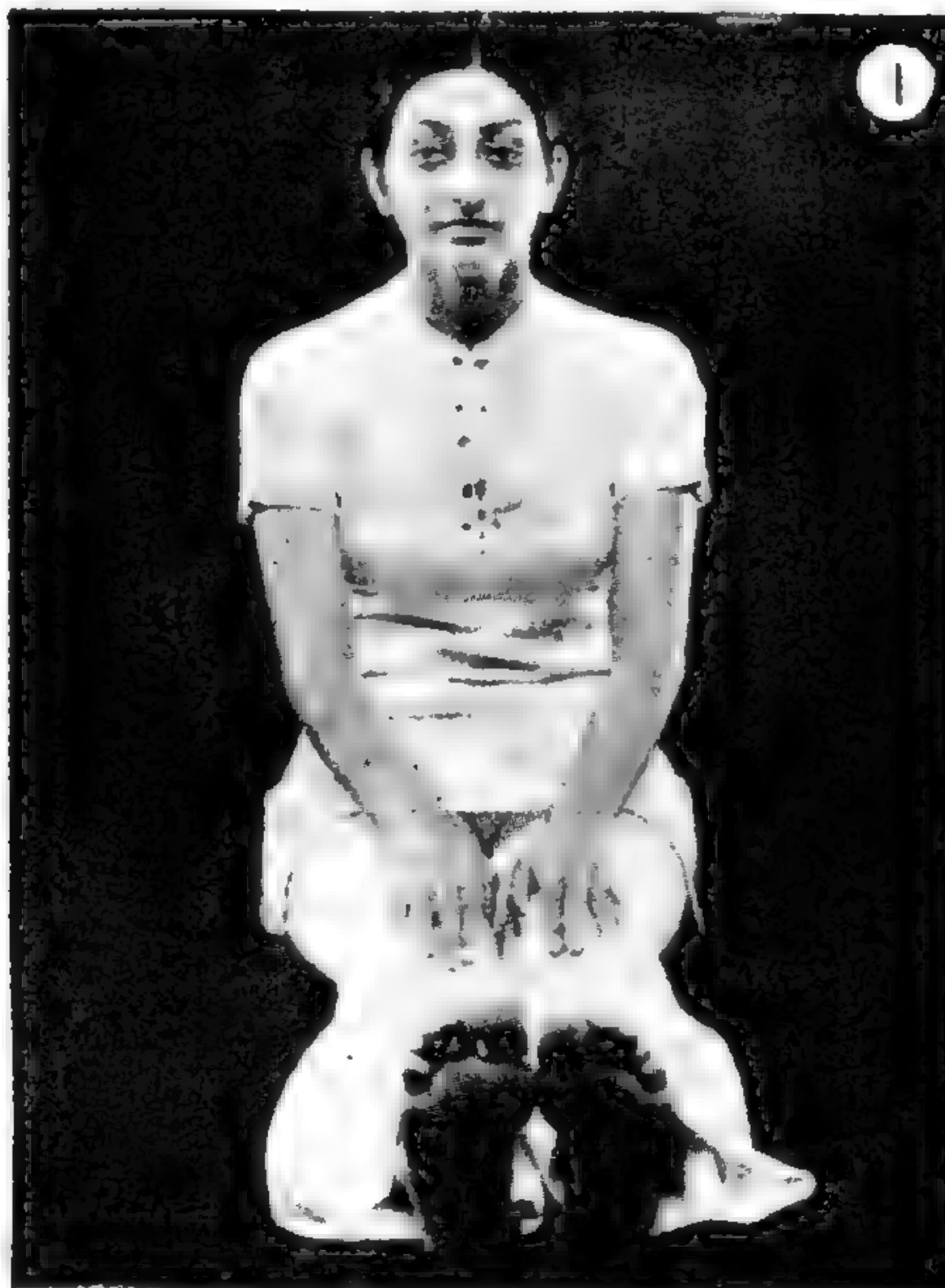

పోతుంది. అయితే యోగాసనాలు వీటిని అరికడ
తాయి. స్త్రీలకు వీటివల్ల ఎన్నో లాభాలున్నాయి.
అవి - ఋతుస్రావం ఆగిపోయే వయసులో ఉన్న
స్త్రీలలో ఆ ఆపుదలను మరికొంతకాలం ఆపుతాయి;
రక్త ప్రసారం సరిగ్గా లేక ముడతలుబద్ధ ముఖానికి
చర్మానికి రక్తం బాగా అందేలా చేస్తాయి; నరాలకు
కొత్త ఉత్సాహాన్ని కలిగిస్తాయి; రక్తాన్ని శుభ్ర
పరుస్తాయి; ఆరోగ్యకరమైన నిద్రపట్టేలాచేసి,
శక్తిని కలిగిస్తాయి; అలా ముసలితనాన్ని దూరం
చేస్తాయి :

అయితే ఇక్కడ వివరిస్తున్న 'యోగాసనాలు'
మామూలుగా ఆరోగ్యంగా ఉండే వాళ్ళే చెయ్యాలి.
అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్నవారూ, బలహీనంగా
ఉన్నవారూ యోగాసనాలలో నైపుణ్యం సాధించిన
వారిని సంప్రదించి తమ ఒంటికి సరిపడే ఆసనాలు

ఆసనాలు త్వరత్వరగా కాక నెమ్మదిగా,
సున్నితంగా చెయ్యాలి. ఆసనాలు వేస్తున్నప్పుడు
వచ్చే భంగిమలను అట్టే శ్రమపడకుండా కానేపు
దాకా స్థిరంగా ఉంచుకోవడం అలవాటు చేసుకో
వాలి. శ్రమపడి ఆసనాలు చెయ్యడం మానితే
మంచిది. ఏదైనా ఆసనం సరిగ్గా అమరకపోతే
అందుకోసం శ్రమపడ నక్కరలేదు. ఏ స్థాయి
దాకా వెళ్ళే వీలుంటే అక్కడి దాకా వెళ్ళి,
ఆ తరవాత మానుకున్నా పరవారేదు. యోగాసనా
లన్నీ ఒకేసారిగా చెయ్యాలన్న నియమమేమీ
లేదు. అందువల్ల కొన్ని ఆసనాలు వేళాక కానేపు
విశ్రాంతి తీసుకోవచ్చు.

ఆసనాలు చెయ్యడానికి, ఆహారానికి సంబంధం
ఉంది. పునపదార్థ రూపంలో కాని, ద్రవరూపంలో
కాని చాలినంత ఆహారం తీసుకుని ఉంటే, ఆ

వెయ్యడం మంచిది. కొన్ని సందర్భాల్లో ఆరోగ్యం
బాగులేనప్పుడు యోగాసనాలు చెయ్యకుండా
ఉండడమే మంచిది. బహిష్టు రోజులలోనూ,
గర్భవతులుగా ఉన్నప్పుడూ యోగాసనాలు చెయ్య
కుండా ఉంటేనే మంచిది.

యోగాసనాలు చెయ్యదలుచుకున్న వాళ్ళు
విడిగా పాటించవలసిన ప్రాథమిక సూత్రాలు
కొన్నిటిని గురించి తెలుసుకుందాము.

యోగాసనాలు చాలా ప్రశాంతంగా చెయ్యాలి;
అందోళన, ఉద్రేకమూ ఉన్నప్పుడు యోగాసనాలు
చెయ్యకూడదు. యోగాసనాలు వేస్తున్నప్పుడు
ఉద్రేకపూరితమైన పనులు చెయ్యకూడదు.

సర్వాంగాశవం

తర్వాత ఒకటిన్నరగంటలు గడిచాక యోగాసనాలు
వేస్తే మంచిది. బాగా భోజనం చేసి ఉంటే, కొన్ని
గంటల తర్వాతే యోగాసనాలు ప్రారంభించాలి.

కడుపు తేలిగ్గా ఉన్నప్పుడే యోగాసనాలు
ప్రారంభించాలి. ఇష్టం ఉన్నవాళ్ళు యోగాసనాలు
వేళాక ఒక అరగంట తర్వాత కాస్త ఆహారం
తీసుకోవచ్చు. ఈ నియమాలు పాటించి
యోగాసనాలు వేస్తూ ఉంటే మంచిది.

ఇక్కడ వివరిస్తున్న యోగాసనాలను అదే
క్రమంలో చెయ్యాలి. మధ్యలో ఏ ఒక్క యోగ
వ్యాయామమైనా చెయ్యలేకపోతే, అందుకు విచా
రించ నక్కరలేదు. అది మాని, తర్వాతిది చెయ్య
వచ్చు. అలా చెయ్యడం వల్ల నష్టం కలగదు.

ఇతరత్రా శరీర వ్యాయామం చేస్తూ ఉన్న వారు కూడా యోగాసనాలు వెయ్యవచ్చు. అయితే అవీ, ఇవీ ఒక్కసారి చెయ్యకూడదు. ఏది ముందు చేసినా, తర్వాతిదాన్ని కనీసం అరగంట గడిచాక చేస్తే ఆరోగ్యం చెడదు.

యోగాసనాలు ప్రారంభించే ముందు చక్కగా స్నానం చేస్తే మంచిది. అలా చేస్తే రక్త ప్రసారం శరీరమంతా ఒకే తీరుతో ఉంటుంది. అప్పుడు యోగాసనాల ద్వారా ఏ శరీర భాగాని కైనా మరింత ఎక్కువగా రక్తం ప్రసరించేలా చెయ్యడం సులభం. ఇక యోగాసనాలు ప్రారంభిద్దాము.

మొదట 'విపరీతకరణి' అన్న యోగ వ్యాయామం ఎలా చెయ్యారో తెలుసుకుందాము.

మొదట్లో పది నెకండ్ల పాటు దీన్ని చేస్తూ, క్రమంగా మూడు నిమిషాల వేపు చేసే స్థితికి చేరుకోవాలి.

మొదట విశ్రాంతిగా, వెల్లికిలా పడుకోవాలి. చేతులను కదల్చకుండా, కాళ్లను నెమ్మదిగా మీది కెత్తాలి. చిత్రాలు చూస్తే ఈ వ్యాయామం ఏ క్రమంలో ఎలా చెయ్యడం స్పష్టమవుతుంది. కాళ్లను కొద్దిగా మీది కెత్తి నేల నుంచి ఏట వాలుగా ఉండేలా కొన్ని నెకండ్ల పాటు ఉంచు కోవాలి. తర్వాత కాళ్లను మరింత పైకెత్తి నిటా రుగా ఉంచాలి. అలా వాటిని కొన్ని నెకండ్ల పాటు ఉంచుకోవాలి.

ఆ తర్వాత వాటిని వెనక్కు-అంటే తల వైపుగా వచ్చేలా వంచి ఉంచాలి. ఇక విపరీత కరణి చివరి దశకు వచ్చాము; చిత్రంలో చూపి నట్లు-ఏరుదులను చేతులతో పట్టుకొని, కాళ్లను మీదికి ఎత్తి పట్టుకోవాలి. ఇంతటితో 'విపరీత కరణి' పూర్తయింది.

ఇక 'సర్వాంగాసనం' ఎలా చెయ్యారో తెలుసుకుందాము. ఈ ఆసనం కూడా దాదాపు విపరీత కరణి వంటిదే. చివర మాత్రం కాస్త తేడా ఉంది. అందుచేత మొదట పైన విపరీతకరణిలో చెప్పిన క్రమాన్ని పాటించాలి. చివర మాత్రం విపరీతకరణిలో అన్నట్టు కాక చేతులతో పక్కలను పట్టుకొని కాళ్లు నిటారుగా ఉండేలా ఉంచుకోవాలి. (సర్వాంగాసనం చిత్రం చూస్తే ఇది ఎలా చెయ్యారో స్పష్టమవుతుంది). సర్వాంగాసనం మొదట్లో అర్థ నిమిషం పాటు వెయ్యడం అలవాటు చేసుకోవాలి. ఆ తర్వాత అలా 3 నిమిషాల పాటు వేసే స్థాయికి చేరుకో

మత్స్యాసనం

వచ్చు. ఈకాల పరిమితిని వీలునుబట్టి పెంచినా, తగ్గించినా పరవాలేదు.

విపరీతకరణి, సర్వాంగాసనం పూర్తయ్యాక 'మత్స్యాసనం' వెయ్యవచ్చు. ఇది ఎలా చెయ్యాలి?

మొదట రెండు కాళ్లు ముందుకు చాచి పెట్టి కూచోవాలి. తర్వాత కుడికాలును మోకాలు దగ్గర మడిచి, ఆ కాలి అరికాలిని వెల్లికిలా ఎడమ తొడమీద పెట్టాలి. అలాగే ఎడమ కాలును కూడా మడిచి, ఎడమ అరికాలు కుడి తొడమీద ఆనేలా ఉంచాలి. ఇలా కూచోడాన్ని మన వాళ్ళు 'పద్మాసనం' అంటూ ఉంటారు. ఇలా కూచున్నప్పుడు కాలి మడమలు పక్కలను నొక్కుతూ ఉండాలి. ఇలా కూచున్నట్టుగానే వెల్లికిలా పడుకోవాలి. ఒంటి బరువును మోచేతుల మీద ఆనేలా చూసుకొని నెమ్మదిగా తలను, వీపును పైకెత్తాలి. అలా ఎత్తాక తలను నేలమీదికి ఆనేలా ఉంచాలి. ఆ విధంగా తల నేలను తాకుతున్నప్పుడు వీపు నేలను తాకకుండా చూసుకోవాలి. అంటే కడుపు నుంచి గొంతుక దాకా విల్లులా వంగి ఉండాలన్న మాట. మత్స్యా సనం చిత్రం చూస్తే ఇది ఎలా చెయ్యారో తెలుస్తుంది. ఇలా చేశాక కుడిచేతి చూపుడు వేలా, మధ్యవేలా, బొటన వేలా తీసుకొని కొక్కెంలా చేసుకొని, వాటితో ఎడమ కాలి బొటన వేరిని పట్టుకోవాలి. అలాగే ఎడమ చేతి వేళ్లతో కుడికాలి బొటన వేలు పట్టుకోవాలి.

'మత్స్యాసనం' పూర్తయింది. మొదట $\frac{1}{4}$ నిమిషం పాటు వెయ్యడం ప్రారంభించి, క్రమంగా రెండు నిమిషాల దాకా ఈ ఆసనాన్ని వెయ్యవచ్చు

సాంఘిక న్యాయవాది

జ్యోత్స్న

అదర్శాలను ఉపన్యాసాల్లో వర్తిస్తూ, ఆచరణ లోకి వచ్చేసరికి ఆ విషయాలు తమకేమీ పట్ట నట్లుగా భావించే వనితలు కొందరుంటారు. సమాజ శ్రేయస్సు కోసమని తమకున్న పరిభుల్లో కృషిచేస్తూ, తాము నమ్మిన సిద్ధాంతాలను ఆచరణలో పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తూ-అందులోగల ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటూ నిస్వార్థంగా ప్రజా సేవ చేసే వనితలు మరికొందరు చాలా అరుదుగా వుంటారు. అటువంటి వారిలో శ్రీమతి జ్యోత్స్న ఒకరు. విజయవాడలో న్యాయవాదిగా వుంటున్న శ్రీమతి జ్యోత్స్న సాంఘిక సేవలో తాను నిర్వహించిన బాధ్యతలను-ఈనాటి వనితల సమస్యల పట్ల తన అవగాహనను 'వనిత' జరిపిన గోష్టిలో స్పష్టంగా వివరించారు.

“మన దేశంలో వనితలకు సాంఘిక చైతన్యం చాలా తక్కువగా వుండడంవల్ల చాలా వరకు సమస్యలు సమస్యలుగానే వుండి పోతున్నాయి. స్త్రీలలో చాలామంది విద్యావంతులు కాకపోవడం, విద్యావంతులు అయినవాళ్ళు కేవలం వంటంటి బాధ్యతకే పరిమితమైపోవడం జరుగుతుంది. 'నగటుస్త్రీ' బాల్యంలో తల్లిదండ్రులమీద, వివాహానంతరం భర్త మీద, వృద్ధాప్యంలో కుమారులమీద అధారపడి జీవించడంలో-తన కంటూ ఒక ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి, స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలూ లేకుండా పోతున్నాయి. అందువల్ల వాళ్ళు సామాజిక సమస్యలను పరిశీలించడానికిగాని, వాటిని అవగాహన చేసుకో

డానికిగాని అవకాశాలు ఉండడం లేదు. ఈ దిశలో ఎంత త్వరగా మారితే అంత మంచిది. అందుకు స్త్రీలకు నిర్బంధ విద్యను అమలు జరపాలి. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తగిన అవకాశాలు కల్పించాలి. సమాజం పట్ల తమ బాధ్యత ఏమిటని ప్రతి స్త్రీ తెలుసుకోగలిగినప్పుడు-ఆర్థిక, సాంఘిక, వైజ్ఞానిక, సాంస్కృతిక రంగాలలో స్త్రీలు విరివిగా పాల్గొని-దేశ పురోభివృద్ధికి పాటు పడగలుగుతారు” అంటారు శ్రీమతి జ్యోత్స్న.

“మీకు సాంఘికసేవ, ఉద్యమాల పట్ల ఆసక్తి కలగడానికి ఎటువంటి పరిస్థితులు దోహదం చేశాయి?” అన్న ప్రశ్నకు జవాబిస్తూ-ఆమె ఇలా అన్నారు.

“నా తల్లిదండ్రులు అభ్యుదయ భావాలు గల వారు. మానాన్నగారు కనుపర్తి నాగయ్యగారు ప్రజా ఉద్యమాల్లో చాలా అనుభవాన్ని సంపాదించారు. వారి ప్రోత్సాహంతోనే చిన్నప్పటి నుంచీ వివిధ సాంఘిక కార్యక్రమాల్లో పాల్గొని నాకు చేతనైనంత కృషి చేయగలిగాను. ఆ ప్రోత్సాహంతోనే అభ్యుదయ భావాలుగల జీవిత భాగస్వామి (సి. రాఘవాచారి-'విశాలాంధ్ర' పత్రిక సంపాదకులు) ని ఎన్నుకోగలిగాను. వర్ణాంతర వివాహం చేసుకున్నాను. చిన్నప్పటి నుంచీ నా అనుభవంలో తెలిసినదేమిటంటే-ఏ సమస్య పరిష్కారానికైనా ఉద్యమ రూపంలో కృషి చేయడం వల్లనే-ఫలితాలు వుంటాయి కానీ ఒక్కరే ఏమీ సాధించలేరు.

కొన్నాళ్ల క్రితం విజయవాడలో బియ్యం ఎక్కువ ధరకు అమ్మినప్పుడు మహిళలందరం కలసి ప్రదర్శనలు, నిరాహార దీక్షలు జరిపి-అధికారులకు వినతి పత్రాలు సమర్పించాము. వెంటనే ధరలు తగ్గటానికి తగినచర్యలు తీసుకోబడ్డాయి. ఇలా దాదాపు 50 ఉద్యమాలలో పాల్గొన్నాను.

కొన్నిటికి నాయకత్వం వహించాను. అసలు సమస్య ఏమిటంటే మన స్త్రీలకు తమ చుట్టూ ఇన్ని సమస్యలు ఉన్నాయన్న సంగతే తెలియదు. ఎంతో మంది మూఢ నమ్మకాల్లో పడి ముగ్ధిపోతున్నారు. వాళ్ళను సరైన దారికి మళ్ళించడంలో సంఘసేవికలు చాలా ఇబ్బందులను ఎదుర్కోవలసి వుంటుంది. మొదట-వాళ్ళు మన మాటలను వినిపించుకోరు. నాలుగైదుసార్లు వాళ్ళను కలుసుకుంటూ వుండాలి. మరో ప్రక్క-సాంఘిక సేవలో కృషిచేసే కార్యకర్తలను - వెనుకనుంచి పేర్లు పెట్టే వాళ్ళుకూడా వుంటారు. వాళ్ళ మాటలను పట్టించుకోకుండా, అన్ని కష్టాలకు సిద్ధపడే ఈ రంగంలోకి అడుగుపెట్టాలి. ఈ ఉద్యమాల సందర్భంగానే నేను రెండుసార్లు జైలుకు కూడా వెళ్ళవలసి వచ్చింది.” అన్నారు జ్యోత్స్న.

ఈ నాటి అధికసంఖ్యాకులైన రచయిత్రులు, రచయితలు చాలా పరిమితమైన సామాజిక అవగాహనతో రచనలు చేస్తున్నారని అందువల్లే ఇంకా అబ్బాయి, అమ్మాయిల ప్రేమ కథలే ఎక్కువగా వస్తున్నాయనీ శ్రీమతి జ్యోత్స్న అభిప్రాయం. రచయిత్రుల్లో సాంఘిక దృక్పథం విస్తృతం కావాలంటా రామె.

“రాజకీయరంగంలో వనితల కృషిని గురించి మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?” అన్న ప్రశ్నకు జవాబిస్తూ శ్రీమతి జ్యోత్స్న ఇలా అన్నారు.

“సమ సమాజ స్థాపనకై జరిగే కృషిలో స్త్రీ నిర్వహించవలసిన బాధ్యతలు చాలా వున్నాయి. కానీ ఆ దిశలో జరగవలసిన కృషి ఇంకా ప్రాథమిక స్థాయిలోనే వుంది. రాజకీయ రంగంలో స్త్రీ రాజించాలంటే-కుటుంబ సభ్యుల సహకారం ఎంతో అవసరం. అటువంటి అవకాశాలు అందరికీ కలగకపోయినా-సాటి వనితలను విద్యావంతులుగా చేయడానికి, ప్రజలలో సాంఘిక అవగాహన పెంపొందింపజేయడానికి, మూఢ నమ్మకాలు నిర్మూలించ జేయడానికి, వరకట్నం నిషేధం, కుటుంబ నియంత్రణ మొదలైన విషయాల పట్ల వాళ్ళలో సదభిప్రాయాలు ఏర్పరచడానికి-మహిళా సంఘాలు, సేవా సంస్థల ద్వారా వనితలు చేయవలసిన కృషి చాలా వుంది. అందుకు విద్యాధికులు అందరూ తమకు ఉన్న పరిభుల్లో కొంతైనా కాలాన్ని వినియోగిస్తే, రాబోయే తరాలకు చాలా మేలు చేసిన వారవుతారు.”

గాంధీ గ్రామం

“గ్రామాలే మన దేశానికి వెన్నెముక వంటివి. అందుచేత గ్రామాల అభివృద్ధిమీదే దేశాభివృద్ధి ఆధారపడి ఉంటుంది” అన్నారు మహాత్మా గాంధీ ఒకసారి. అయితే గ్రామాలను అభివృద్ధి చెయ్యడం ఎలా? మన దేశంలో ఎందరో గ్రామస్థులకు అక్షరజ్ఞానమైనా లేదు. వారికి ఆరోగ్యం గురించి, పరిశుభ్రత గురించి అంతగా తెలియదు. అటువంటి వారిని మానసికంగా, సాంఘికంగా మార్చడం ఎలా సాధ్యమవుతుంది?

నిస్వార్థంగా సేవ చెయ్యడం వల్ల ఎన్నో మార్పులు తేవచ్చునని గాంధీజీ అభిప్రాయ పడేవారు. ఈ అభిప్రాయాన్ని ఆధారంగా గ్రహించి, ఆదర్శ గ్రామంగా రూపొందింది— తమిళనాడు రాష్ట్రానికి చెందిన మదురై జిల్లాలోని ‘గాంధీ గ్రామం.’

గాంధీ గ్రామం—గాంధీజీ సూచించిన నిర్మాణ కార్యక్రమాలను అక్షరాలా ఆచరణలో పెట్టి గ్రామస్థుల వికాసానికి కృషి చేస్తున్నది. విద్యా బోధన, నిస్వార్థ సేవ ద్వేయాలుగా ఉంచుకుని జాతిమత వర్ణ భేదాలు లేని ఆదర్శ సంఘాన్ని రూపొందించడానికి గాంధీ గ్రామంలో సార్వకమైన ప్రయత్నాలు సాగుతున్నాయి.

1947 లో గాంధీ గ్రామం తన కృషిని ప్రారంభించింది. ప్రారంభోత్సవానికి “ఎక్కడ సత్యం పరిపాలన జరుపుతుందో, అక్కడ విజయం నెలకొంటుంది” అని గాంధీజీ సందేశం పంపారు. ఆ సందేశం గాంధీ గ్రామం నిర్వాహకులకు తాము

అనుసరించవలసిన మార్గం ఎలాంటిదో స్పష్టం చేసింది.

గాంధీ గ్రామం నిర్వాహకులలో ముఖ్యమైన వ్యక్తి ఒక పనితీరు కావడం విశేషం: ఆమె డాక్టర్ (శ్రీమతి) సౌందీరం రామచంద్రన్. మద్రాసులో కస్తూరిబా గాంధీ స్మారక నిధి సేకరణ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడానికి గాంధీజీ ఆమెనే ఎన్నుకున్నారు. శ్రీమతి సౌందీరం తల్లిదండ్రులు లక్ష్మీ అమ్మూ, టి. వి. నుందరం అయ్యంగార్. “మన కుటుంబం పెద్దది. కనుక నేను జాతీయ డీవిజన్లో తీవ్రంగా పాల్గొనలేను. నా తరపున ఈ దేశంకోసం పనిచెయ్యవలసింది నీవే” అని లక్ష్మీ అమ్మూ సౌందీరంలో అన్నారు. తల్లి ఆదేశాన్ని పాటించి ఆమె మదురై ప్రాంతాలలో బద్దరును ప్రచారం చేశారు. దేశభక్తి గేయాలు పాడుతూ ప్రజలను ఉత్తేజ పరిచేవారు. 1925 లో గాంధీజీ మదురై వచ్చినప్పుడు సౌందీరం తల్లి కుమార్తెను దేశ సేవకు అర్పిస్తున్నట్టు పేర్కొన్నారు. అలాగే తన కుమార్తె డాక్టర్ రామచంద్రన్ ను వర్ణాంతర వివాహం చేసుకున్నప్పుడు కూడా ఆమె ప్రోత్సహించారు.

శ్రీమతి సౌందీరం చేసిన, చేస్తున్న దేశ సేవకు చక్కని నిదర్శనం - గాంధీ గ్రామం. గాంధీ గ్రామం ప్రారంభించడానికి ముందు ఆ చోటంతా చెట్లూ చేమలూ ఏమీలేని మైదాన ప్రాంతంగా ఉండేది. ఇవాళ ఆ ప్రాంతాలలోని

భవనాలనూ చెట్లనూ చూస్తూ ఉంటే ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది.

గాంధీ గ్రామంలో ఏం ఉంది అని అడగడం కన్న ఏం లేదో అడిగితే సమాధానం చెప్పడం తేలిక. ఓ న మాల దగ్గరి నుంచి పట్టభద్రత పొందేవరకూ చదువుకోవడానికి అక్కడ వీలుంది; తూర్పు దేశాలకన్నిటికీ మార్గదర్శకం కాగల ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ రూరల్ హెల్త్ అండ్ ఫామిలీప్లానింగ్ ; వందకంటే ఎక్కువ పదకాలు గల మాతా శిశు సంక్షేమ నిలయం—వంటివి ఎన్నో గాంధీ గ్రామంలో చోటు చేసుకున్నాయి.

అసలు ఇలాంటి గ్రామాన్ని రూపొందించాలనే ఆశయం ఎలా కలిగింది అని శ్రీమతి సౌందిరంను అడిగినప్పుడు ఆమె—“ మొదట్లో కొందరం నిర్మాణ కార్యకర్తలం కలసి మద్రాసు అడయారు ప్రాంతాలలో నిర్మాణ కార్యక్రమాలు చేస్తూ ఉండే వాళ్ళం. అక్కడ ప్రాథమిక విద్య, గ్రామీణ వైద్య సౌకర్యాలు వంటి వాటిని సమకూర్చటం గురించి, కస్తూరిబా గాంధీ నేషనల్ మెమోరియల్ ట్రస్ట్ కోసం గ్రామసేవలకు శిక్షణ ఇవ్వడం గురించి కృషి చేస్తూఉండే వాళ్ళం. అయితే అడయారు గ్రామీణప్రాంతం కాదనే అసంతృప్తి మాలో కలిగింది. దాంతో మేము తగిన చోటు కోసం వెదుకుతూ రాగా — నాకు ఈ చోటు నచ్చింది. అలా ఇక్కడ గాంధీ గ్రామం వెలసింది ” అన్నారు.

ఆ ప్రదేశానికి—తూర్పున నిరుమలై కొండలు, పడమట కొదై కొండలు ఉన్నాయి. అయితే ఇవాళ గాంధీ గ్రామం సాధించిన ప్రగతి ఆ కొండల ఎత్తులను మించి పోయిందంటారు చాలామంది.

గాంధీ గ్రామం నెలకొల్పడానికి—మొదట ఆ చోట 25 ఎకరాల నేల ఉచితంగా లభించింది. అలా అక్కడ 1947 అక్టోబరు 7 న శ్రీ బి. జి. ఖేర్ (అప్పటి బొంబాయి రాష్ట్ర ముఖ్య మంత్రి) గాంధీ గ్రామాన్ని ప్రారంభించారు. మొదట ఒకటి రెండు చిన్న భవనాలు ఉండేవి. కొంతమంది ఉపాధ్యాయులతోనూ, దాదాపు వందమంది విద్యార్థులతోనూ చిన్న ప్రాథమిక పాఠశాల ఒకటి, ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ ఇచ్చే పాఠశాల ఒకటి, చిన్న ఆసుపత్రి ఒకటి కలసి గాంధీ గ్రామంలో గ్రామసేవను ప్రారంభించాయి.

ఇవాళ అక్కడ ఉన్న సంస్థల గురించి వాటి కార్యకలాపాల గురించి తెలుసుకున్నప్పుడు గాంధీ గ్రామం సాధించిన ప్రగతి ఎంత గొప్పదో స్పష్టం కాగలదు. గాంధీ గ్రామంలో ఉన్న దాదాపు 25 సంస్థలనూ—విద్యా సంస్థలు, శిక్షణ సంస్థలు, వైద్య సంస్థలు, నిర్మాణ విస్తరణ సంస్థలు, సాధారణ సంస్థలు అని విభజించవచ్చునంటే వాటి తత్వం అర్థమవుతుంది.

గాంధీ గ్రామంలోని సంస్థలన్నిటిలో, ‘సౌభాగ్యం’ అన్న బాలల గృహం ప్రత్యేక

వంటి వాటిని వారి అభిరుచులకు తగ్గట్టు నేర్పుతున్నారు. 'సౌభాగ్యం' ఇప్పటిదాకా దాదాపు 800 మంది బాలబాలికలకు ఆశ్రయం కల్పించింది: ఇప్పుడు దాదాపు 250 మందికి ఆశ్రయం ఇస్తున్నది. ఇక గాంధీ గ్రామంలోని విద్యా సంస్థల గురించి తెలుసుకుందాము. ఇక్కడి నర్సరీ పాఠశాలలో 2½ సంవత్సరాల నుంచి 5 సంవత్సరాల వయసులో ఉన్న బాలబాలికలకు ఆటపాటల ద్వారా చదువు చెబుతున్నారు. ఈ పాఠశాలలో క్రామికుల పిల్లలను చూసుకునే వీలూ ఉంది. పిల్లలందరికీ ఆరోగ్యం కలిగించే సంతులితాహారం ఇస్తున్నారు. గాంధీ గ్రామంలోని ప్రాథమిక పాఠశాలలో చెప్పే చదువు ప్రత్యేకమైనది. ఇక్కడ మామూలు చదువుతోబాటు ప్రధానంగా వ్యవసాయం, వడకడమూ నేర్పుతున్నారు. గాంధీ గ్రామం సమీపాన తంబితోట్టంలో ఉన్న పోస్ట్ బేసిక్ హైస్కూలు 40 ఎకరాల ఆవరణలో ఉంది. ఇక్కడ చదువుతో బాటు వ్యవసాయం,

నిర్వహణలో విద్యార్థిని విద్యార్థులకు కూడా భాగం ఉండడం ఒక విశేషం.

గాంధీ గ్రామంలోని శిక్షణ సంస్థలలో లక్ష్మీ టీచర్స్ ట్రైనింగ్ కాలేజీ, గ్రామీణ ఉన్నత విద్యావ్యవస్థ ప్రధానమైనవి, లక్ష్మీ టీచర్స్ ట్రైనింగ్ కాలేజీలో బి. ఇడి కోర్సు చదివే వీలుంది. ఇది అన్ని హంగులూ ఉన్న ఆదర్శమైన కాలేజీ. ఇక్కడి గ్రామీణ ఉన్నత విద్యావ్యవస్థలో నాలుగు కళాశాలలు ఉన్నాయి. ఆ నాలుగూ గ్రామీణ జీవితంలో అన్ని సందర్భాలలోనూ ఎదురయే సమస్యలకు తగ్గ పరిష్కార మార్గాలను నిర్ణయించుకోవడానికి అనువైన శిక్షణ ఇస్తున్నాయి. ఈ కళాశాలలో జాతి మత భేదాలు లేకుండా అర్హులైన గ్రామీణ యువతీ యువకులందరికీ గ్రామీణ సమస్యలకు సంబంధించిన ఉన్నతస్థాయి విద్య అభ్యసించే వీలుంది.

గాంధీ గ్రామంలోని కస్తూరిబా సేవికాశ్రమం వితంతువులకూ, భర్తలు విడనాడిన స్త్రీలకూ, తక్కిన పీడితస్త్రీలకూ—చదువు నేర్పడంతోబాటు, వారికి నర్సులు, టీచర్లు కావడానికి తగిన శిక్షణ కూడా ఇస్తున్నది. అలా వారిని తమ కాల్యాపీడ తాము నిలబడేలా చేస్తున్నది.

ఇక్కడి వైద్య సంస్థలలో కస్తూరిబా ఆసుపత్రి ఒకటి. దాన్ని గాంధీ గ్రామంలోని అవ్వై రూరల్ మెడికల్ సర్వీస్ సంస్థ నడుపుతున్నది. ఈ ఆసుపత్రిలో నర్సులకు శిక్షణ ఇస్తున్నారు.

గాంధీ గ్రామంలోని సంస్థలన్నిటిలోను 'గాంధీ గ్రామ్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ రూరల్ హెల్త్ అండ్ ఫామిలీప్లానింగ్' పేర్కొనదగ్గది. 1984 లో ప్రారంభమైన ఈ సంస్థ—గ్రామీణ ఆరోగ్య సమస్యలకు చక్కని పరిష్కారం అని పేరు తెచ్చుకుంది. ఈ సంస్థలో సంతాన నిరోధాన్ని, ఆరోగ్యాన్ని ప్రబోధించే ఉద్యోగులకు శిక్షణ; వాటికి సంబంధించిన పరిశోధన సాగుతున్నాయి. దీనికి రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాల సాయంతోపాటు ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ వంటి అంతర్జాతీయ సంస్థల సాయం కూడా లభిస్తున్నది.

గాంధీ గ్రామంలో నిర్మాణ కృషిలో నిమగ్నమై ఉన్న తక్కిన సంస్థలు—బాదీభవన్, కుమరప్పా కోర్ట్ ఆఫ్ విలేజ్ ఇండస్ట్రీస్, కళాభవన్, హిందీ భవన్, గాంధీ గ్రామ్ వినియోగదారుల సహకార

[27 వ పేజీ చూడండి]

మైనది. ఇందులోని బాలబాలికలలో చాలా మంది అనాథలే. అయితే వారిలో ఆ భావం కలగనియక వారికి చదువుతోబాటు సంగీతం, నాట్యం, కుట్టుపని, తోటపని, పశువుల పెంపకం, వంటపని

వడకడం, నేత వంటి వాటిలో ప్రత్యక్ష శిక్షణ ఇస్తున్నారు. ప్రాచీన గురుకులాలను గుర్తుకు తెచ్చే ఈ బడిలో చదువుకుంటున్న బాలబాలికలకు ప్రత్యేకమైన హాస్టల్ సౌకర్యం ఉంది. ఈ బడి

ఉల్టా-నీదా భేదంలేని ఫ్లెయిన్ బట్టనూ సింపిల్ డిజైన్ గల దుస్తునూ మనస్సులో ఉంచుకుని, పై సూత్రాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఫేషన్ దుస్తులకూ, తక్కిన రకాల బట్టలకూ అదనంగా కావలసిన బట్టను మీద చెప్పిన అంచనాలకు కలప వలసి ఉంటుంది.

శ్రీలకు, పిల్లలకు దుస్తుల స్వయిచ్చు రకరకాలుగా ఉండటంవల్ల, వాటన్నింటిని గురించి ఇక్కడ చెప్పడం వీలుకాదు.

పదమూడవ పాఠం

పాఠ బట్టలు - కొత్త కొలతలు

పాఠ, లేదా మాసిన బట్టల నుండి కొలతలు తీయడం ఎలాగ? ఈ కొలతల పొడవులో, వదులులో, ఏ భాగంలోనైనా సరే కావలసినట్టు మార్పు చేసుకోవచ్చు.

చొక్కా

1. పొడవు :- కాలరు, భుజం కలిసిన జాయింటు నుండి దిగువ హెమ్ కు.

2. భుజం :- ఆ భుజం కొన నీమ్ నుండి ఈ భుజం కొన నీమ్ వరకు.

3. చెయ్యి :- పోల్డరు నీమ్ నుండి కప్ అంచు వరకు.

4. మెడ :- పై బటన్ హోల్ మధ్యనించి బొత్తాము వరకు. బొత్తాం లేకపోతే, చివరని బటన్ హోల్ చిట్ట చివరి వరకు.

5. చాతీ :- మగవాళ్ళ చొక్కా గర్త్ కొలిచి, అందులో సగం తీసివేస్తే, చాతీకొలత కచ్చితంగా వస్తుంది.

షరాయిలు (ట్రపుజర్స్)

1. పూర్తి పొడవు :- కిందని మడిచివున్న మడతను మళ్ళీ మడిచి, బెల్టు పైనుండి పక్క నీము దగ్గర కొలవండి.

2. కాలి పొడవు :- కింది భాగం మడిచి వున్నప్పుడు క్రచ్ (కాలి నీము పైభాగం) నుండి కిందని (కాలి చీలమండ) వరకు కొలవాలి.

3. కింది భాగం :- కింది భాగపు వెడల్పును ఒక మడత నుండి మరొక మడత వరకు కొలవండి. (ముందు భాగపు మధ్య నుంచి వెనుక భాగపు మధ్య మడత వరకు.)

4. నడుము :- బెల్టులోపలి బొత్తాము నుంచి, బెల్టు అవతలి వేపు బటన్ హోల్ చివరి వరకు కొలవండి.

5. నీటు :- షరాయి ముందు భాగాన్ని-క్రచ్ నీమ్ నుండి పక్క నీము వరకు కొలిచి, మూడు రెట్లుచేసి, 3" కలిపితే సరైన నీటు వైజు వస్తుంది.

కోటు

1. పొడవు :- భుజం నీము కొన నుండి-మెడపూస దగ్గర్నించి ముందు భాగం యొక్క కింది చివరి వరకు కొలవండి. లేదా ఫేషన్ ను బట్టి, మీ అభిరుచిని బట్టి మార్పుకోవచ్చు.

2. చాతీ :- చేతి నీమ్ దిగువగా వెళ్ళే చాతీ లైను మీదుగా పైన ఉండే బొత్తాము నుంచి బటన్ హోల్ మధ్యని ఉండే తరవాతి అంచువరకు (ఎడం వైపు) కొలిచి, 5" తీసివేస్తే సరయిన చాతీవైజు వస్తుంది.

3. నడుము :- రెండవ బొత్తాము నుంచి ముందువైపున పక్క అంచు మీద ఉండే బటన్ హోల్ గుండ్రటి కొన వరకూ కొలిచి, దాని నుండి 5" మినహాయిస్తే సరైన నడుము చుట్టు కొలత వస్తుంది.

4. నీటు :- నడుము కొలతకు 8" కలిపితే నీటు కొలత.

5. ఏటవాలు వీపు :- వెనుకనుండే కాలరు నీముకు 5" కింద రెక్క ఎముకకు ఏటవాలుగా కొలిచి, వెనుక చేతి నీముకు 1/2 అం. కలపాలి.

6. పొడుగు చేతులు :- భుజం నీము చివరి నుంచి కప్ అంచుదాకా.

7. నడుము పొడవు :- 1/2 చాతీ-1 1/2".

సాల్వార్, వైజుమా

1. పొడవు :- పై నుండి కిందిదాగా సాల్వారు పొడవును కొలిచి, పైని తిప్పటానికి కావలసిన గుడ్డను కలపండి. వైజుమాలో పైహెమ్, కింది హెమ్ కూడా కలపాలి.

లేడీ కోట్ (పొడవుది)

1. పొడవు :- ముందువేపు కాలర్ నీము నుంచి కింది అంచువరకు కొలవండి.

2. చాతీ :- పై బొత్తాము నుండి అవతలి అంచుమీదనున్న బటన్ హోల్ కొనవరకు

ముందువేపున కొలిచి, దానికి 8" కలపాలి.

3. నడుము :- చాతీ కొలతలకు 4" తక్కువ తీసుకోండి.

బ్లౌజు

1. పొడవు :- భుజముకింద మెడ నీమువద్ద కలిసే చోటినుండి కింది అంచువద్ద హెమ్ వరకు కొలవండి.

2. రొమ్ము :- బ్లౌజుకు బొత్తాములు పెట్టి ఉండగా చేతి నీము దిగువనుంచి (ముందు వెనుకలు) చుట్టుకొలత తీయండి. సరైన రొమ్ము

కుట్టుపని: అభ్యాసం

వీనిత - 6

[కుట్టుమెషిన్లు తయారు

కొలతకు దానినుండి 5" తీసి వెయ్యండి.

బుష్ షర్టు

1. పొడవు :- భుజమూ, మెడనీములూ కలిసిన మూలనుంచి కిందివరకు కొలిచి, చుట్టు తిప్పటానికిగాను 2 అం. కలపండి. యోకను భుజం నుంచి భుజంవరకు కొలవండి.

2. రొమ్ము :- స్క్రెజేస్ కు సరిగా కిందినించి రెండు ముందుభాగాల వెడల్పు, రెండు వెనక భాగాల వెడల్పు కొలవండి. ఆ వచ్చిన మొత్తం నుంచి 10" మినహాయిస్తే, సరైన రొమ్ము కొలత వస్తుంది.

స్కర్టు

1. పొడవు :- బెల్టులో సహా పైనుంచి కిందికి కొలిచి, చుట్టు తిప్పటానికిగాను కిందని 3 1/2" కలపండి.

2. నడుము :- బెల్టు పొడవు కొలిచి, ఒక అంగుళం తీసివేస్తే, కచ్చితమైన నడుం కొలత వస్తుంది.

3. నీటు :- సరైన నడుము కొలతకు 8" కలిపితే, అది సరయిన నీటు కొలత.

పద్నాలుగవ పాఠం

మరకలు-మచ్చలు-దాగులు

బిట్టల మీద పడిన మచ్చలూ మరకలూ పోగొట్టడం ఎలా?

బిట్టలమీద దాగులూ మరకలూ పడకుండా జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి. అవి చూడడానికి అసహ్యంగా ఉండటమే కాక, బిట్ట అందాన్ని చెడగొడతాయి.

మామూలు జాగ్రత్తలు :- మొట్టమొదట ఆ దాగు, మరక ఎలాంటిదో తెలుసుకోవాలి. తరు

వైన గాని, లోపల ఉండే సీమమీద గాని మందు వేసి చూడండి. కొన్ని మందులకు బ్లీచింగు గుణ ముంటుంది. టఫెటా, ఆర్గండ్, కాటన్ వంటి పాస్నీ అద్దకాలు నీరు తగిలితే వెలవెల పోతాయి. మందులు వాడటంలో పొరపాటు జరిగితే మరకలు మరి పోకుండా, కాళ్ళతంగా బిట్టమీద నీలిచిపోతాయి. “లేత” రంగులు ఇట్టే వెలిసిపోతాయి.

మరకలను తొలగించటానికి ఎప్పుడూ శుభ్రమైన మెత్తటి చీటి గుడ్డలను ఉపయోగించండి. ముద్దగా పడిన మరకలకు మెత్తటి వెంట్రుకలున్న టూత్ బ్రష్ ను వాడితే, గుడ్డపోగుల లోపలికంటా మందు చొచ్చుపోతుంది.

గ్రీజ్ ను మందుగా వాడేటప్పుడు బ్రష్ ను చుట్టూరా తిప్పవద్దు. మరక బయటి వేపునించి లోపలికి మందు వెళ్ళేట్టు చూడండి. ఆ మరకను, చెమ్మను ఒత్తే గుడ్డపైన ఒత్తండి. గుడ్డకు మటుకు ఎక్కువ తడి ఉండకూడదు. అది మరకను వీల్చుకుని మాసిపోతే, దాన్ని మారుస్తూ ఉండాలి. రసాయనిక పదార్థాన్ని తుడిచివెయ్యటానికి—మందు వేసిన తరువాత బిట్టను బేసిన్ మీద పరచి, మరకపైన నీళ్ళు పోయ్యండి.

మరకలను పోగొట్టే ద్రవపదార్థాలు

1. ఆమోనియా :- దీన్ని జిడ్డు లేని మరకల పైనే వాడాలి. సబ్బులాగా పనిచేసి, మరకను నీటిలో కరిగిస్తుంది. కొద్దిగా బ్లీచ్ చేసి చూడండి; దీనిని ఉపయోగించిన వెంటనే కడిగివేయండి.

2. అమైల్ అసిడేట్ :- గోళ్ళ పారిష్, పెయింట్లు, సారాయి మరకలు పోగొట్టడానికి వాడండి. ముందు కొద్దిగా వేసి చూడాలి. ఇది ఇట్టే మంటను అందుకుంటుంది; ఇది తగిలితే సింథటిక్ వస్తువులు కరిగిపోవచ్చు.

3. కార్బన్ టెట్రాక్లోరైడ్ :- ఇది గుడ్డలకూ రంగులకూ కూడా ఏమీ చెరుపు చెయ్యదు. జిడ్డు మరకలపైన బాగా పనిచేస్తుంది. మందడు. కాని, దారాళంగా గాలివచ్చే గదుల్లోనే దీన్ని వాడాలి.

4. హైడ్రోజన్ పెరాక్సైడ్ :- మరకలను బ్లీచ్ చేస్తుంది. అయితే, వాడేటప్పుడు జాగ్రత్త అవసరం. చాలాసేపుంచితే బిట్ట రంగు పోతుంది. గుడ్డ చీకిపోతుంది. కనుక, దీన్ని వాడిన వెంటనే గుడ్డను శుభ్రంగా కడిగివెయ్యాలి.

5. గ్లిసరిన్ :- ఇది పళ్ళు, వండిన కూరలు మొదలైన వాటివల్ల ఏర్పడిన మరకలను పోగొడుతుంది. చప్పున బిట్టకు అంటుకుంటుంది. దీన్ని ఉపయోగిస్తే గుడ్డను ఉతకటం మరవకండి.

మరకలకు మందులు - ఉపయోగ విధానాలు

ఏయే మరకలు తగిలితే ఎలాంటి పద్ధతి ఉపయోగించాలో ఈ క్రింద వివరిస్తున్నాము.

1. గోళ్ళ పారిష్, సిరా : అమైల్ అసిడేట్ తో మెల్లగా రుద్దండి. దీన్ని వాడటానికి ముందు పరీక్ష చెయ్యాలి.

2. నెత్తురు, కాఫీ, టీ : వెంటనే చన్నీళ్ళలో బాగా జాడించి, ఉతకండి. మరక పోకపోతే, ఆమోనియా వాడి జాడించండి. రక్తపు మరక వదలకుండా వుంటే, ఉప్పు కలిపిన చన్నీళ్ళలో కొన్ని గంటలసేపు నానబెట్టి మరి ఉతకాలి.

3. చాక్లెట్, చూయింగ్ గమ్ : కత్తి మొనతో ఘనపదార్థాన్ని గీకివేసి, చన్నీళ్ళలో ఉతకండి.

4. పెయింట్లు : ఒక చిన్న గుడ్డముక్కతో బిట్ట మీది పెయింట్ ను తుడిచి వెయ్యండి. క్లోరోఫారమ్ తో బిట్టను ఉతకండి; లేదా టర్పెన్టయిన్ తో గాని ఆమోనియాతో కాని స్పాంజి చెయ్యండి.

5. గ్రీజ్, నూనె, లిప్-స్టిక్, తారు : పొడి గుడ్డతో కాని, తువాయిలో గాని ఘనపదార్థాన్ని తీసి వెయ్యండి. కార్బన్ టెట్రాక్లోరైడ్ ను తడిగుడ్డ పైన వేసి, మరకను మెల్లగా రుద్దండి. గుడ్డను అడపా దడపా మార్చండి. లేదా బ్రష్ ఉపయోగించండి. లిప్-స్టిక్ ను తీసివేళాక నీళ్ళలో జాడించండి.

6. తాజాపళ్ళు :

(ఎ) నీళ్ళతో ఉతకండి. ఆమోనియా లేదా హైడ్రోజన్ పెరాక్సైడ్ వాడి, గుడ్డను బాగా జాడించండి.

(బి) కెటిల్ తో రెండడుగుల ఎత్తునుంచి మరక పడినచోట వేడి వేడి నీళ్ళు పోయ్యండి. అర నిచ్చి, తరువాత ఎండవెలుగులో నిమ్మకాయ రసం పట్టించండి.

చీ కుట్టుపీని బడి

చేసే ప్రసిద్ధ సంస్థ 'ఉషా'వారి సౌజన్యంతో

వాత, మరకపడిన దుస్తు ఏ రకానిదో తెలుసుకోవాలి. చూసుకున్న వెంటనే తొలగించ గలిగితే, దాగులూ మరకలూ అలా కాళ్ళతంగా ఉండిపోవు. మరకను అలా ఇంకిపోనివ్వకూడదు. ఉపేక్షిస్తే అది స్థిరపడి, మరి పోదు. దాగును తొలగించటానికి ముందు దాన్ని ఇస్త్రీ చెయ్యకూడదు. వేడి తగిలితే కొన్ని మరకలు అలా ఉండిపోతాయి. సబ్బుతోనూ నీళ్ళతోనూ శుభ్రపరచడం మంచిదే; సామాన్యంగా ఇందుకు చన్నీళ్ళు లేదా గోరువెచ్చటి నీళ్ళు వాడతారు. వేడి నీళ్ళు కొన్ని కొన్ని మరకలను స్థిరపరుస్తాయి. బిట్ట నీళ్ళు నిలిచేదయితే, మరకను తడిగుడ్డతో తుడిచెయ్యవచ్చు.

మరకల తాలాకు నీళ్ళు బిట్ట లోపలికంటా చొచ్చుకుని వ్యాపించక ముందే, బ్లాటింగ్ పేపరుతో ఒత్తి బయటికి లాగివెయ్యాలి. బురద మరకల్లాంటివి అంటుకుంటే, మరకను తుడవటానికి ముందుగా దాన్ని నిమ్మముల్లుతోగాని, కత్తితోగాని గీయాలి.

రేయాన్ లాంటి కొన్ని గుడ్డలు మందులు, మాకులవల్ల చెడిపోవచ్చు; లేదా కరిగిపోవచ్చు. కనుక మరకలను పోగొట్టే మందును వెయ్యక ముందు, అదే బిట్ట తాలాకు ఒక చిన్న నీలిక

ఛాని పూరీ

భేల్ పూరీ

దహి-బటాటా-పూరీ

ఉత్తరదివి వంటకాలు

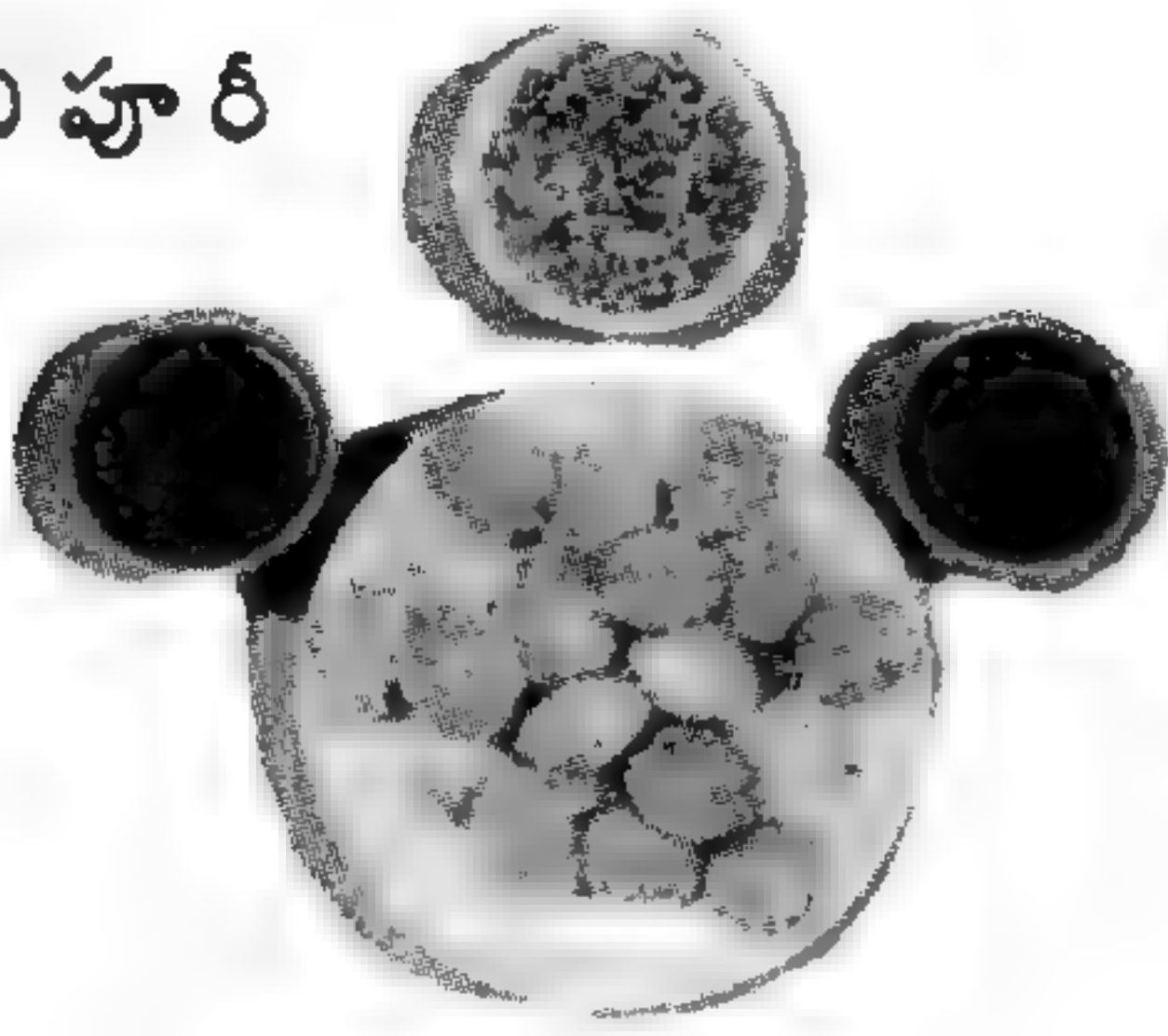
రకరకాల పూరీలు

ఉత్తర ప్రాంతంలో పూరీలను రకరకాలుగా చేసుకుని, చాలా ఇష్టంగా తింటారు. దక్షిణాది హోటల్స్‌లో కూడా ఇందులో కొన్ని రకాల పూరీలను చేస్తూ వుంటారు. వీటిల్లోని కొన్ని రకాల పూరీల గురించి (పక్కపేజీల్లో) తెలియజేస్తున్నాము:

సేవ్-బటాటా-పూరీ

పానీ పూరీ

'పానీ పూరీ' నే 'గోర్ గప్పా' అని కూడా అంటారు. పంజాబ్, యు. పి. మహారాష్ట్ర రాష్ట్రాలలో ఈ 'పానీ పూరీ' చాలా ఇష్టంగా తింటారు. అయితే, ఆయా రాష్ట్రాల్లో కొద్ది కొద్దిగా మార్పులు చేసుకుంటారు. బొంబాయిలో పానీపూరీ తయారు చేసే విధానం ఏమిటి అంటే—

కావలసినవి: మైదాపిండి 55 గ్రాములు; మినపపప్పు పిండి 115 గ్రాములు; రవ్వ 115 గ్రాములు; కాసిన్ని చల్లని నీళ్లు—పిండి కలపడానికి. మైదా, మినపపప్పు పిండి, రవ్వ మూడూ కలిపి నీళ్లుపోసి ముద్దగా చెయ్యాలి—ఒత్తుకోడానికి వీలుగా వుండేలా. తర్వాత చిన్న చిన్న ఉండలు చేసి, కాస్త దళసరిగానే వుండేలా—పూరీలుగా ఒత్తాలి. చేసిన పూరీల్ని తడిగుడ్డ మీద వేసి, ఇంకో తడిగుడ్డను పైన కప్పాలి. బాగా మరిగిన నూనెలో ఈ పూరీల్ని గోధుమరంగు వచ్చే వరకూ, బాగా పొంగి గుండ్రంగా అయేంత వరకూ వుంచి, తీసేయాలి. ఆ పూరీలు కరకరలాడాలన్నమాట.

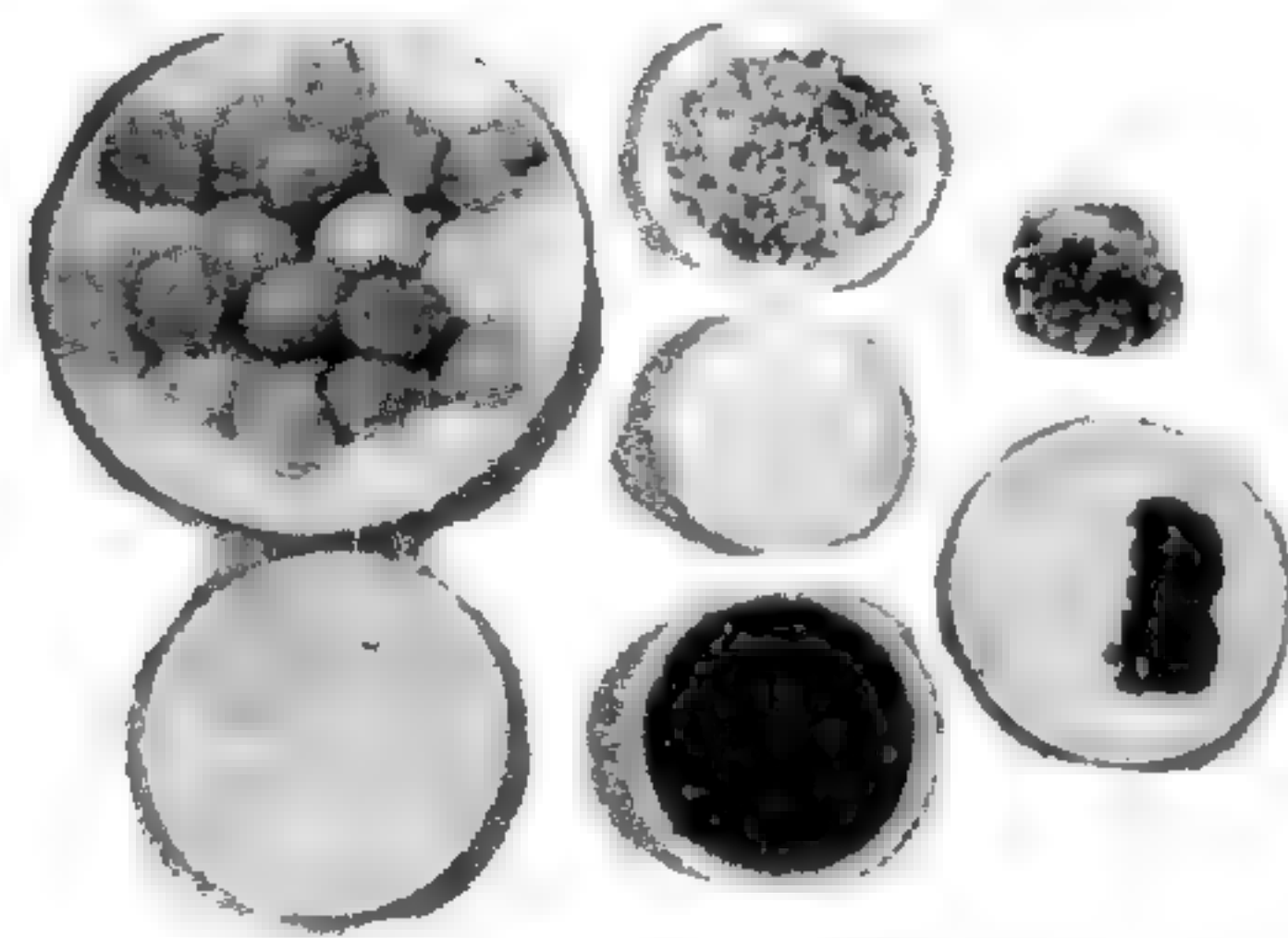
ఒక 55 గ్రాముల పెసలు, 55 గ్రాముల నెనగలు (పెద్దవి) పూరీలు చేసిన రెండు రాత్రుల కిందటే నీళ్లలో నానవేసి వుంచాలి. మర్నాడు నీళ్లన్నీ తీసేసి, ఇంకో తడిగుడ్డమీద వేసేయాలి. ఆ గుడ్డ మీద ఒక రోజంతా వుంచితే, మొలకల్లా వస్తాయి. నీళ్లు పోసి, ఈ పెసల్ని నెనగల్ని కలిపి మెత్తగా వుడికించాలి.

'పానీ' ఎలా చెయ్యాలి?—

15 గ్రాముల మిరియాలు, 15 గ్రాముల ఉప్పు, రెండు స్పూన్ల జీలకర్ర, కాస్త దాల్చిన చెక్క, ఎండుమామిడి పొడి 115 గ్రాములు, రెండు కట్టలు పొడినా ఆకు, చిన్న అల్లం ముక్క, ఒక లిటరు నీళ్లు కావాలి. ఎండుమామిడి పొడిని అరగంట నేపు నీళ్లలో నానవేసి, ముద్దగా చెయ్యాలి.

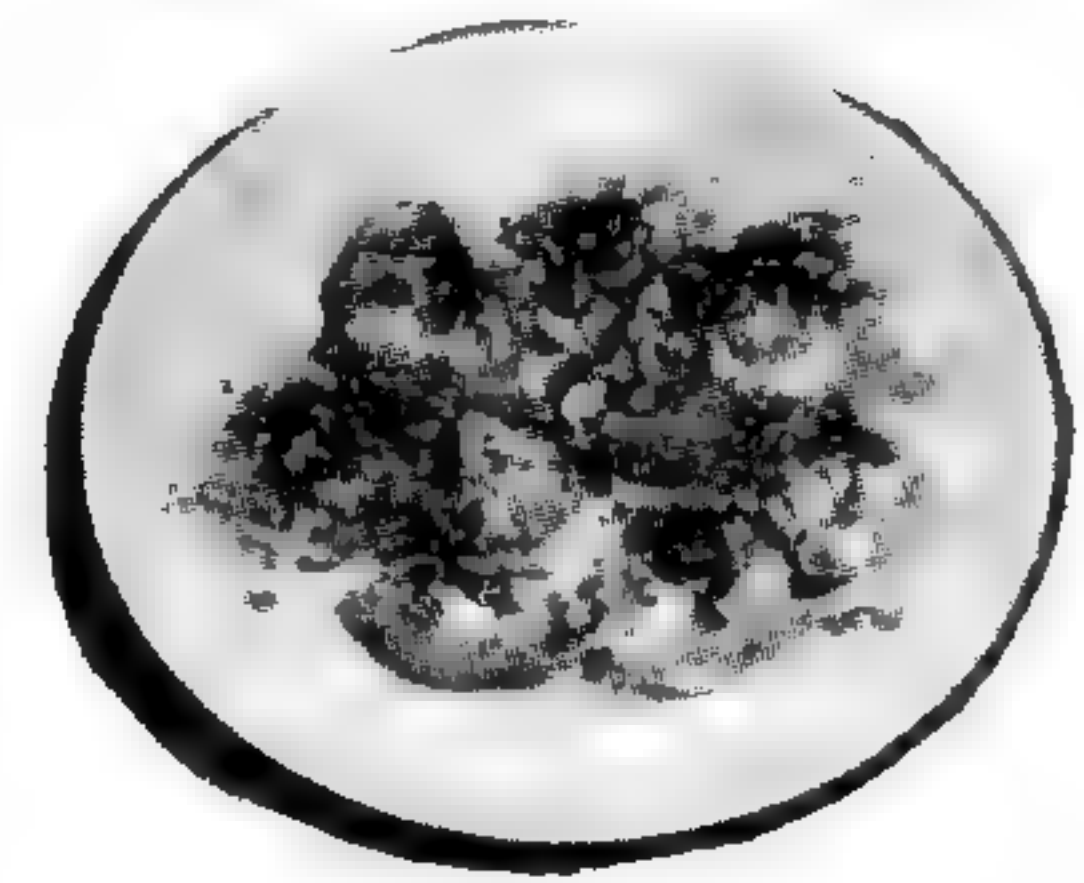
పొడినా ఆకు బాగా కడిగిన తర్వాత, అదీ— జీలకర్ర, దాల్చిన చెక్క, అల్లం కలిపి ముద్దగా నూరాలి. ఈ ముద్దనీ మామిడి పొడి ముద్దనీ, నీళ్లలో కలిపేయాలి. నీళ్లలో వుప్పు వెయ్యాలి. ఈ నీళ్లను కుండలో గాని, 'ఫ్రిజ్'లో గాని కొన్ని గంటలనేపు వుంచాలి. పూరీలకు పైన చిన్న కన్నంచేసి, అందులో ఉడికిన పెసర, నెనగల్ని కాసిన్ని వేసి, పైన ఈ నీరు పోసి పూరీని నింపి—తినాలి. కొందరు పెసర, నెనగలకు బదులుగా—ఉడికించిన బంగాళా దుంపలు కూడా వేస్తారు. కొందరు కర్జూరం, చింతపండు, బెల్లం కలిపిన చట్నీని నీళ్లలా చేసి, వేసుకుంటారు. అది వారి వారికి ఇష్టమైన రుచుల్ని బట్టి చేసుకోవచ్చును.

దహి—బటాటా—పూరీ

పానీ పూరీకి చేసినట్టే పూరీలు చెయ్యాలి. 500 గ్రాముల బంగాళా దుంపలు (ఉడికించి, ముక్కలు చేసి వుంచాలి) తియ్యని చట్నీ 200 గ్రాములు; పెరుగు 200 గ్రాములు; మొలకెత్తిన పెసలు 100 గ్రాములు; మెత్తని ఉప్పు 20 గ్రాములు; కారప్పొడి 20 గ్రాములు; ఐదేసి గ్రాముల చొప్పున జీలకర్ర, మిరియాలు—కావాలి. జీలకర్ర, మిరియాలు వేయించి, పొడి చెయ్యాలి. తియ్యని చట్నీని పైన చెప్పిన ప్రకారం చేసుకోవాలి. పెరుగులో కాసిన్ని నీళ్లు పోసి, చిలికి వుంచుకోవాలి. పూరీ పైన కన్నం చేసి ముందుగా బంగాళాదుంపల ముక్కలు పడేయాలి. తర్వాత పూరీని—చట్నీలో ముంచితే—కన్నం నిండా చట్నీ చేరుతుంది. దీని మీద, స్పూనుతో పెరుగు తీసి కాస్త పైపైన వెయ్యాలి. మెత్తని ఉప్పు, కారప్పొడి, జీలకర్ర అన్నీ కలిపిన పొడి—పైన చల్లాలి. కొత్తిమీర ఆకులు కూడా పైన చల్లుకోవచ్చు.

భేల్ పూరీ

సాధారణంగా సాయంకాలం వేళల్లో ఇది చాలామంది టిఫిన్ గా తింటారు. 'బొంబాయి దీచి'లో భేల్ పూరీ దుకాణాలు—చాలా విస్తారంగా కనిపిస్తాయి. దీనికి—పూరీ, కారప్పుస (నేవ్) మరమరాలు, ఉడికించిన బంగాళా దుంపలు, వేయించిన నెనగపప్పు, ఉల్లిపాయ ముక్కలు, తియ్యని చట్నీ, వెల్లుల్లి చట్నీ, అల్లం చట్నీ, పచ్చిమిరపకాయలు—కావాలి.

పూరీలకి మైదాపిండి, గోధుమపిండి, రవ్వ కావాలి. ఈ మూడింటినీ కలిపి గట్టిగా ముద్దలా చెయ్యాలి—అందులో కాస్త ఉప్పు వెయ్యాలి. ఒక అరగంట వుంచి, బాగా పిసికి మెత్తబడేలా చెయ్యాలి. చిన్న ఉండలు చేసి, వల్చగా పూరీలుగా ఒత్తాలి. గోధుమరంగు వచ్చే వరకూ నూనెలో వేయించి, తీసేయాలి.

'భేల్' అంటే హిందీలో 'మిశ్రమం'. ఈ పూరీకి చాలా కలుపుతారు కాబట్టి—దీనికి ఆపేరు వచ్చింది. వీటిల్లోని కారప్పుస ఎలా చెయ్యాలి?—

225 గ్రాములు నెనగపిండి; 15 గ్రాములు ఉప్పు; చిటికెడు ఇంగువ; ఒక టేబిల్ స్పూను కారప్పొడి, కాస్త వంట సోడా, నూనె, జంతికల గొట్టం—కావాలి. నెనగపిండిలో కాస్త ఉప్పు, సోడావేసి ముద్దగా కలపాలి. కొద్ది నీళ్లలో ఇంగువ, కారప్పొడి వేసి—కలిపి, ఆ నీళ్లను అందులో కలిపేయాలి. (పిండి ముద్దగానే వుండాలి) బాగా మరిగిన నూనెలో, జంతికల గొట్టంలో ఈ ముద్ద పెట్టి—నొక్కి, కారప్పుస

తయారు చెయ్యాలి. ఎర్రగా వేగేంత వరకూ వుంచి, తీసేయాలి.

వెల్లుల్లి చట్నీకి ఏం కావాలంటే - వెల్లుల్లి పాయ ఒకటి, 4, 5 ఎండుమిరపకాయలు, కాస్త ఉప్పు. ఈ మూడింటినీ కలిపి ముద్దగా నూరాలి.

అందులో మరి కాసిన్ని నీళ్ళు పోస్తే - పల్చగా అవుతుంది. కొత్తమెర కట్ట, 5, 6 పచ్చిమిరప కాయలు, ఒక అల్లం ముక్క, ఉప్పు కలిపి నూరితే - అల్లం చట్నీ తయారవుతుంది. ఇందులో కూడా నీళ్ళు కలిపి, చట్నీని పల్చగా చెయ్యాలి.

100 గ్రా. కర్జూరపుకాయలు, 30 గ్రా. చింత పండు, ఒక పెద్ద స్పూను బెల్లం, కాస్త ఉప్పు కలిపి ముద్దగా చేస్తే - తియ్యని చట్నీ తయారవు తుంది. (కర్జూరపుకాయల నుంచి, గింజల్ని తియ్యడం మరచిపోకూడదు - ఆ కాయల్ని ఓ గంటసేపు నీళ్ళలో ముందుగా, నానవేసి వుంచితే, త్వరగా ముద్ద అవుతుంది.)

మరమరాలు బజార్లో దొరుకుతాయి. అవి మెత్తగా అయిపోతే, నిప్పు మీద టండ పెట్టి వేయిస్తే - కరకరలాడతాయి. కొందరు ఇలాగే వేసుకుంటారు; మరికొందరు మరమరల్ని కొద్దిగా నూనె, ఇంగువ, చిటికెడు ఉప్పువేసి వేయించి, వేసుకుంటారు. ఎలాగైనా వేసుకోవచ్చుగాని అవి మాత్రం కరకరలాడుతూ వుండాలి. ఒక ప్లేటు ఫేర్ ఫూరీకి - గుప్పెడు మరమరాలైనా వెయ్యాలి.

ఉడకవేసిన బంగాళా దుంపల్ని తొక్కతీసి, ముక్కలుగా కోసి వుంచుకోవాలి.

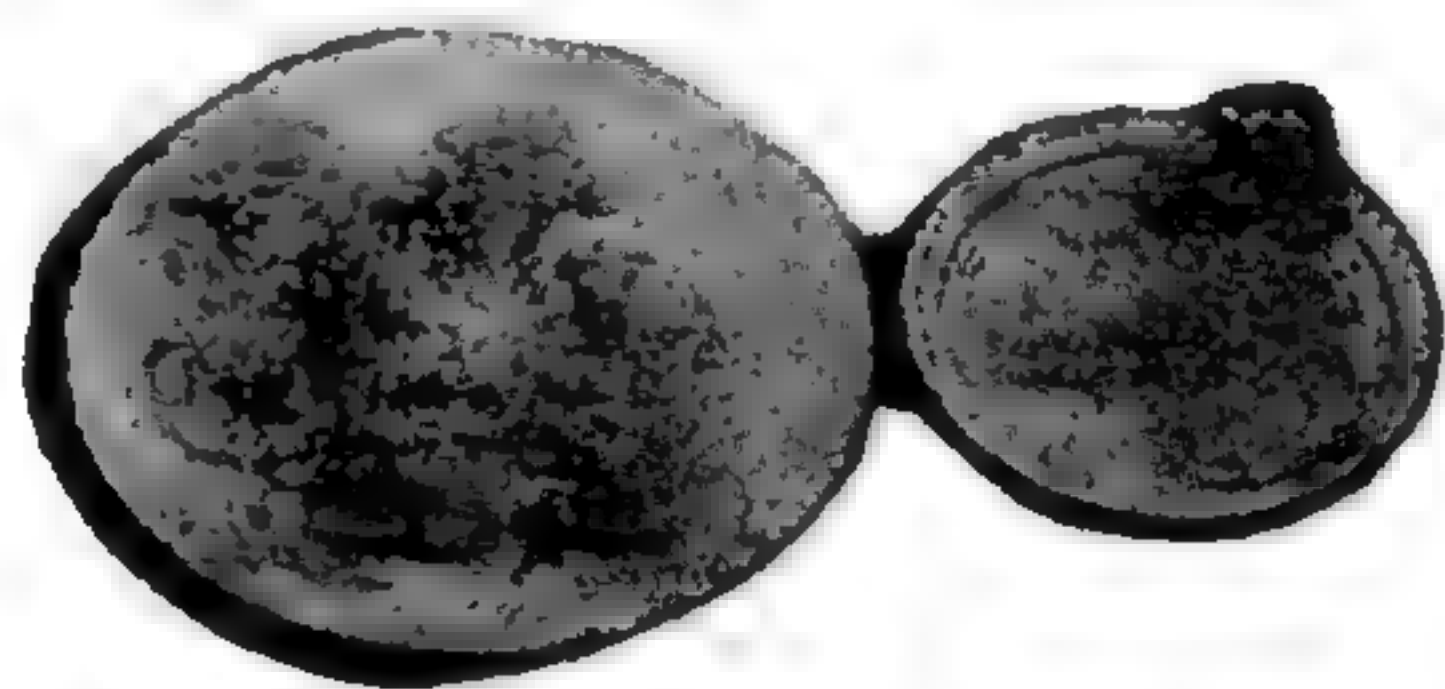
వేయించిన నెనగపప్పు - ఒక ప్లేటుకి 15 గ్రాములు వుండాలి. ఆ లెక్కలో ఎంత కావాలో చూసుకోవచ్చును. దీన్ని చేనే విధానం ఏమిటంటే - ఒక చిటికెడు వంట సోడా వేసి, ఆ నెనగపప్పుని ఒక రాత్రంతా నానవెయ్యాలి. నానిపోయిన తర్వాత, నీళ్ళన్నీ తీసేసి, నూనెలో వేయించాలి. బాగా వేగిన తర్వాత, తీసేసి (నూనె బాగా కారిపోవాలి) దాంట్లో కారప్పొడి, మెత్తని ఉప్పు, కాస్త ఇంగువపొడి కలపాలి. (దీన్ని కూడా కారప్పుసలాగే, అలాగే తినవచ్చు. దీన్ని ఫేర్ ఫూరీలో వాడినట్టుగానే చాలా వాటిల్లో కలుపుతూ వుంటారు.)

పచ్చి ఉల్లిపాయ ముక్కలు - అవసరాన్నిబట్టి వేసుకోవచ్చు.

('ఫేర్ ఫూరీ'లో పచ్చి మామిడికాయ ముక్కలు, దొమాబో ముక్కలూ కూడా కలుపుతూ వుంటారు. అది వారి వారి ఇష్టాల్నిబట్టి వుంటుంది. రెండిట్లోనూ ఏదో ఒకటి వేసుకోవచ్చుగాని, రెండూ వేసుకుంటే పులుపు ఎక్కువ కావచ్చు.)

వీటిమాట ఎలావున్నా - నిమ్మకాయ ముక్క పిండడం మాత్రం - చాలా అవసరం. అదీ, కొత్తిమెరకులూ 'ఫేర్ ఫూరీ' పైన విధిగా వెయ్యాలి.

సేవ్-బటాటా-ఫూరీ

దీన్నే 'సేవ్ ఫూరీ' అని కూడా అంటారు. దీనికి కూడా మామూలుగా కావలసినవన్నీ కావాలి. అయితే, ఫేర్ ఫూరీలో ఉపయోగించే మరమరాలు మాత్రం వుండవు.

ఒక ప్లేటులో ఏడు ఫూరీలు (ఫూరీలు చేనే విధానం - 'ఫేర్ ఫూరీ'లో వున్నది) పెట్టండి. ఉడికించిన బంగాళాదుంప ముక్కలు వాటిపైన వెయ్యండి. ఆపైన 'చట్నీవీరు' పొయ్యండి. (చట్నీ ఎవరికి ఏది ఇష్టమైతే అది) దానిమీద ఉల్లిపాయ ముక్కలు, 'సేవ్' (కారప్పుస) వెయ్యండి. కొద్దిగా ఉప్పు పొడి; మిరియాలు, జీలకర్ర ఎండు మిరపకాయలు కలిపిన పొడిని - పైన చల్లండి. కొత్తమెర ఆకులువేసి, నిమ్మ కాయ రసం నాలుగైదు చుక్కలు పిండండి. 'సేవ్-బటాటా-ఫూరీ' అంటే ఇదే. (దీంట్లోంచి బంగాళాదుంప ముక్కలు మినహాయించేస్తే - 'సేవ్ ఫూరీ' అవుతుంది.)

[గాంధీ గ్రామం: 21 వ పేజీ నుంచి]

సంఘం, కుటుంబ-శిశు సంక్షేమ శిక్షణ కేంద్రం, టెనంట్స్ పార్కింగ్ సౌకర్యం, సర్వోదయా సహకార వ్యవసాయ బ్యాంక్, కోఆపరేటివ్ టెనన్టీ హౌసింగ్ సౌకర్యం, గాంధీ వెంటినరీ స్కూల్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషనల్ ట్రాప్స్ మొదలైనవి. ఈ సంస్థలు గాంధీ గ్రామంలో సాగుతున్న రకరకాల నిర్మాణ కార్యకలాపాలకు గుర్తులు.

భాదీభవన్లో తయారవుతున్న ఖద్దరుకు - గాంధీ గ్రామం చుట్టుపట్ల ఎంతో గిరాకీ ఉంది. కుమరప్పా కోర్ట్ ఆఫ్ విలేజ్ ఇండస్ట్రీస్లో దంపుడు వియ్యం, 'హింద్-మేడ్' పేపర్ వంటివి తయారవుతున్నాయి. కళాభవన్లో లలిత కళలు నేర్చుకొనే వీలుంది. హిందీ భవన్లో హిందీ బోధన జరుగుతున్నది. ఇలాగే తక్కిన సంస్థలు కూడా ఎంతో కృషి చేస్తున్నాయి.

ఇవేకాక గాంధీ గ్రామంలో శాంతిసేన, సాంస్కృతిక సంఘం, సత్యమిత్రుల బృందం, కరుణ బృందం వంటి వ్యవస్థలు కూడా ఉన్నాయి. ఇవి కూడా చక్కని కృషి చేస్తున్నాయి. గాంధీ గ్రామంలో చక్కని ముద్రణాలయం కూడా ఉంది. 'గాంధీ గ్రామ్' అన్న మాస పత్రికను కూడా వీరు వెలువరిస్తున్నారు.

గాంధీ గ్రామం కృషి - మధురై జిల్లాలోనే ఆగిపోలేదు.

తిరునెల్వేలి జిల్లాలోని శివరైలం అన్న చోట గాంధీ గ్రామం తన మొదటి శాఖను ఏర్పరచింది. అక్కడ ఆన్లైన్ ఆశ్రమం, టి. వి. ఎస్. లక్ష్మీ అమ్మూజీ థేసిక్ ట్రైనింగ్ స్కూలు వంటివి ఉన్నాయి.

గాంధీ గ్రామంలో ఉన్న సంస్థలన్నీ వేటికవి స్వపరిపాలన చేసుకునే తీరులో ఉన్నాయి. ఆయా సంస్థలకు విడివిడిగా పాలక సంఘాలు ఉన్నాయి. గాంధీ గ్రామం కార్యకలాపాలను నిర్వహించే కార్య నిర్వాహక సంఘానికి శ్రీమతి సౌందీరం రామచంద్రన్ రై రెక్టర్ గా పని చేస్తున్నారు.

గాంధీ గ్రామాన్ని అభివృద్ధి పరచడం ద్వారా దేశానికి ఎంతో సేవ చేసిన ఆమెను ప్రభుత్వం 'పద్మభూషణ్' ఇచ్చి సత్కరించింది.

గాంధీ గ్రామం - గాంధీజీ ఆశయాలు అనుగుణంగా, గ్రామ ప్రజలలో చైతన్యం తెచ్చిన ఆదర్శ గ్రామం.

*

“వ్వున ఇంట్లో ఒకరి మాటపై ఒకరికి మన్నన లేదు; ఒకవ్యక్తిపై మరొకవ్యక్తికి గౌరవం లేదు. ఇక ఎన్ని తర్కించి మాత్రం ప్రయోజనమేమిటి? నీ అభిప్రాయాలు వినవలసిన వారికి వినిపించు. నా చేతిలో ఏముంది? నామాట ఎవరికి లెక్క?”

“కాని వాటికోసం విచారించేనికి? నీవు చేయ గల పనులు చేయరాదా?”

నరహరి మాట్లాడలేదు—విసుగ్గా వుండడం.

“ఉన్నట్లుండి కస్తూరి ఎంత గొప్పదై పోయిందో చూశావా?”

ఈసారి మాట్లాడలేదు నరహరి.

“అదేదో కంపెనీ వాళ్ళు నిర్వహించిన అందాల పోటీలో బ్యాటిక్స్‌గా ఎన్నికైంది! ఇక చూస్కో. అన్ని పత్రికలనిండా తనగురించే, తన పోదోలే!”

రజని ఎంత ఆవేశంగా మాట్లాడుతున్నదో అంత చల్లగా మెల్లగావుంది నరహరి దోరణి: “అదంత గొప్ప విషయంగా భావిస్తున్నావా నువ్వు?”

“గొప్పకాక మరేమిటి? అన్ని పత్రికలలో తన పోదోలు, విశేషాలు, ఆ పోటీ నిర్వహించిన వాళ్ళే పారిస్ పంపిస్తున్నారట ఆమెను రెండు నెలలలో! ఓహో, ఇక పట్ట పగ్గాలున్నాయనా? ఎంత గర్వం వచ్చింది? పుట్టినందుకు అలా ఏదో ఓ రంగంలో కీర్తి వుండాలి. ఎందుకీ పేరు ప్రతిష్ఠలు లేని బ్రతుకులు?”

అంతటి విశేషాన్నీ, ఇంతటి ఉపన్యాసాన్నీ వినికూడా నరహరి అంత నిశ్చలంగా నిర్మలంగా కూర్చుని వుండడం రజనికి విసుగునూ అగ్రహాన్నీ కలిగించింది.

“ఆసలు వింటున్నావా?” అన్నది పెద్దగా.

“నీకంటే ముందుగానే ఈ విశేషాలన్నీ నేను విన్నాను. ఇంతే కాదు. ఇంకా చాలా— నీకు తెలియనివి కూడా విన్నాను.....ఆ పోటీ నిర్వహణకు ముందు, న్యాయ నిర్ణేతలలో ఒక వ్యక్తితో ఇరవైరోజులు ఒంటరిగా ఊటీలో గడిపి వచ్చింది కస్తూరి. ఇక పోటీ నిర్వహించిన కంపెనీ డైరెక్టర్‌తో కస్తూరి రిల్లీకి గల సంబంధం నీకూ నాకే కాదు—లోక విదితం! ఇంత గొప్ప చరిత్రను చూచా నీవు కించపడ్తున్నది?”

రజని మాట్లాడలేదు.

“అలాంటి బ్రతుకుల మీద మోజు ఎలా పుట్టింది నీకు?”

“అలాంటి బ్రతుకు కాదు—అలాంటి పేరు కావాలి నాకు. సరే! ఎవళ్ళగోలలో మనకెందుకు గానీ. నేను వచ్చిన పని పేరు. ఇవి చూడు.”

“ఏమిటివి?”

“తెలియదంటా? నా పోదోలు, నా ఫ్రెండ్స్ చాలా మంది అంటుంటారు నాది ‘పోదో జెనిక్ ఫేస్’ అని. నేను నటీమణి నౌకాను, గొప్ప పేరు గడిస్తాను....” వివిధ భంగిమలలో ఉన్న తన చాయాచిత్రాలను చూపుతూ అప్పుడే ప్రఖ్యాత తార అయిపోయినట్లుగా ఊహించుకుంటూ స్వప్నావిష్టరాలివలె మాట్లాడుతున్న రజనిని ఈ లోకంలోనికి తెచ్చింది నరహరి చేతి చెంపపెట్టు.

అటువంటి సమాధానాన్ని ఏ మాత్రమూ ఊహించని రజని కొద్ది నిమిషాలు కొయ్యదారి నట్లే అయిపోయింది.

“వెళ్ళు. ఇటువంటి ఉద్దేశాలతో ఎప్పుడూ నా దగ్గరకు రాకు.” అగ్ని గోళాల వంటి నేత్రాలతో, వీధి ద్వారం వైపు తర్జని చూపుతూ హుంకరిస్తూన్న నరహరిని నిరసనగా చూస్తూ కోపంగా విప్లవించింది రజని.

ప్రక్కగదిలో నుండి అద్యంతం వింటూన్న మీర నిలువెల్లా కంపించింది భయంతో.

భర్త ఆ గ్రహ రూపం చూడడం ఆడే మొదటిసారి.

‘రజని కోరికలో తప్పేమున్నది? కళాకారిణి కావాలనుకునే సోదరి కోరికను చిత్రనిర్మాత అయిన అతడు మన్నించలేని కారణం ఏమిటి? నేను అయిష్టత వ్యక్త పరచినా నన్ను నేపథ్య గానం కొరకు ఎందుకు ప్రోత్సహిస్తున్నట్టు?’ తన సందేహాలు నరహరిని అడగగల సాహసం లేకపోగా అతడి ఎదుదపడే ధైర్యం కూడా లేక పోయింది.

అలా ఎవరి యోచనలలో వారు, ఎవరున్న తావున వారు వుండిపోయారు. ఓ గంట గడిచింది.

దెలిపోన్ మోగ నారంభించింది.

“హల్లో!” నరహరి రిసీవ్ చేసుకుంటున్నాడు. ఆ వెనువెంట వినవచ్చిన విసుగూ, కోపం మిళియించిన సంభాషణ మీర సందేహాన్ని నివృత్తి చేసింది.

31

32

33

నరహరి కథకు పేరు నిర్ణయించి మార తరణ్ణి అశ్చర్య పరిచింది. నరహరికి తన మార, రామదాసు మార ఉన్న అభిప్రాయం తెలిసి మార సంకోషించింది. తమ ఇంటికి వచ్చి వెళ్ళి పోతున్న భాస్కర్‌ను చూచి మార అదరిపడింది. నరహరి చెల్లెలు రజని పెళ్ళి చేసుకోవడం, తమ ఆమెను మందలించాడు; ఆమె తరణ్ణి నిందించింది.

“అమ్మా! మిమ్మల్ని హాల్లోకి రమ్మంటున్నారు ఆయ్యగారు.” మల్లి కమరు తెచ్చింది.

“ఎందుకు? ఇప్పుడే నాపూజ ఆయ్యింది. కొంతఆగి వస్తానని చెప్పు.”

పూజనిమిత్తం ధరించిన ఆ పట్టుచీర మార్పు కోవడానికి తన గదిలోనికి వెళ్ళింది మీర.

మల్లి వెంటనే తిరిగి వచ్చింది “ఆయ్య ఇప్పుడే రమ్మన్నారమ్మా!” అంటూ.

“సరేపద. తర్వాత మార్పుకుంటాను.”

హాలులో ఆడుగుతున్నానే అదరివడింది మీర. సంజీవరావు. భాస్కర్, మరో యిద్దరు వ్యక్తులూ కూర్చునివున్నా రక్కడ.

“రా మీరా, ఈయన పాట వినమంటున్నారు. నీవు విని నిర్ణయించు!” అంటూనే నరహరి తన ప్రక్క కూర్చోమన్నట్లు ఆమెకు చేయి చూపాడు.

తప్పించుకోలేని ఆ పరిస్థితికి లోలోపల విచారిస్తూ మీర మెల్లగా నడిచి నరహరి ప్రక్కనే సోఫాలో కూర్చుంది.

ఎర్రని జరీ ఆంచుతో ఉన్న తెల్లని పట్టుచీర. నిండైన నగలు, నుదుట ఎర్రని కుంకుమ, ఇంకా తడి ఆరక ముడివేయబడిన కురులు, నల్లగా కాటుక దిద్దబడిన కాంతివంతమైన కనులు—దేవతా ప్రీతి కన్నట్లుతూన్న ఆ మూర్తిపైనుండి దృష్టులు మరలించుకోలేక పోయాడు భాస్కర్; ఇంకా అక్కడ యితరులు వున్నారన్న విషయం కూడా విస్మరించి వివశుడై చూచాడు కొన్ని క్షణాలామెను.

‘ఏమి అదృష్టంరా నరహరి నీది! అచ్చర కన్యను అవలీలగా అందుకుని కులుకుతున్నావే!’ అసూయ భగ్గున మండినది భాస్కర్ ఎదలో.

“మీ బాబయ్యగారికి శిష్యుడట, అందుకే ఆయన పాట నువ్వు వింటావని విలిచాను.” నిష్కల్మషంగా అన్నాడు నరహరి మీరతో.

యాంత్రికంగా జరిగిపోయాయి నమస్కార ప్రతినమస్కారాలు.

“మీరు వినండి. నాకు చాలా పనివున్నది లోపల!” తప్పించుకొన జూచింది మీర.

“తర్వాత చూచుకోవచ్చురే. కూర్చో!” సరసంగా వున్నది నరహరి దోరణి. “సంగీత విద్వాంసులారావు కదా, నీ అభిప్రాయమేమిటో వింటాము.”

భర్త క్లాసు వచనాలకు మరే సందర్భంలోనైనా ఆయితే చిరునగవులు చిందించి వుండేది, నును సిగ్గుతో ఆరమోడ్చుకనులతో. కానీ ప్రస్తుతం గుండెలోని అదటు ఆమెను శిల వలె కూర్చుండ జేసింది.

‘ఆహా. ఏమి నీ అదృష్టం మీరా! నాకర్థమిలా పరిణమించిందా? నీవు నావిద్యను పరీక్షించి నిర్ణయించే న్యాయవీతం అలంకరించావా? ఏమి విర్రవీగుతున్నావ్!’ కుతకుత లాడింది భాస్కర్ హృదయం.

క్రొత్త చిత్రం కోసం వ్రాసిన గీతాలలో రెండింటిని రెండు బాణీలలో వినిపించాడు భాస్కర్.

“ఏ బాణీ ఆయినా సరే ఒక్కసారి విన్నవై చాలు, వెంటనే ‘పాలో’ అవుతాడు. తర్వాత ఇచ్చే శ్రమేలేదు మనకు.” గర్వంగా చెప్పు కున్నాడు సంజీవరావు మేనల్లునిగూర్చి.

సంగీత విషయ చర్చరాగానే మీర ముభావత తొంగిపోయింది. అది తన కనవసర విషయమనే భావన అదృశ్యమైంది.

“చూడండి.” సంజీవరావును ఉద్దేశించి అన్నది: “ప్రళాంత ప్రభాతోదయవేళ, సరోవర తీరాన ఒక కళా విపాసి ఆయిన యువకుడు ప్రకృతిని ఆరాధిస్తూ గానం చేస్తూన్నాడు. అదే కదా ఇప్పుడు పాడిన పాట?”

“ఓను! మీకెలా తెలుసు?” ఆశ్చర్యంతో అడిగాడు సంజీవరావు.

“కథ నేను పూర్తిగా చదివాను కదా! అందువల్ల ఈపాట ఆ దృశ్యానికి సంబంధించిందే కావచ్చునని ఊహించాను!”

సంజీవరావుకాదు, నరహరికూడా అవాక్కుగా చూడసాగాడు. ‘ఏమి మీర మేర!’ అని మరొకసారి అనుకున్నాడు నరహరి.

“అగీతం అలా హోరెత్తుతూ శివతాండవంలా వుండకూడదు. మలయమారుతం రాగంలో ప్రళాంతంగా సాగిపోతే హాయిగా వుంటుంది!” అంటూనే తాను పాడి విప్పించింది.

కోకిల స్వరంవలె వినవస్తూ, మలయమారుతం లాగే మనసుకు హాయికలిగిస్తూ సాగిపోయిన ఆ మృదుల గానం శ్రోతలు మువ్వరినీ మూడు విధాలుగా అలోచింపజేసింది.

సంజీవరావు అహం దెబ్బ తిన్నది. ఇంత

కాలపు తన అనుభవాన్నీ పేరు ప్రతిష్ఠలనూ మీర సవాలు చేసినట్లుగా భావించి బాధపడ్డాడు. పైకి మాత్రం ప్రకాశంగా అన్నాడు: “అది నిజమే ననుకోండి. కానీ ఈ కాలపు ప్రజలకు అంత నెమ్మది రుచించదండి. కేవలం పాటల కోసమే పదిసార్లు చిత్రం చూసే వాళ్ళు కూడా వుంటారు. స్టూడెంట్స్ కానీ, రేబరే కానీ—వాళ్ళకు వాళ్ళకు తేలికగా పట్టుబడేటట్లు ఉండాలను కుంటారు పాటలు!”

సమాధానం నరహరి నుండి వచ్చింది: “అది నిజమే కానీ అక్కడక్కడా ఒక్క రెండు పాటలు ఇలా కొంత శాస్త్రీయ బాణీలో వుంటే బాగుంటుందేమో! మీరా పాడిన తీరు నాకు చాలా బాగున్నది. మిగిలినవన్నీ అలా పబ్లిక్ కి కావలసినట్టే మాట్ ఎట్రాక్షన్ కి వీలుగానే తయారు చేద్దాం.”

“అలాగే కానీ. తమ యిష్టం.” ఎంత సహజంగా అనబోయినా సంజీవరావు ముఖం మారినట్లు స్పష్టంగా చూడగలిగింది మీర.

అంతలో ఆ పరిస్థితినుండి కాపాడటానికా అన్నట్లుగా కాత్యాయని రావడంతో, మీరకు అక్కడి నుండి లోనికి నిష్క్రమించగల సదవ కాళం లభించింది.

“మరి....తర్వాత మాట్లాడుకుందాం. స్టూడియోకు టైమవుతున్నది కదా!” అని నరహరి అనడంతో భాస్కర్ సంజీవరావులు కూడా నెలవు తీసుకుని వెళ్ళిపోయారు.

“ఇంతకూ నా పాట, నాకిచ్చే అవకాశం మాట అడుగున పడిపోయింది. ఇంకేమేమో మాట్లాడుకున్నాను!” అక్కసుగా అన్నాడు భాస్కర్ మామతో. ఇంటికిపోతూ.

“ఏం చేస్తాం? ఏదో కొత్త పెళ్ళాం మోజులో పడి కొట్టుకుపోతున్నాడుగా మరి! అవిడ బొమ్మి అంటే బొమ్మి - తిమ్మి అంటే తిమ్మి అనేట్లుగా వున్నది వ్యవహారం! ఎంత పరవశించిపోయాడో చూశావా పెళ్ళాం పాట విని? చూడగా మనం అవిడగారినే ప్రసన్నం చేసుకోవాలనుకుంటాను నీ నినిమా ఛాన్సు కోసం.” సంజీవరావుకు కూడా చాలా మంటగానే వున్నది మనసు. ‘ఇన్నాళ్ళ తన రై రెక్కరు గిరీ అట్టే పోయే! ఇరవై ఏళ్ళైనా లేవి ఈ నిల్లి మాట ఈ నాడు వేదవాక్యమైందా?’ అనుకున్నాడు.

“ఏదీనీండి!” తేలికగా తీసి పారేశాడు భాస్కర్. “ఎవరో లేచిపోయిన దాని కూతురు ఇది.

ఆ రామదాసు పంచన పెరిగింది. ఇవ్వాలి కాస్త రేపు తిన్నబడి విర్రవీగుతోంది. దాన్ని మనం దేవిరించడమా? "

"ఎట్లా? " గుడ్లు నిలబెట్టి నోరావలించాడు సంతోషరావు. డాక్టర్ గర్వంగా కాలరెత్తుకుని చెప్పసాగాడు: "ఓను, కల్పకం అని ఎవరో ఓ పెద్ద ధనవంతుడి భార్య లేచిపోయెచ్చి నిని మార్లో జేరిందటగా వెనక? దాని కూతురు. లోకానికి తెలియకుండా దాచిపెట్టి అక్కడ పెంచారు."

"ఈ సంగతి నరహరికి తెలుసా? "

"అదే తెలియదు. ముసలాడు ఈ రహస్యం దాచిపెట్టి చేశాడో, నిజం చెప్పి చేశాడో తెలియదు కానీ....చాలా గవ్ చుప్ గా అయిపోయింది పెళ్ళి. ఈ రహస్యం తెలిసిందా - నా పని సానుకూలం చేసుకుంటాను గుప్పిట్లో పెట్టుకుని." కక్ష పట్టి నట్లే అన్నాడు.

అలోచనాపూర్వకంగా తల పంకించాడు సంతోష రావు: "కల్పకం....ఒకనాడు జనాన్ని పిచ్చి వాళ్ళనే చేసిందనుకో....ఇంకా బ్రతికే వుందను కుంటాను....ఏదో దీర్ఘ వ్యాధితో తీసుకుంటూన్న దని వినిపిచి."

35

"అదేమిటక్కా మరీ అంత చిక్కిపోయావ్? " నరహరి అడుగుతూన్నకొందీ కాత్యాయని ముఖం త్రిప్పుకోసాగింది అతడికి కన్నడకుండా.

చాలాసేపు మౌనం రాజ్యం చేసింది.

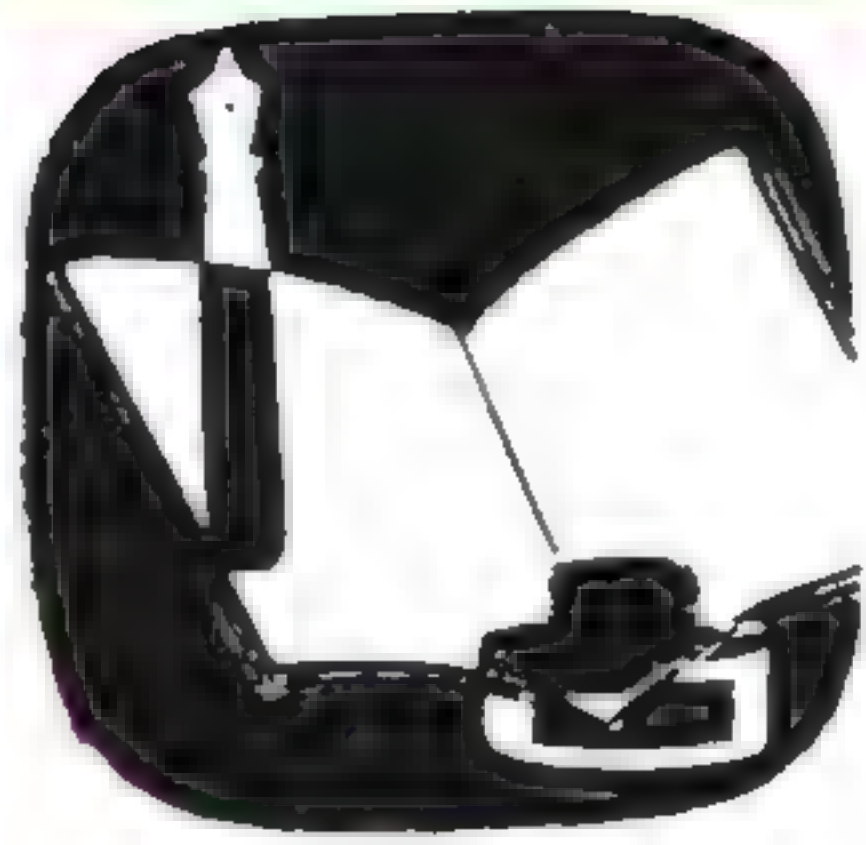
"ఏదీ లాభంలేదక్కా. ఇండుకేదో పరిష్కారం ఆలోచించాలి. ఏదో పనుల పూడా వుడిలో వుండి నేనూ రాలేకపోయాను ఈ మధ్య."

"ఏమో, మా బ్రతుకు చూచి నీక్కూడా అసహ్యం పుట్టిందేమో అనుకున్నాను."

"ఎంత మాటక్కా! ఏదీ, ఏమైనా మందలించు దామన్నా కాంతారావు అసలు నా కంటికి కన్పించడం లేదు."

"రెండు మూడ్రోజులకోసారి వస్తున్నారయింటికి. నా ఖర్మ యిలా కాలుతుందని కలలో కూడ అనుకోలేదు తమ్ముడూ!" అంటూన్న కాత్యాయని దుఃఖం కట్టలు త్రెంచుకున్నది.

"కొద్దిరోజులు ఎలాగో ఓపిక పట్టక్కా! రేపే మేము టెట్ డోర్ షూటింగ్ కు వెళ్తున్నాం.

పుస్తకాలు

నెరజాణలు - మొగధీరులు

[నవల]

[రచయిత: మాదిరెడ్డి సులోచన; ప్రచురణ: స్వాతి పబ్లికేషన్స్, విజయవాడ-2; వెల: రూ 5 లు: 1/8 క్రాస్ ప్రెజర్ 180 పేజీలు, అట్టమిడి రంగులబొమ్మ: బావు]

ఈ నవలలో నేటి ఆదర్శయువతరానికి ప్రతి నిది కాదగ్గ కథానాయిక విజయ - తన సమస్యలన్నిటినీ అత్త విశ్వాసంతో ఎదుర్కొంటుంది. ఉపాధ్యాయునిగా ఉద్యోగాన్ని సంపాదించుకుని - కొత్త ప్రదేశంలో కొందరు వక్ర బుద్ధులుగల వ్యక్తులు ఎదురైనప్పుడు వాళ్ళకు సరైన పాఠం నేర్పుతుంది. తన చెల్లెలు లత ఇదివరకే వివాహమైన శ్రీనివాస్ వలలో చిక్కినప్పుడు - అసలు సంగతిని గ్రహించి - శ్రీనివాస్ నిజస్వరూపాన్ని బట్టబయలు చేస్తుంది. ఒకసారి విజయ తన స్కూలు పిల్లలలో ఓ గేయ నాటికను ప్రదర్శింపజేస్తుంది. ఆ నాటికలో నవలలోని ప్రధానమైన అంశం వరకట్నాల సమస్యకు పరిష్కారం - సూచనప్రాయంగా చెబుతుంది. "అబ్బాయిలు అమ్ముడు పోరాడు. అమ్మాయిలు గొంతెమ్మ కోరికలు కోరరాదు. అప్పుడే దేశం బాగుపడుతుంది. ఈ పని యువతీ యువకులే చేయాలి" అన్నదే ఆ సందేశం: ఈ సమస్యకు మూలకారణమైన సామాజిక స్థితిగతులను గురించి లోతుగా ఆలోచించకుండా, చర్చించకుండా - కేవలం కొందరు వ్యక్తులు మారినంత మాత్రాన దేశం బాగుపడుతుందనే అభిప్రాయంతో ఇతివృత్తంలోని పాత్రలను నడిపించడానికి - రచయిత్ర ప్రయత్నం చేయడం నవలలో కనిపిస్తుంది.

ఇక కథా నాయకుడు రాజా ఆదర్శ ప్రాయుడైన వ్యక్తి. కథా నాయిక తన చెల్లెలికి బుద్ధి చెప్పినట్లుగానే - తన తమ్ముడు శ్రీనివాస్ వక్రమార్గాల్లో నడుస్తూవుంటే అతనికి గుణపాఠం నేర్పడానికి. ఆ తమ్ముడి భార్యతోనే 'సినిమాటిక్' గా నాటకం ఆడరాదు:

వివిధ మనస్తత్వాలు గల పాత్రలతో ఇతివృత్తం రకరకాల మలుపులు తిరిగి - పెళ్ళి

దగ్గర ఆగుతుంది. ఆదంబరాలకు ప్రాముఖ్యం ఇచ్చే వరుడి పేచీలవల్ల కథానాయిక చెల్లెలు ప్రమీల - అతణ్ణి పెళ్ళి చేసుకోనంటుంది. కైమాక్కుకు వచ్చేసరికి - రచయిత్ర పరిణాషలో 'సినిమారీయలా' - విజయ, రాజా, ప్రమీల రాజేశ్వల పెళ్ళిళ్ళు జరిగిపోతాయి.

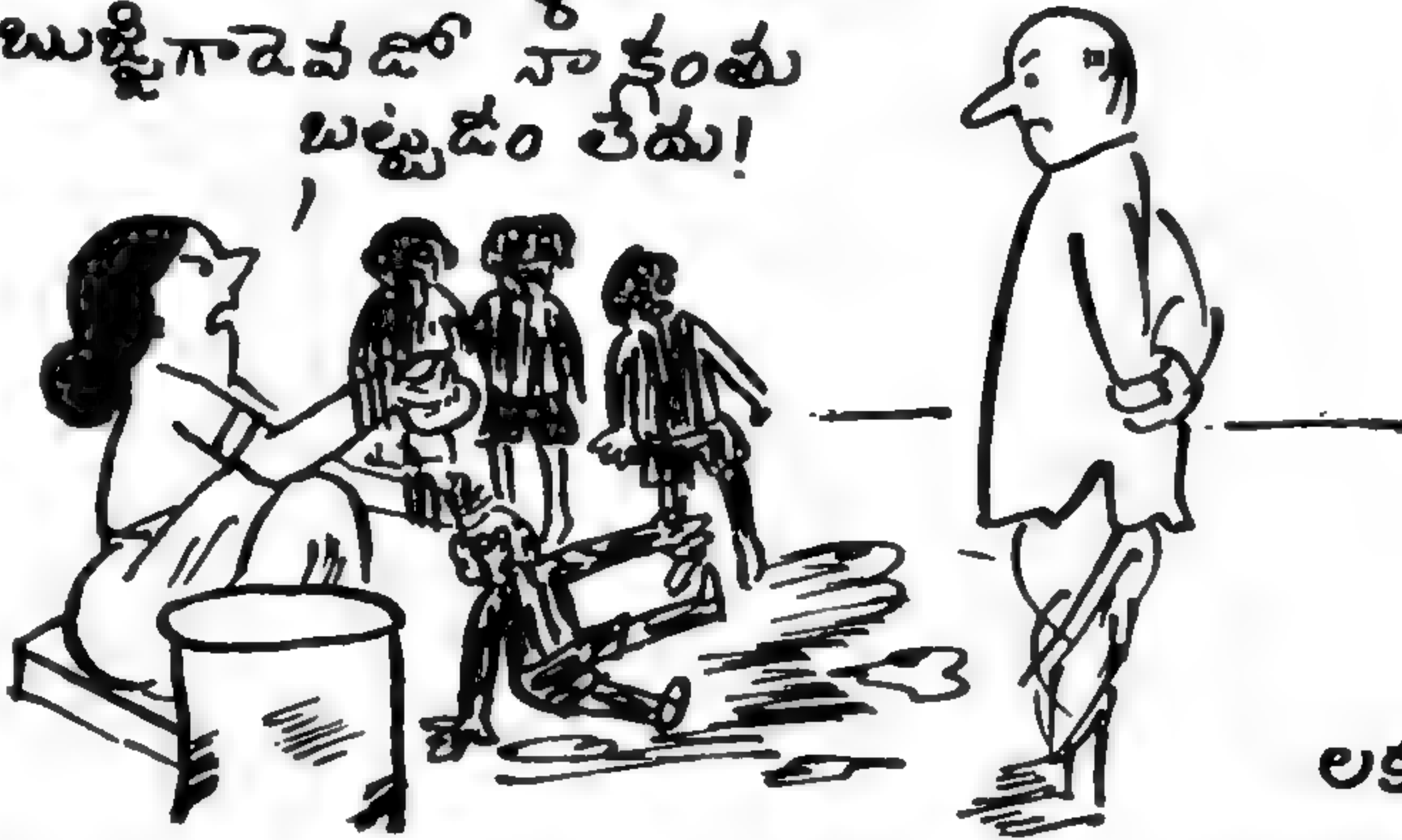
రచయిత్ర కథను చకచకా నడిపించగలిగినప్పటికీ ఆదర్శాలు చెప్పే పాత్రల రోరణి అక్కడక్కడా వాస్తవికతకు సన్నిహితంగా లేదు. ఇటువంటి సందర్భాలలోనే రచయిత్ర భావాలను పాఠకులు అర్థంచేసుకోలేక 'ఇలాంటి సంఘటనలు కేవలం పుస్తకాల్లోనే జరుగుతాయి' అని అనుకునే ప్రమాదం లేకపోలేదు. పోతే, భాషవిషయంలోను, పద ప్రయోగాల విషయంలోను రచయిత్ర జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలనడానికి కొన్ని ఉదాహరణలు: 'ఈ సాంఘిక వ్యవస్థ - కట్నాలరూపంలో కాయ్కు తిని అలా అనిపిస్తుందేమో' (4 వ పేజీ) - "ఈపూట యెదలో మంటగా వుండి ప్రమీ....లైటుగా టీ తెస్తావా?" (8 వ పేజీ). "ఏమో నక్కా, నాకు నమ్మకం లేదు" (19 వ పేజీ) - "నా తెలివితేం బంగారం....నూటికి ముప్పైఆరు మార్కులు వస్తాయి" - పచ్చడి నాకుతూ చూచింది (70 వ పేజీ).

ఇక అచ్చుతప్పులు - ఈ పుస్తకంలో కోకొల్లలు. ఒక చోటైతే (107 వ పేజీ) ఖీర్ కు ఆర్డరిస్తే - అతర్వాత అది 'బీర్' అయి కూర్చుంది:

'మన స్త్రీలు - ఇంకా ముగ్గులు, వంటకాలు తప్ప మరో సంగతి ఆలోచించరు. ఏమార్పు తేవాలన్నా కొంత ప్రతిఘటన జరుగుతుంది.' (190 వ పేజీ) అన్న మాటలు రచయిత్రకి సామాజిక జీవితం పట్ల, సమస్యల పట్ల మంచి అవగాహన వుందనడానికి చిన్న ఉదాహరణగా చెప్పుకోవచ్చును.

['పుస్తకాలు' శీర్షికలో సమీక్షకు పుస్తకాలు పంపేవారు - ఒక్క ప్రతిని పంపితే చాలు. అయితే, ఆ పుస్తకాలు స్త్రీల రచనలే అయి వుండాలి. అవీ ఈ సంవత్సరం (1976)లో ప్రచురింపబడినవే అయి వుండాలి. గత సంవత్సరంలో మాకు అందిన పుస్తకాలు మాత్రం వరసగా సమీక్షింపబడతాయి. ప. సం]

ఈ పిల్ల పెదవలంలా బురదలో
అడుతున్నారు. వీళ్ళలో మన
బుజ్జీగారెవడో నా కంటే
బట్టుడం లేదు!

లక్ష్మణ

వెనుక వెళ్ళింది కదా, అప్పుడు వెళ్ళలేదు.
వాయిదాపడింది."

"....."

"ఈ డబ్బు వుంచు." అయిదువందలు తీసి
అందివ్వబోయాడు.

కాత్యాయని తీసుకోలేదు.

"వద్దు. ఈ ఉదారత నేను భరించలేకుండా
వున్నాను. ఆయన నీ చిత్రాలకు పాటలూ మాటలూ
వ్రాస్తున్నప్పుడు తీసుకున్నాను, ఆ విధంగా
ఋణం చెల్లించుకోవచ్చని."

"ఏం చెయ్యనక్కా? నేనూ ఎంతో ఓపిక
పట్టాను. కానీ ఎప్పుడూ సకాలానికి వ్రాయకుండా
త్రాగుడులో మునిగిపోయివుంటే ఇక ఏం చెయ్యను?
అందుకే మరొకర్ని నియమించడం జరిగింది."

"ఆయనకు ఇల్లే వెగలైనప్పుడు ఇక నేనూ,
ఈ బర్చు ఎవరికోసం?"

"ఈ తమ్ముడు బ్రతికున్నాడనే గౌరవం
నీకుంటే అలా నిరాశగా మాట్లాడకు. నా శాయ
శక్తులా ప్రయత్నిస్తాను అతడిని బాగుచేయ
టానికి....ఏం చేస్తాం, ఈ వ్యసనాలే అటువంటివి;
సర్వనాశనం అయ్యేవరకూ ఆత్మీయులూ వారి
మాటలూ వెగటు తోస్తాయి."

డబ్బు తీసుకుని వెళ్ళిపోతూ అగి, "అన్నట్టు
మీర నీ వెంట వస్తున్నట్లేనా?" అని అడిగింది
కాత్యాయని.

"లేదు," మీర నుండి వచ్చింది సమాధానం.

"అదేమిటి? వస్తానని అంతా తయారయ్యా

వుగా?" ఆశ్చర్యంగా చూచాడు నరహరి.

"సరే. వెళ్తాను—ఒకవేళ మీర ఇక్కడే
వుంటే నాకు కబురుచేయి, వస్తూంటాను.
వెళ్తున్నాను మరి."

"ఏం మీరా?" నరహరి అడిగాడు.
"ఆ సంజీవరావు మేనల్లుడి గాత్రం నాకేం
బాగుండలేదు. నీవేమంటావా?"

"గాత్రమే కాదు, స్వరాలలో చాలా తప్పులు
పలుకుతున్నాయి. ఏదో పొట్టకూటికోసం నేర్చు
కున్నాడు కానీ, సంగీతం మీది ప్రేమతో కాదు.
చాలసార్లు బాబయ్యగారిచేత చీవాట్లు తినేవాడు
తప్పులు పాడి...."

"నేను రానులెండి."

"నిజమా? ఏదో హాస్యానికన్నా వసు
కున్నాను?"

"నిజమే. ఆ వాతావరణం నాకు బొత్తిగా
విసుగైతిస్తుంది."

"ఏం ఫర్వాలేదు. తయారయ్యావు కదా?
వద."

నరహరి కనులు ఆశ్చర్యంతో కదులాడాయి.
"అతడిని నీ వెరుగనన్నావ్ కదా మొన్న
నేనడిగితే?"

మీర తడబడింది. మాటలకు వెదుక్కున్నది.
"ఔను. అదే....తర్వాత జ్ఞాపకం వచ్చింది,"
అన్నది కడతెలాగో. "ఔను కానీ....అక్క
ఎందుకేడుస్తోంది? కాంతారావుగారి కేమైంది?"
ప్రసంగ దోరణి మార్చవలెననే ఉద్దేశంతో
అడిగింది.

"ఇంతకూ నువ్వు ప్రయాణానికి అన్నీ
సర్దుకున్నావా లేదా?" అతడూ సంభాషణను
మూర్చాడు.

"వద్దులెండి. ఎలాగో గడిపేస్తాను మీరొచ్చే
వరకూ, అక్కను కూడా ఇక్కడుండమంటాను."

"నాకేం అర్థం కావటం లేదు. ముందు నేను
వద్దంటే హాతం చేశావ్; ఇప్పుడు నేను
రమ్మంటే...."

[నశేషం]

Statement about ownership of VANITHA (Telugu)

Rule 8 (Form VI), Newspapers (Central) Rules, 1956

1. Place of Publication	...	'CHANDAMAMA BUILDINGS' 2 & 3, Arcot Road Vadapalani, Madras-600 026	5. Editor's Name	...	B. VISWANATHA REDDI
			Nationality	...	INDIAN
			Address	...	'CHANDAMAMA BUILDINGS' 2 & 3, Arcot Road Vadapalani, Madras-600 026
2. Periodicity of Publication	...	Fort nightly 1st & 15th of each calendar month	6. Name & Address of individuals who own the paper	...	CHANDAMAMA CHILDREN'S TRUST FUND BENEFICIARIES:
3. Printer's Name	...	B. V. REDDI			1. B. V. HARISH
Nationality	...	INDIAN			2. B. V. NARESH
Address	...	Prasad Process Limited 2 & 3, Arcot Road, Vadapalani, Madras-600 026			3. B. V. L. ARATI
4. Publisher's Name	...	B. VISWANATHA REDDI			4. B. L. NIRUPAMA
Nationality	...	INDIAN			5. B. V. SANJAY
Address	...	CHANDAMAMA PUBLICATIONS 2 & 3, Arcot Road Vadapalani, Madras-600 026			6. B. V. SHARATH
					7. B. L. SUNANDA
					8. B. N. RAJESH
					9. B. ARCHANA—all minors by Trustee
					M. UTTAMA REDDI 9/3, V.O.C. Street Madras-600 024.

I, B. Viswanatha Reddi, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

1st March 1976

B. VISWANATHA REDDI
Signature of the Publisher

వర్ణంతర వివాహాలు-సమస్యలు

బి. రాజ్యలక్ష్మి

నేటి ఆధునిక కాలంలో శ్రీ విద్య బాగా వ్యాప్తిచెందింది. శ్రీ ప్రతి రంగం లోనూ సమర్థవంతనీయమైన పాత్రను నిర్వహిస్తున్నది. మానసిక పరిపూర్ణతను పొందుతున్నది. కానీ వివాహ ప్రస్తావన వచ్చేసరికి ఆతి మామూలు శ్రీ అబలగా మిగిలిపోతున్నది. ఎందుకు? తన వివాహ విషయంలో తనకేమాత్రం స్వేచ్ఛ లేకుండా జరుగుతున్నది. కొన్ని కుటుంబాలలో ఎక్కడో కాని ఆడపిల్ల మాటకు విలువ వుండదు. కాని సాచారణంగా అమ్మాయి ప్రమేయమే లేకుండా వరుని అంగీకారంతో పెళ్ళి నిశ్చయిస్తారు. సమాజంలో మార్పురావాలి అనేవారేకాని, ఆ మార్పుకోసం మనమెంత వరకు కృషి చేయగలం అని యువతరం ఆలోచిస్తున్నదా? సర్వ మానవ సౌభ్రాతృత్వం అన్న వాక్యాన్ని చదువగలమే కాని ఆచరణలో పెట్టటం లేదుగా! మత ప్రసక్తిలేని ప్రజాస్వామిక దేశం మన భారతదేశం. కాని యెన్ని మతాంతర కులాంతర వివాహాలు జరుగుతున్నాయి?

ఉరకలు వేసే యువరక్తంలో తను కోరుకున్న వారిని ఆకర్షించడానికి ప్రయత్నించడం సహజం. ఆకర్షణ, అభిమానం అనేది కులమతాల ప్రసక్తి లేకుండా జరుగుతుంది. ఆశయాలకు ప్రతిరూపంగా తనకు సరిపడ్డ యువతినికాని యువకునికాని యువక హృదయం కోరుతుంది. తన జీవిత భాగస్వామిగా చేసుకోమని మనసు ప్రోత్సహిస్తుంది. అంతవరకు ఆ ఇద్దరూ తాము వేర్వేరు కులాలకు చెందినవారని కాని, వేర్వేరు మతాలకు చెందినవారని కాని వారు ఆలోచించే వుండివుండరు. అలాంటి స్థితిలో మరి వివాహ సమస్య ఎలా?

ప్రేమకు అడ్డురాని కులం-మతం పెళ్ళికి అడ్డువస్తాయి. యువతరానికి వున్న బాధ్యత - ఇలాంటి సమయాలలోనే వెలుపలికి వస్తుంది. సామాన్యంగా వర్ణాంతర వివాహాలకు పెద్దల అంగీకారం లభించదు. పరిస్థితులను అర్థం చేసుకొనే కొంతమంది పెద్దలు విశాలహృదయంతో ఒప్పుకుంటారేమో కాని, మన సమాజంలో వారి శాతం చాలా తక్కువ.

కొన్ని పరిస్థితులలో ప్రేమికులే యిలాంటి వివాహాలకు విముఖత చూపిస్తారు. అంతవరకూ ఎంతో గాఢంగా ప్రేమించుకున్న వారికి కులం, మతం తెలియగానే ద్వేషించటం మొదలు పెడతారు. అసలు ఇలాంటి వారు యెలా ప్రేమిస్తారో అర్థంకాదు. నిజమైన ప్రేమ-కులం తెలియగానే మారిపోతుందా? ప్రేమించే మనిషికి గుండె నిండుగా దైర్యం, ఆత్మ విశ్వాసం వుండాలి. వీరికివాళ్ళు ప్రేమించకూడదు.

సంఘాన్ని ఎదిరించి యేమీ చేయలేము. అందరినీ వదలుకొని, వెలిగి వుండలేము. అని కొంతమంది ప్రేమికులు ప్రేమించిన వారికి దూరంగా వుండిపోతారు. క్రమక్రమంగా పరిస్థితుల ప్రాబల్యం వల్ల మారిపోతారు. పరస్పరం ఒకరినొకరు విడిచి వుండలేక సమాజాన్ని యెదిరించి వివాహం చేసుకునే దైర్యంలేక ఆత్మహత్య చేసుకుంటారు. ఈ విధంగా వర్ణాంతర మతాంతర వివాహాల్లో సమస్యలు ఎన్నో; అసలు సమస్యలలోనే జీవనం ఆరంభమవుతుంది.

ఇన్ని మెట్లను అధిగమించి, తన వారి నందరినీ ఎదిరించి వర్ణాంతర వివాహం చేసుకున్నారనుకోండి. అక్కడినుండి మరికొన్ని క్రొత్త సమస్యలు తలెత్తుతాయి. జీవన సమరం మొదలవుతుంది.

వర్ణాంతర వివాహం చేసుకున్న ఆ దంపతులిద్దరు విద్యావంతులే, సంస్కారవంతులే. కాని వారి ఆచార వ్యవహారాదులలో ఎంతో భిన్నత్వం వున్నది. అలాంటి పరిస్థితులలో పరస్పర అభిప్రాయాలకు గౌరవమివ్వాలి. ఒకరికోసం ఒకరు కొన్ని క్రొత్త అలవాట్లను నేర్చుకోవాలి. అలాగే కొన్ని పాత అలవాట్లను వదిలి వేయాలి. పరిస్థితులను అర్థం చేసుకుని, ఒకరి కనుగుణంగా మరి ఒకరు మారిపోవాలి. అలాంటప్పుడు సామాన్యంగా ఆ సంసారంలో కలతలకు ఆస్కారం వుండదు. మూర్ఖంగా పంతాలకూ, పట్టింపులకు పోతే జీవితం చిన్నాభిన్నంకాక తప్పదు. తాము వర్ణాంతర వివాహం చేసుకొని, పొరపాటుచేశాము అన్న భావనే వారిలో మొలకెత్తకుండా వుండేందుకు ప్రయత్నించాలి.

కొన్ని సందర్భాలలో దంపతులు అన్యోన్యంగా వున్నా, చుట్టుప్రక్కల వారు వారి మనసులను విరచివేయడానికి ప్రయత్నిస్తారు. కొంతమంది సంసారాలను నాశనం చేయడమే తమ జీవిత లక్ష్యం అన్నట్టు ఉంటారు. అలాంటి వారి మాటలను ఎన్నడూ లెక్కచేయరాదు. మనో దైర్యం పరస్పరం ఒకరిపై ఒకరికి పరిపూర్ణ విశ్వాసం వుండాలి. మూడోవారి మాటకు విలువ యిచ్చి, తాము నమ్మిన వారి జీవితాన్ని బలిచేయకూడదు.

ఈ విధంగా వర్ణాంతర మతాంతర వివాహాలు ఎన్నో విప్లవాత్మక సమస్యలకు దారితీస్తాయి. వాటిని తమ కనుగుణంగా మలుచుకోటంలోనే ప్రేమించుకున్న శ్రీ పురుషుల చాతుర్యం కనిపిస్తుంది.

వీటి అన్నింటికన్న ముందుగా, ఆర్థికంగా తమ కాళ్ళమీద తాము నిలబడగలమనే దైర్యం, సాహసం అవసరం.

బూగన్ విలియా

ఇళ్ళ గేట్ల మీద దట్టంగా అల్లుకుని - ఎర్రని పువ్వులతో అష్టాదశరంగా కనిపించే తీగ పేరు - బూగన్ విలియా. దీని పువ్వుల్నే మనం 'ఎర్ర కాయితం పువ్వులు' అనీ, 'కాయితం పువ్వులు' అనీ - మామూలుగా అంటూ వుంటాము.

బూగన్ విలియాలా ఎక్కువగా పువ్వులు పూచే మొక్కలు అరుదు. తమతోట అందంగా రకరకాల రంగులతో కళకళలాడా లనుకునే వారు బూగన్ విలియాలను పెంచవచ్చు. వాటిని అలా స్వతంత్రంగా పెరగనివ్వవచ్చు; లేదంటే పని గట్టుకుని పెంచనూ వచ్చు. తెలుపు, పసుపు, నారింజ, గులాబీ - ఇలా బూగన్ విలియా పువ్వుల రంగులు రకరకాలుగా ఉంటాయి. కొన్ని రకాల బూగన్ విలియాలలో కాలక్రమాన పువ్వుల రంగు దానంతటదే మారుతూ ఉంటుంది. ఇవి ఏడాది అంతా పూస్తూనే ఉంటాయి. వాతావరణం పొడిగా ఉన్న రోజులలో - ప్రధానంగా ఏట్రవరి, మార్చి నెలలలో బూగన్ విలియాలా బాగా పూస్తాయి.

బూగన్ విలియా దక్షిణ అమెరికా నుంచి ప్రపంచంలోని తక్కిన భాగాలకు వ్యాపించిన తీగ. దానికి 18 వ శతాబ్దికి చెందిన లూయీ ఆంటోనీ డి బూగన్ విలి అనే ఫ్రెంచి నావికుడి పేరును పురస్కరించుకుని 'బూగన్ విలియా' అనే పేరు ఉంచారు.

బూగన్ విలియాలకు చిన్న చిన్న వేళ్ళే ఉంటాయి. అదీకాక వాటికి అంతగా నీరు కూడా అవసరం లేదు. కనుక వాటిని పూల తొట్టెల్లో ఉంచి, కావలసినంత నీరు పోసి పెంచడం కూడా తేలికే. బూగన్ విలియాలను పొదలలా కత్తిరించ వచ్చు. అలా కత్తిరించడం వల్ల రెండు లాదాలు ఉన్నాయి. మొదటిది - వాటి ఆకారాన్ని మెరుగు చెయ్యవచ్చు; రెండవది - అవి చక్కగా పూచేలా చెయ్యవచ్చు. మొక్క 'లేత'గా ఉన్నప్పుడు కత్తిరించడం వల్ల అవి ఎక్కువ కొమ్మలతో పొదలా పెరుగుతుంది. ఏదైనా కొమ్మల చేప చచ్చిపోతే వాటిని కూడా కత్తిరించి తీసేయవచ్చు. బూగన్ విలియాలలో చాలావరకు కొత్తగా ఉన్న భాగాలలోనే పువ్వులు పూస్తాయి. కనుక పాతబడ్డ కొమ్మలను కత్తిరించేయ్యాలి. అయితే ఇలా కత్తిరించినప్పుడల్లా ఆ కాండాల చివరలకు ఏదైనా పాత పెయింటు పుయ్యాలి. ఇలా చెయ్యడం వల్ల ఆ కాండంలోపలికి పురుగు పుట్టా జొరబడి

తొలిచే అవకాశం ఉండదు.

బూగన్ విలియాల పెరుగుదలకు అవసరమైన కంపోస్ట్ ఎరువు తయారు చేసే పద్ధతి గురించి తెలుసుకుందాము.

ఈ కంపోస్ట్ ఎరువు తయారు చెయ్యడానికి 2 పాళ్ళ ఎర్రమట్టి, 2 పాళ్ళ పేద ఎరువు, ఒక పాలు ఆకు కుళ్ళు; వాటితోబాటు నదీ తీరాలలో దొరికే గరుగ్గా ఉండే ఇసుక (లేకుంటే మామూలు ఇసుక) అవసరం. వాటిని ఆయా పాళ్ళలో తీసు కుని ఒక దాని మీద ఒకటి వచ్చేలా సమానంగా పరిచి, అమచ్చుకోవాలి. పేద ఎరువుకు మాత్రం పశువుల పేదగాని గుర్రాల పేదకాని ఉపయోగించ వచ్చు; అదీ నాలుగు మాసాలదయితే మంచిది. ఇలా పేర్చిన ఈ కంపోస్టును ఒక వైపు నుంచి తీస్తూ రావాలి. ఈ కంపోస్టును ఉపయోగించడానికి రెండు నెలలముందే ఒక చెట్టు నీడలో పేర్చి ఉంచి, దానిమీద మామూలు ఇసుక కప్పి ఉంచాలి. ఉపయోగిస్తున్నప్పుడు కంపోస్టును బాగా కలిపితే దానిలోని వన్నీ బాగా కలిసిపోయి, మంచి ఫలితం ఇస్తాయి.

బూగన్ విలియాలకు గుర్రాలపేద మంచిది. అది త్వరగా పనిచేస్తుంది. అయితే ఉపయోగించే ముందు దాన్ని బాగా కుళ్ళనివ్వాలి. లేకుంటే దాని నుంచి పుట్టే వేడి వేళ్ళను కాలేస్తుంది. గుర్రాల పేద దొరకనప్పుడు పశువులపేద వాడవచ్చు. అయితే ఏ పేద అయినా వాడడానికి వీలుగా ఉందా లేదా అని తెల్పుకోవడానికి ఓ చిన్న పరీక్ష ఉంది. మొదట కొద్దిగా పేద తీసుకుని రెండు అరి చేతుల మధ్యపెట్టి నొక్కాలి. పేదమీద అరిచేతి ముద్రపడితే పేద వాడడానికి సిద్ధంగా లేవని తెలుసుకోవాలి. అలాకాక చేతుల మధ్య అది పొడి అయితే, ఆ పేద వాడకానికి సిద్ధంగా ఉందని తెలుసుకోవచ్చు. పేదను నిలవ చేస్తే అందులో పురుగులు చేరతాయి. కనుక వాడకానికి ముందు ఆ పురుగులను చంపేయ్యాలి. పేద కుప్పమీద ఈగలు కూడా ముసిరి, గుడ్లు పెడుతూ ఉంటాయి. కనుక పేద కుప్పమీద ఇసుక కప్పి ఉంచితే మంచిది.

బూగన్ విలియాలలో రెండు రకాలు కని పిస్తాయి. ఒక రకానికి చెందినవి ఇష్టం వచ్చినట్టు పెరుగుతాయి; రెండవ రకానికి చెందినవి పొదలలా పెరుగుతాయి. ఈ రెండురకాల వాటిని విడి విడిగా పెంచాలి. వీటిలో రెండవరకానికి చెందిన

వాటిని పూలతొట్టెల్లో పెంచవచ్చు.

చక్కగా ఆరోగ్యంగా ఉన్న మొక్కను తెచ్చి అరంగుళాల వ్యాసం గల తొట్టెలోని కంపోస్టులో నాటాలి. తొట్టె కింది భాగాన ఇటుకరాళ్ళ ముక్కలు పరిచి దాని మీద ఇసుక వెయ్యాలి. ఆ ఇసుకమీద కంపోస్టువేసి నింపాలి. ఇందులో మొక్కను నాటాక, దాని చుట్టూ గట్టిగా నొక్కి, అది స్థిరంగా నిలబడేలా చెయ్యాలి. ఆ తర్వాత దాన్ని కొద్దిగా నీడతగితే చోట నుంచి క్రమక్రమంగా ఎండ తగితే చోటికి మార్చాలి.

మొక్క పెరుగుతున్న కొద్దీ కొమ్మలు బల పడతాయి. అప్పుడు ఒక కొమ్మ రెండుగా చీలే చోటు నుంచి 4 నుంచి 6 అంగుళాల కింద కోసి, ఆ కొమ్మలను విడిగా నాటి కొత్త మొక్కలను పెంచవచ్చు. మొక్క బాగా పెరిగాక దాన్ని 18 అంగుళాల వ్యాసం గల తొట్టిలోకి మార్చితే చాలు.

అవి పూలు పూయనప్పుడు నీరు పొయ్యడం మాని వాటికి కాస్త విశ్రాంతి ఇవ్వాలి. ఇలా చేస్తే అవి మళ్ళీ పూలు పూయడానికి శక్తి పుంజుకొంటాయి. విచ్చలవిడిగా పెరిగే రకానికి చెందిన మొక్కలకు ఎక్కువ రోజులు నీరు పోయకూడదు. ఇలా నీళ్ళు పొయ్యడం ఆపాక మళ్ళీ మొగ్గాలు తొడగడానికి నెల నుంచి రెండు నెలల దాకా పట్టవచ్చు.

నీటిని పోసే తీరునుబట్టి బూగన్ విలియాల పూలు పూస్తాయి. కనుక తగినంత నీటిని పోస్తూ ఏడాది మొత్తం బూగన్ విలియాలలో ఏదో ఒకటి పూస్తూ ఉండేలా చేసుకోవచ్చు. అయితే ఇలా చెయ్యడానికి ఎంతో జాగ్రత్త అవసరం. ఏడాది కొకసారి బూగన్ విలియాలను పాత తొట్టెలలో నుంచి తీసి, కంపోస్టు నింపిన కొత్త తొట్టెలలో నాటాలి.

బూగన్ విలియాల ఇంటి పరిసరాలనూ, తోటనూ, అందంగా ఉంచుకోవడానికి ఎంతో సాయ పడతాయి! అంతేకాదు - సారారణంగా చెట్లు చెడు గాలిని వీచుకుని, నుంచి గాలిని ఇస్తాయి. ఈ విధానంలో బూగన్ విలియాది అగ్ర స్థానంగా శాస్త్రజ్ఞులు కనుక్కున్నారు. అంచేత, ఆరోగ్యరీత్యా కూడా బూగన్ విలియాకు ఇంటి పరిసరాల్లో మంచిస్థానం వున్నది! □

ఆంగ్లేయబోధిని

ఈ పుస్తకము పిన్నలకు, పెద్దలకు ఆంగ్లములో అక్షరాభ్యాసము రానివారు కూడా మా ఆంగ్లేయబోధిని సహాయంతో అందరు 60 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును. వెల రు. 10.

తమిళ-తెలుగు స్వబోధిని

ఈ పుస్తకము తమిళ భాషరానివారు 35 దినములలో తమిళ భాషను సులభముగా నేర్చుకొనవచ్చును. ఇందులో గ్రామరు. Essays, Letter Writing వున్నవి. వెల రు. 3.

హిందీ-తెలుగు స్వబోధిని

హిందీ భాషను అతి సులభముగా 30 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును. వెల రు. 4.

పై వాటికి పోస్టేజి అదనము

బాలసరస్వతి బుక్ డిపో

విద్యావిషయక ప్రచారకులు

6, నుంకురామ చెట్టి వీధి, మద్రాసు - 600 001 ఫోన్, 29868

V

అమృతాంజన్
లిమిటెడ్‌వారి
విశిష్టమైన

ఆముదము

శుద్ధిచేసినది.
వాసనలేనిది.

అమృతాంజన్ అముదము ఆరోగ్యవంతమైన కుటుంబాలకు

మూడు
సైజులలో
లభిస్తుంది:
50 మిలి
100 మిలి
200 మిలి

[వరకట్నం ఎందుకవ్వాలి : 13 వ పేజీ నుంచి]

శ్రీ దనాన్ని అపేక్షించే పురుషుడిని తీవ్రంగా విమర్శించాలి; ఖండించాలి. అవివాహితలైన శ్రీలపట్ల చురకనభావం పోవాలి. అవివాహితగా వుండటం మహాపరాధంగా భావించే ఆలోచనాసరళి మారాలి.

మనదేశంలో ఎక్కువమంది అవివాహితలుగా మిగిలిపోవడానికి వరకట్న సమస్యతో పాటు శ్రీలు నిర్మించుకునే ఆశాసూచాలు కూడా కొంత వరకు కారణమే. వివాహం అనగానే చాలామంది యువతులకు నుందరా కారుడూ, ఆరడుగుల పొడవువాడూ, పెద్ద హోదాలో వున్న అస్త్రీవరుడూ, అత్యంత ఆధునికుడూ - దృష్టిపథంలో గోచరిస్తారు. అంతేకాని తమ స్థితిగతుల గురించి అత్యవిమర్శన చేసుకోరు. గ్రాడ్యుయేటు పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు భర్త కావాలనీ, పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు రీసర్చి స్కాలర్ భర్త కావాలనీ, క్లర్కు ఆఫీసరు భర్తగా రావాలని కోరుకొంటారు. ఈ కోరికలు నిజం కాకపోతే నిరాశ వదుతుంటారు. కన్యలు ఈ కలం ప్రపంచంలోంచి బయటికి రావాలి. వాస్తవికతకేసి దృష్టి సారించాలి. కాబోయే భర్త వ్యక్తిత్వానికి గీటురాళ్లు అతని గుణగణాలూ, దయార్థహృదయమూ, స్నేహ శీలతలే కాని, ఆశాశ్వాసమైన అందచందాలు, ధన వాహనాలు కావని శ్రీలు తెలుసుకోవాలి. విద్యావిషయంలో తనకున్న క్వాలిఫికేషన్లు లేకపోయినా, హోదాలో తక్కువైనా కూడా ఉన్నత వ్యక్తిత్వమూ, ఆదర్శాలు కలిగి వున్న వ్యక్తిని ఆధునిక యువతులు నిండుమనసుతో తమ జీవితంలోకి ఆహ్వానించాలి.

ప్రభుత్వం దొంగవ్యాపారం మొదలైన వాటిని ఏ విధంగా సంఘ విద్రోహక చర్యలుగా పరిగణిస్తోందో ఆ విధంగానే ఈ వరకట్న సమస్య నిర్మూలనకు కూడా తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. చట్టాలు, పత్రికా ప్రకటనలూ కాక కట్నం యిచ్చేవారికీ, తీసుకునే వారికీ శిక్షలు విధించి నట్లయితే కొంతవరకైనా ఈ వరకట్న సమస్య పరిష్కరింపబడుతుంది. ఆదర్శ వివాహాలకు ప్రభుత్వం ప్రోత్సాహమిచ్చి, వారు తమ జీవితం సాగించుకోవడానికి అర్థిక సహాయం చేస్తే, వరకట్నాల మీద యువకుల మోజు తగ్గే అవకాశం వుంది. అస్త్రీలు పురుషుడితో సమానంగా శ్రీకి కూడా పంచియిచ్చే బిల్లుని ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టినట్లయితే ఈ వరకట్నపు విషమ సమస్యకు నిజమైన పరిష్కారం లభిస్తుంది.

ఇది యువతీ యువకులు, తల్లిదండ్రులు, ప్రభుత్వమూ సమన్విత కృషిచేసి పరిష్కరించవలసిన సమస్య. శ్రీల సంఖ్య పురుషుల సంఖ్య కంటే తక్కువగా వున్న మనదేశంలో శ్రీలు కనుక వరకట్నం తీసుకునే వరులను వివాహం చేసుకోమని ప్రతిపత్తిస్తే ఏ పురుషునికీ వివాహం కాదు. అటువంటప్పుడు వాళ్ళు తమ కోరికలన్నిటినీ ఉపసంహరించుకుని వివాహ మైతే చాలు అన్న స్థితికి కూడా రావచ్చు.

ఈ విప్లవ పరిణామం శ్రీలలో వస్తుందని ఆశిద్దాం. రాబోయే తరాలవారు ఈ భయంకర సమస్యకు గురికారనీ, ఇప్పటి కృషి మున్ముందు కన్యల బంగారు భవిష్యత్తుకు రావడాట వేస్తుందనీ ఆశిద్దాం.

కల్పనాదేవి, హైదరాబాదు

ఆలోచించండి

[మధ్య, క్రింది తరగతి మహిళలకు మాత్రమే]

పొరుగుయింట్లో మొగవారు, వారి స్నేహితులు ఏదో ఆఫీసు చర్చలో వున్నప్పుడు—వారందరి మధ్యనుంచి, చింకి చీరతో—చింపిరి తలతో అట్టలు కట్టిన చంటిపిల్లను, జారి పోతున్నట్టు యెత్తుకొని వెళ్ళడం ఏమంత బాగుంటుంది? కాస్త ఆలోచించండి!

వీదో అవసరానికి చేబడులు వది రూపాయలు పుచ్చుకున్నారే అనుకోండి; అనుకున్న ప్రకారం తీర్చలేనప్పుడు, మీ అంతట మీరే మరొక్క వాయిదా వేసేస్తే బావుంటుంది; కాని ఏమీ పట్టనట్లు నెలలు నెలలుగా చల్లగా వూరుకుంటే ఏం బావుంటుంది? కాస్త ఆలోచించండి!

వారపత్రిక వచ్చి రాగానే, దాని కోసం ఎదురింటికి కబురు చెయ్యడం ఏం బాగు? తర్వాత అడిగి చదవచ్చును కదా. అప్పుడే వచ్చిన పత్రికని, వారు చూడకుండా మనమే పుచ్చేసుకొని, చూసి, నలిపేసి ఇస్తే ఎలా? ఆలోచించి చూడండి!

ఎంత చనువు వున్నా, ఎదురింటి అవిడ చీర కట్టుకుందికి అడగడం ఏం బాగు? మొహమాటానికి అవిడ ఇచ్చినా, ఉతికించి, ఇశ్రీ చేసి ఇచ్చేస్తే భేషగా వుండదూ? ఆలోచించండి!

రేడియో, వాచీ, బంగారునగ, మొదలైన ఖరీదైన వస్తువులు తాత్కాలికంగా వాడుకుందికి అడగడం ఒక నేరం కింద చూడాలి మనం అందర మూను. ఖర్చు కాలి అది పోయినా, లేక పాడైనా, పెద్ద సమస్యగా తయారౌతుంది. కాదా—ఆలోచించండి!

అరటి ఆకులు, నిచ్చెన, రోకలి, బొగ్గులు మొదలైనవి కావలసి వచ్చినప్పుడు, ముందుగానే పొరుగింటినుంచి అడిగి వుంచుకోవాలి. అంతే కాని, వారు భోంచేస్తున్నప్పుడు, లేదా, తొందర పనిలో వున్నప్పుడు, ఇటు వంటివి అడిగితే, అవి తీసి యివ్వడం అంత తేలిక కాదు, అని గుర్తుంచుకోవాలి. నిదానంగా ఆలోచించండి!

జ్ఞానం లేని సిల్లర్ని, అనవసరంగా ఊరికే బాతాఖానికి మరొకరి ఇంటికి చంకన వేసుకొని పోవడం ఏమంత మంచివని కాదు. చంటాడు తెలియక అపరిశుభ్రం చేస్తే, వాడిని అక్కడ నాలుగు బాదడం ఏం సంస్కారం? లేదా తమకు ఏమి పట్టనట్లు అలా అదేపనిగా కబుర్లు చెప్పుకుపోతూంటే, ఆ యింటి వారి బాద ఎలా వుంటుంది? ఇంకా ఆ నీళ్ళలో ఆ పాప చేత్తో కొడుతూ మిగతా జాగా అంతా చిందిస్తూవుంటే మోరంకదూ? ఆలోచించండి.

జ్యోళ్ళు అందరం వేసుకుంటాం. ఒకరింటికి వెళ్ళినప్పుడు, ఒక వక్కగా ఆ రెంటిని పెట్టి, రోనికి వెళ్తే అదో అందం; అంతేగాని తోవలో ఇక్కడొకటి అక్కడొకటి విసిరి వేసినట్లు పడేసి రోనికి వెళ్తే ఎలా? వచ్చేపోయే వాళ్ళకి ఇబ్బందిగా వుండదూ? ఆలోచించండి.

—గాదే లక్ష్మమ్మ

తరవింక - గురివెంక

విమలారామం

మూలక వాటాలోకి ఎవరో అసీసరు క్రాత్రగా కాపురం వచ్చారు.

లారీలో వచ్చిన వాళ్ళ సామానూ అదీమాసి బాగా 'ఉన్నవాళ్ళే' అనుకున్నాను.

మర్నాడు ప్రొద్దున్న వీధి గుమ్మంలోకి అమ్మొచ్చిన వీచు మిఠాయిని, కమలాపలాల్ని, ఐసుక్రీముని, బొమ్మల్ని-ఇదనీ అదనీ లేకుండా కనిపించిందల్లా వాళ్ళసిల్లలు కొనుక్కోవటం చూశాక మరీ 'గొప్పవాళ్ళు' కాబోలనుకున్నాను.

అలా వచ్చిన వాటిలో ఒక్కటి తమకి కొని పెట్టలేదని మాసిల్లలు మారాములు మొదలు పెట్టి నప్పుడు మరీ చిన్నతన మనిపించింది.

మామూలుగానే అది బాగుండలేదని ఒకసారి, ఇది రేపు కొంటానని మరోసారి, అసంది తింటే ఒంటికి మంచిది కాదని ఇంకోసారి....ఇలా వాళ్ళని మభ్యపెడుతూ వచ్చాను.

అఖరికి వాళ్ళపోరు పడలేక వాళ్ళ నాన్నగారినే అడగమని విసుక్కున్నాను. అమ్మాయి రైర్యం చేయలేకపోయినా అబ్బాయి మాత్రం తప్పంతా నాదే అన్నట్లు ఆయనకు రిపోర్టు చేశాడు.

"....చూశావా నాన్నా! వాళ్ళన్ని కొనుక్కుంటే అమ్మ ఒక్కటి కొననందోంది...."

కమ్మని కబుర్లు చెప్పటం ఆయనకు అలవాటే: "చ! ఇలాంటివి మనం కొనుక్కోకూడదు నాన్నా!"

వాడు ఊరుకోలేదు. "ఏం?"

"తినే సరుకులలా వీధుల్లో కొనుక్కోకూడదు. చక్కగా పెద్ద పాపుకువెళ్ళి అక్కడినుంచి తెచ్చుకోవాలి. సాయంత్రం నేను తెస్తాగా!.... ఏకేం కావాలో చెప్పు...."

వాడినాపూట మభ్యపెట్టటం ఆయనకేం కష్టమనిపించలేదు. సావం, సిల్లలు ఆ సంగతులు అప్పటికప్పుడే మర్చిపోయారు.

ఆ మధ్యాహ్నం సిల్లల్ని నిద్రపోగొట్టి అసీసరు గారి భార్యని పలకరిద్దామని వాళ్ళ వాటాలోకి వెళ్ళాను.

పోమ్ బెడ్డుమీద హాయిగా కూచుని ఆవిడ విలాసంగా 'ఐస్క్రీమ్' తింటోంది. వాళ్ళ సిల్లలు తిన్నంత తింటూ పారేసినంత పారేస్తూ ఇల్లంతా కంగళి చేస్తున్నారు.

సమయంకాని సమయంలో వచ్చానే అనిపించి వేయబోయే ముందడుగు వెనక్కి తీసుకున్నాను.

"రండి... రండి..." అని ఆవిడ అహ్వనించింది. "....మీరు ప్రక్కవాటాలో ఉంటున్నారు కదూ?"

"అవునండీ. అందుకనే పరిచయం చేసుకుందామని...."

"నేనే వద్దామనుకుంటున్నాను. ఇంకా ఇల్లంతా సర్దుకోలేదు...." అంటూ ప్రిజ్ లోంచి మరో కప్పు ఐస్క్రీమ్ తీసి నా ముందు పెట్టింది.

"ఇంతకు ముందే అన్నం తిని వచ్చాను. ఇప్పుడొద్దండీ!...." అన్నాను.

"వర్సాలేదు. నేనూ అన్నం తిన్నాకే మొదలు పెట్టాను" అని ఆవిడ నవ్వింది.

ఆ తర్వాత అవీ ఇవీ కబుర్లు దొర్లాయి. మా వివరాలడిగింది. అడిగితే తమ ఊరూ పేరూ, ఎక్కడినుంచి వచ్చిందీ చెప్పింది. అడక్కుండానే ఆయనకు జీతమెంతో కూడా చెప్పింది. "....ఇంత కావాలని నేనడగటం....ఆయనివ్వటం. అంతే కాని, ఎందుకు దేనికి అని ఆయన అడగరు. నేను చెప్పను. కనుకనే ఇంత సామాను అమర్చుకోగలిగాం. నెంకి ఎలా లేదన్నా ఇంటి బియ్యంకే వెయ్యి దాటుతుందనుకోండి...."

నిజమే ననిపించింది. ఆవిడ గొప్పగా చెప్పుకున్నా నప్పినట్టే కనిపించింది.

మర్నాడే ప్రక్కవాటా వారికి ఓ పనిమనిషి కుదిరింది. అది చెయ్య ఇది చెయ్య-అని అసీసరు గారి భార్య-అనసూయ పురమాయించటం నాకు వినిపిస్తూనే ఉంది. పని మనిషి ఇన్ని గంటలు చేసే పనేముంటుందా అని ఆశ్చర్యపోయాను కూడా.

ఇంకా ఇల్లంతా చక్క బెట్టుకోలేదేమో అనుకున్నాను-కాని, రెండు రోజులు గడిచినా వద్దతిలో మార్పు కనపడలేదు. కుతూహలం అవుకోలేక మూడోనాడు మధ్యాహ్నం అటు వెళ్ళాను.

అప్పటికిల్లంతా ఒప్పిడిగా నర్ది. 'ఇక వెళ్ళి నమ్మా!' అంటోంది పనిమనిషి.

అంతలో సిల్లలు ఏవో కాగితాలు చింపి ఇల్లంతా పోశారు. అవి యెత్తి పారవేయమంది అనసూయ. మారు మాటాడకుండా ఆ చెత్తంతా ఎత్తి వచ్చింది పనిమనిషి.

ఆవిడ సిల్లల్ని మందలించలేదు సరికదా వాళ్ళేం చేస్తున్నారో తనకు వట్టనట్టు తల తిప్పుకూర్చుంది.

మేమొకమూల ఏవో మాట్లాడుకుంటూనే ఉన్నాము. మా కళ్ళముందే వంటిందోంచి పని కట్టుకు తెచ్చి ఒకళ్ళమీద మరొకళ్ళు వీళ్ళు పోసుకున్నారు సిల్లలు.

అనసూయ "ఏమిటలా ఈ పనులు...." అని అందేతప్ప ఒక్కళ్ళనీ నిలదీసి అది తప్పని చెప్పలేదు.

మళ్ళీ పనిమనిషికి పని తగిలింది. ఎంత మెత్తటివాళ్ళయినా ఎంతనేపని ఓర్పు చూపగలరు? అక్కడంతా శుభ్రం చేసివచ్చి, "....రోజంతా ఇదే ఎవ్వారమా! ఇట్లాగయితే నాన్నేయలేనండమ్మో...." అని గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి వెళ్ళిపోయింది పనిమనిషి.

ఒకరిచేత వేరెత్తి చూపించుకోవల్సి వచ్చిందే అని ఆవిడ ఎంతో నొచ్చుకుంటుందనుకున్నాను. తనకు మాట తెప్పించినందుకు సిల్లల్ని చీవాట్లు పెడుతుందనుకున్నాను. కనీసం, వాళ్ళకు ఇంతెప్పుడూ అలా చేయకందని నచ్చ చెప్పుతుందనుకున్నాను.

ఉహూ! ఆవిడ నేననుకున్నవేవీ చేయలేదు. పోనీ, మాట్లాడక ఊరుకోమాలేదు. వెళ్ళిపోయిన పనిమనిషిని అడ్డమయిన తిట్లూ తిట్టింది. పెద్ద వాళ్ళతో ఎలా మనులుకోవాలో తెలియని మూర్ఖురాలింది. జీతం ఎక్కువ పుచ్చుకుంటున్నానన్న జ్ఞానమేలేని విశ్వాసహీనురాలింది! తన లాంటి వాళ్ళు చల్లగా చూడకపోతే వాళ్ళ పొయ్యిల్లో సిల్లలు లేవవంది.

ఆవిడ ఉపన్యాసం ఆ పైన వినలేక 'మా సిల్లలకు అన్నాలు పెట్టా'లని చెప్పి తప్పించుకుపోయాను.

ఆ సాయంత్రమే మేరెడు బట్టలు ఇప్పీచేసి తెచ్చారు దాకలి....మళ్ళీ మరిన్ని వట్టుకు వెళ్ళాడు. ఇన్ని బట్టలు ఒక్కరోజులో ఎలా మాసిపోతాయో నాకర్థం కాలేదు. ప్రొద్దున్న వేసుకున్న బట్టలు మధ్యాహ్నం కనపడవు. మధ్యాహ్నం వేసినవి సాయంత్రం ఉండవు. ఎంత సిల్లలయినా పూటకు మూడు జతలు విడవాలా? విడిచినవి ఎన్నున్నా అన్నీ దాకలికి వెయ్యాలా? అంతగా మాయనివి సబ్బుపెట్టి ఉతుక్కొని ఇంట్లోనే ఆరవేసుకోవచ్చుగా! సిల్లలతోపాటు ఆవిడ మూడు నాలుగీరలు కట్టి విడుస్తుంది! ఆ అదంబరం నాకు కొంత ఎబ్బేట్టే అనిపించింది!

*

అవిడ చేసే పనులు నాకు కొన్ని నచ్చటలేదు. అలాగని నేను పరోక్షంగా కూడ పైకనలేను. బహుశ నేను చేసే పనులు అవిడకూ కొన్ని నచ్చనివి ఉండొచ్చు. ఒకరి స్వవిషయాల్లో ఇంకొకరు జోక్యం కలిగించుకోవడం ఏం బాగుంటుంది? ఎవరిష్టం వారిది! సాధారణంగా ఇలాంటి విషయాలు పట్టించుకోకుండా ఉండడమే మంచిది.... అనుకున్నాను.

కాని, మన ఇష్టం మనకు మహా యిష్టం అయినంత మాత్రాన సరిపోదు - తోటివాళ్ళకు కష్టం కలిగించకుండా ఉండాలి!

అనసూయ వాళ్ళింట్లో జరిగే పనులు వాళ్ళ కెంతవరకు మేలు చేస్తున్నాయో నేను చెప్పలేను కాని - మా యింట్లో మాకు, మా పిల్లలకి మధ్య చిన్న యుద్ధకాండ ప్రారంభమవటానికి అవే కారణమయ్యాయి!

ఇదివరకు ఒక్క మాట నచ్చచెప్పితే ఊరు కొనే పిల్లలు ఈమాట ఎంత చెప్పినా సమాధాన పడటంలేదు. పైగా ఎదురు ప్రశ్నలు వేస్తున్నారు.

“వాళ్ళు రోజూ ఐస్ క్రీమా అవీ కొనుక్కుంటున్నారు. వాళ్ళకేం చెయ్యవు కాని, మాకేనా ఒళ్ళు పాడుచేసేది?”

“వాళ్ళకేం, కావాలంటే వాళ్ళమ్మ అవి కొని పెడుతుంది! నువ్వు మాక్కొనవేం?”

“అన్ని ఇంట్లో చేసినవే తినమంటావు. మరి వాళ్ళన్నీ బయటే కొనుక్కుంటారేం?”

“వాళ్ళకెన్ని రంగు రంగుల బట్టలున్నాయో చూడు. మాక్కూడా అలాంటివి కొనవామ్మా?”

వీళ్ళ ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పటం ఒక్కటే సమస్యయితే ఎలాగో తంటాలు పడేదాన్ని. చెప్పినమాట చెప్పకుండా మాట తప్పించేదాన్ని. కాని, పిల్లల పేచీలు, నా ఇబ్బందులు అంతటితో తీరిపోవటంలేదు. వాళ్ళ పిల్లలు అవిడకు తెలిసి చేసే పనులే కాదు - తెలియకుండా అనే మాటలు కూడా ఎన్నో అనర్థాలు తెచ్చిపెడుతున్నాయి!

“....మా అమ్మ మాకేం కావాలన్నా కొని పెడుతుంది! మరి మీ అమ్మ కొనడేం?”

“ఎప్పుడూ ఇంట్లో చేసినవే తింటారేం? మాలా చక్కగా కొనుక్కోకూడదూ? మీకు డబ్బులేవా?”

“ప్రాద్దున్నా ఈ బట్టలే వేసుకున్నావు. ఇప్పుడింకోటి వేసుకోకపోయావా? నీకు మాకు మల్లె చాలా బట్టలు లేవా?”

ఇలా చెప్పకోరాని వాళ్ళ మాటలెన్నో ఉన్నాయి! మా పిల్లల ముందు నిర్దోషినని నిరూపించుకోటానికి నాకు ఏ పూటకాపూట గండమే గడుస్తోంది!

పిల్లల మాటలు పట్టుకొని అవిడతో ఏమని చెప్పరాను!

వాళ్ళు రోజురోజూచేసే దుండగపు పనులు చూసి మాపిల్లలే విసుక్కున్నారు. వాళ్ళు చెప్పకుంటున్నంత ‘గొప్పవాళ్ళు’ అయినా కాక పోయినా ‘మంచివాళ్ళు’ మాత్రంకారని మా పిల్లలకు అర్థమయింది!

ఓ రోజున ఆద్దం పగులగొట్టింది వాళ్ళమ్మాయి. మరోసారి మా కళ్ళముందే గాజు గ్లాసు ఒక్కదెబ్బతో పప్పుచేసాడు వాళ్ళబ్బాయి. ఇక కాగితాలు చించిపోయటం-గోడల మీద రంగు పెన్సిళ్ళతో గీయటం-దొడ్లో మొక్కల కొమ్మలు విరచటం.... ఇత్యాదులు వాళ్ళ నిత్యకృత్యాలు.

ఇన్ని అఘాయిత్యాలు వాళ్ళు తన కళ్ళముందే చేస్తున్నా అవిడ మందలించడు - మాటాడడు. పైగా ముచ్చట పడుతున్నట్లుగా ‘ఎంతటి అల్లరి వాళ్ళాయి పోతున్నారా!’ అని ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుతుంది.

వాళ్ళ వస్తువులు వాళ్ళెన్ని పాడుచేసుకున్నా-అదేమిటని మేమడగలేము. అది తప్పని చెప్పలేము. కాని, మా యింట్లోకివచ్చి మా పిల్లల వస్తువులు కూడా పాడుచేస్తుంటే ఎంతవరకని ఓపిక వచ్చేది? ఎంతకాలం నోరు మూసుకొని ఉండేది?

ఓసారి మా రమ రంగు పెన్నిలు విరక్కొట్టాడు వాళ్ళ మురళి. ‘పోనీలేమ్మా! మరోటి కొనిపెడతా’ నని నచ్చచెప్పాను మా అమ్మాయికి!

మరోసారి మా ప్రకాష్ బొమ్మల పుస్తకంలో రెండు పేజీలు నా కళ్ళముందే....నేను ఆగాగు అంటుండగానే పత్రున చింపింది వాళ్ళ వాణి. అదే పని మా పిల్లలు చేసివుంటే వాళ్ళ చెంపలు వాచేలా దెబ్బలు పడివుండేవి! అయినా నిగ్రహించుకున్నాను. ‘మరో మంచి పుస్తకం కొంటాను నన్నా!’ అని సమాధాన పరిచాను వాడిని.

కాని, మా పిల్లలు ఎప్పుడూ పూలు పెట్టటాని క్కూడా ముట్టుకోని ఫ్లవర్ వాజు వాళ్ళ మురళి కాలి బంతిలా తన్ని బద్దలు కొట్టేసరికి నేను నిగ్రహించుకోలేక పోయాను.

“అదేమిటబ్బాయ్-అలా బద్దలుకొట్టావ్....?” నా మాట పూర్తి కాకుండానే అటువంటి అవకాశం కోసం ఎదురుచూస్తూందో ఏమో-మా రమ మరో చురక తలిగించింది. “వాడెప్పుడూ ఇంతేనమ్మా! అన్నీ వెధవ పనులే!”

అంతే. అదే మా అపరాధం అయింది. వెంటనే వాడు ఇంటి కప్పులేచి పోయేలా ఏడుస్తూ వాళ్ళింట్లోకి వెళ్ళిపోయాడు. వాళ్ళమ్మకి పిర్యాదు చేసినట్లున్నాడు....నే నింకా గాజు పెంకులు పోగు చేసే పనిలో ఉండగానే అవిడ సుడిగాలిలా దూసుకు వచ్చింది.

“....మా వెధవ వెధవ పనే చేసుందచ్చు. వెధవే కావచ్చు. ఆ మాట పిల్లలచేత కూడా అనిపించాలా? మా పిల్లలు అద్దమైన వాళ్ళచేత మాటలు పడరండీ....! కావాలంటే ఒక్కటికాదు-రెండు కొనుక్కోండి....” అంటూ ఓ పది నోటు నా ముఖం మీద గిరవాటు వేసి అదే విసురుతో వెళ్ళిపోయింది అవిడ!

నిర్భాంతపోయాను. అటువంటి చేదు అనుభవం ఎప్పుడూ కలగలేదేమో - మనస్సంతా వికలమై పోయింది.

*

సాయంత్రం ఆయన వచ్చినప్పుడు మామూలుగా ఇచ్చే మంచినీళ్ళయినా ఇవ్వకుండా, “....ఏమండీ! మీరు వెంటనే మరో ఇల్లు చూడాలి. ఈ ఇంట్లో మరో రోజు గడవటం కూడా నాకు కష్టమయి పోతోంది.” అన్నాను.

ఆయన నా వైపు వింతగా చూశారు. అంత రోనే నవ్వేశారు.

“నవ్వులాటక్కాదు. నీరియన్ గానే చెప్పుతున్నాను.” నా గొంతు గద్దదికం కావటం గుర్తించారో ఏమో-నా చుట్టూ చేతులువేసి - ఎందుకని, ఏమిటయిందని బుజ్జిగింపుగా అడిగారు. సాధారణంగా గుట్టుగా గంభీర్యంగా ఉండేదాన్ని బేలనయి పోతానని నేనూ అనుకోలేదు. ఆయన అలా అడిగేసరికి ఏదీ దాచుకోలేక పోయాను. పిల్లల కంటే పిన్నదానైనా అన్నాళ్ళుగా ఆయనకు చెప్పని సంగతులన్నీ చెప్పుకున్నాను. ఆ ఇంట్లో ఇన్నేళ్ళుగా ఉన్న ప్రశాంత జీవితం వాళ్ళు వచ్చిన పది రోజుల్లో ఎంతెలా కరిగిపోయిందో సోదాహరణంగా చెప్పాను.

అంతా విని ఆయన మళ్ళీ నవ్వారు. “ఎవ్వరి మీదో కోపం వచ్చి ఇంకేదో చేసినట్లు-వాళ్ళ పిల్ల

లతో సర్దుబాటువటం లేదని ఇంత చక్కని ఇల్లు వదులుకుంటామా ?” అన్నారు.

“మధ్యాహ్నం జరిగింది మీ కళ్ళతో మీరు చూసుంటే....”

“నేనే అడదాన్నయి పుట్టుంటే ఆ అవమానం భరించలేను—అంటావ్. కదూ ?”

“మీకంతా వేళకోళం.”

“ఏచ్చిదానా : రెండుచేతులు కలిస్తేనే చప్పుడు. నీమీద నాకు నమ్మకంఉంది....మళ్ళీ అలాంటి గొడవలు వస్తాయని నే ననుకోను..మరి కొన్నాళ్ళు మాడు. అంతగా భరించలేకపోతే, అప్పుడే ఆలోచిద్దాం....”

కాదన లేకపోయాను.

‘చెడుకు దూరంగా ఉన్నంత మాత్రాన చెడు తగ్గదు. ప్రక్కనే మంచిని పెంచుకుంటూ పోతే ఆ చెడు తనంతట తానే కరిగిపోతుంది’ అని అంటుంటా రాయన. అదే దృష్టితో ఆ మర్నాడు వాళ్ళింట్లో అడుగుపెట్టాను.

“క్షమించండి, నిన్న నోరుజారి ఏదో అన్నాను. మిమ్మల్ని నొప్పించాలని మాత్రం కాదు.”

“దానేముందిరెండి....” అది అనసూయ ఇచ్చిన జవాబు :

“పిల్లలు కాక పెద్దవాళ్ళు చేస్తారా అలాంటి పన్లు : మీరు నన్నపార్థం చేసుకోకుండా ఉంటే.. ఆ డబ్బు వెనక్కి ఇద్దామని వచ్చాను!” అంటూ ఆ పదినోటూ ఆవిడముందు పెట్టాను.

ఆవిడ ముఖంమంతా నవ్వు పులుముకొని, “మరి ఫ్లవర్ వాజు కొనరూ !” అంది.

“మరోసారి కొంటాం రెండి....” ఆ పైన ఎలా మాట్లాడాలా అని తికమక పడుతున్నాను. నన్నా అవస్థ నుంచి రక్షించటానికి వచ్చిన దేవతలా అవతరించింది అరవింద :

గాడుపు కొట్టిన ముఖం మీద స్వాతిచినుకులు కురిసినంత హాయి అనిపించింది. గాలిలేక ఉక్కిరి బిక్కిరి అవుతున్నప్పుడు పిల్ల తెమ్మెర హఠాత్తుగా పరిమళాలను మోసుకు వచ్చినంత పరవశం కలిగింది.....అరవింద ఎన్నోసార్లు వచ్చింది కాని—ఇంత రిలీఫ్ ఎప్పుడూ అనుభవించలేదు నేను.

“ఇప్పటికీ మూడుసార్లు వచ్చి తిట్టి పోయావుటగా !” అంది అరవింద.

“....ఈ మాటు నువ్వు రాకపోతే తను మరింతెప్పుడూ రానని కూడా అంది అంటే !” అన్నాడు వాళ్ళ వాసు నవ్వుతూ

“అలా అనకపోతే, అంటేని చూడాలని నువ్వు చెప్పి తీసుకు రాలేవురా !” అని వాడి చెంపమీద చిన్న దెబ్బ వేశాను.

“ఏమయినా, భయపడి పోయి వచ్చాననుకో !” అని గలగల నవ్వింది అరవింద. అంతలోనే “....వీర్ని నువ్వు పరిచయం చేయలేదు!” అంది అనసూయని చూపించి.

“సారీ....నిన్ను చూసిన సంతోషంలో నన్ను నేనే మర్చిపోయాను. వారు అనసూయ....కొత్తగా కాపురం వచ్చారు....ఈవిడ అరవింద—నా క్లోజ్ ఫ్రెండ్ !”

“....కాలేజీ ఫ్రెండ్నా ?” అని అడిగింది అనసూయ.

అరవింద నిండుగా నవ్వింది. “మమ్మల్ని చూసినవాళ్ళు అలానే అనుకుంటారు. కాని, మా యిద్దరికీ పరిచయమెలాగయిందో చెప్పితే మీరు ఆశ్చర్యపోతారు....ఇద్దరం ఒకే రోజున ఒకే హాస్పిటల్లో పురుడు పోసుకున్నాం. అదిగో వాళ్ళ రమ, మా సారథి ఒకే రోజున పుట్టారు. గమ్మత్తుగా ఉంది కదూ !....”

తన మామూలు రోరణిలో మా ముచ్చట్లు వల్ల వేస్తూనే ఉంది అరవింద.

“ఒక్క కడుపున పుట్టిన అప్పచెల్లెళ్ళు కూడా ఇంతగా కలిసిపోలేరు. చాలామంది తామంతట తాము ప్రయత్నించి స్నేహితులవుతారు. పిల్లలు పుట్టి మమ్మల్నిలా హఠాత్తుగా కలిపేశారు....”

అంతలో అనసూయగారి మురళి “....అమ్మా ! ఐసుక్రీము వచ్చిందే !” అని యథాప్రకారం పాట మొదలు పెట్టాడు.

“ఇప్పుడు కాదు. తర్వాత కొంటాను!” అని ఆవిడ అంటున్నా వాడు వినిపించుకోలేదు. వాడికి వాడి చెల్లెలు వాణి కూడ తోడయింది.

వాళ్ళంత పేచీ పెడుతుంటే ఆవిడ ఒక మాటతో మందలించనయినా లేదు. ఒక చూపుతో కసురుకోనయినా లేదు.

అరవింద మురళిని పిల్చింది. “చూడు బాబూ : ఇలారా !”

“ఏం ? ఎందుకు ?” వాడక్కడినించే తల ఎగరేశాడు.

వార్తలు

కావలి యూత్ ఫోరం, రోటరీక్లబ్ కలిసి ఇటీవల జరిపిన మహిళా సమావేశానికి స్థానిక జవహర్ బారతి లెక్చరర్ శ్రీమతి లలితా రామకృష్ణ అధ్యక్షత వహించారు. కుమారి గిరిజ ప్రార్థనతో సభా కార్యక్రమం ప్రారంభమైనది. ఆ వాటి సభలో—మాస్కోలోని యముంటా యూనివర్సిటీలో వైద్యశాస్త్రం చదువుతున్న విద్యార్థిని కుమారి పి. రాజశ్రీ “సమాజ విర్మాణంలో సోవియట్ మహిళల పాత్ర” అన్న అంశం గురించి ఉపన్యసించారు.

నెల్లూరు డి. కె. డబ్ల్యూ కాలేజి లెక్చరర్ శ్రీమతి సి. కార్ దా దేవి “సమాజంలో శ్రీపాత్ర” గురించి మాట్లాడుతూ శ్రీ పురుషులు సమాజంలో సమామలేపని, శ్రీలు తమ బాధ్యతలు నిర్వర్తించటానికి పురుషులు పూర్తి సహకారం ఇవ్వాలని పేర్కొన్నారు.

శ్రీమతి లలితా రామకృష్ణ తమ అధ్యక్ష పత్రాసంలో మహిళా సంక్షేమం గురించి, మహిళా సంఘాలు చేపట్టవలసిన కార్యక్రమాల గురించి, మహిళలు సాదిస్తున్న వ్రగతి గురించి వివరించారు.

కార్యక్రమం చివర శ్రీమతి పి. సీత గానం చేశారు.

యూత్ ఫోరం తరపున ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ వై. వి. రత్నం ముఖ్య అతిథులను పరిచయం చేసి వందన సమర్పణ చేశారు. రోటరీక్లబ్ తరపున శ్రీ సి. ఎచ్. మాణిక్యరావు వందన సమర్పణ చేశారు.

*

మ్యూయార్క్ లోని తెలుగు సారస్వత సాంస్కృతిక సంఘం వారు సంక్రాంతి వందుగమ జరుపుకున్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో మ్యూయార్క్ పరిసరాలలోని తెలుగువారు పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా పిల్లలకు ‘పాస్పిడ్రస్’ పోటీలు జరిగాయి. శ్రీలు, పిల్లలు ‘మ్యూసికల్ ఛేర్స్’ లో పాల్గొన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో శ్రీలు ఎంతో ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నారు. శ్రీమతి బాలాంబాళ్ నటరాజన్ బృందంవారు వాద్యగాన కచేరీ చేశారు. ఈ సందర్భంగా వాషింగ్టన్ తెలుగు సంఘం మంచి రెండు బృందాలు మ్యూయార్క్ కు వచ్చి ఒక బుర్రకథమా, వాటికమా సమర్పించడం ఒక విశేషం. కార్యక్రమం చివర చక్కని విందు జరిగింది.

“నీతో మాట్లాడుదామని.”

“మాట్లాడు. ఇక్కడికి వినిపిస్తుంది!”

ఎంత నిర్లక్ష్యం! అదేమిరా—అని అనసూయ అదరించనే లేదు. అరవింద ముఖం మీద చిరు నవ్వు పెట్టని పొమ్ములా అలాగే ఉంది:

“నీ పేరేమిటి?”

“ఎందుకు?”

“నీది చక్కని పేరటకదూ!”

వాడి ముఖంలో గర్వం పొడసూపింది.

“అవును. నా పేరు మురళి.”

“చూడు మురళి! నువ్వెంతో మంచి వాడి విట....ఏమిట! మీరంతా చెప్పండి. మురళి చాలా మంచివాడు కదూ....!” అని అరవింద సిల్లెలవైపు తిరిగింది.

అంతా అవునవునని వంత పాడారు.

కాని, మా రమ మనస్సులో పాత కక్ష పోలేదు కాబోలు. “కాదు అంటే: మంచివాడు కాదు.”

అరవింద నవ్వు అవుకోలేకపోయింది. రమని దగ్గరకి తీసుకొని “ఏమ్మా! ఎందుకని మంచి వాడు కాదు?” అని అడిగింది.

“నా పెన్నిలు విరక్కొట్టాడుగా!”

“ఓన్నీ. ఈ మాత్రానికేనా? ఇంతెప్పుడూ విరక్కొట్టాడుగా! నేనిద్దరికీ రెండు పెన్నిళ్లు ఇస్తాను. మరిప్పుడు చెప్పు. మురళి మంచివాడేనా?”

రమ మురళివైపు చూసి నవ్వింది. “ఊ! మంచివాడే!”

“మురళి! నువ్వెంతో మంచివాడివిట. రమ కూడా ఒప్పేసుకుంది. ఇలా దగ్గరగారా!”

దగ్గరగా వచ్చాడు మురళి.

“అమ్మ తర్వాత కొంటానంటున్నారు కదా! మరి అలా పేరీ పెట్టటం తప్పు కదూ!”

వాడు మాట్లాడ లేదు.

“చూడు. నీళ్ళంతా అడుగుతున్నారా? మంచి సిల్లెలెప్పుడూ పెద్దవాళ్ళ మాట వినాలి. చూడు—మీ అందరికీ ఏం తెచ్చానో....” అంటూ తన చేతి నంచి తెరిచి డబ్బా బయటకు తీసింది అరవింద.

వచ్చినప్పుడల్లా ఏదో ఒకటి పట్టుకు రావటం ఆమెకు అలవాటే. డబ్బా తెరిచి ఇన్ని లడ్డులు బయటకు తీసింది. మొదటిది మురళి చేతిలోనే పెట్టింది. సిల్లెలందరికీ తలొకటి ఇచ్చింది.

“మీరు కూడా ఒకటి రుచి చూడండి.”

అంటూ అనసూయ కివ్వబోయింది.

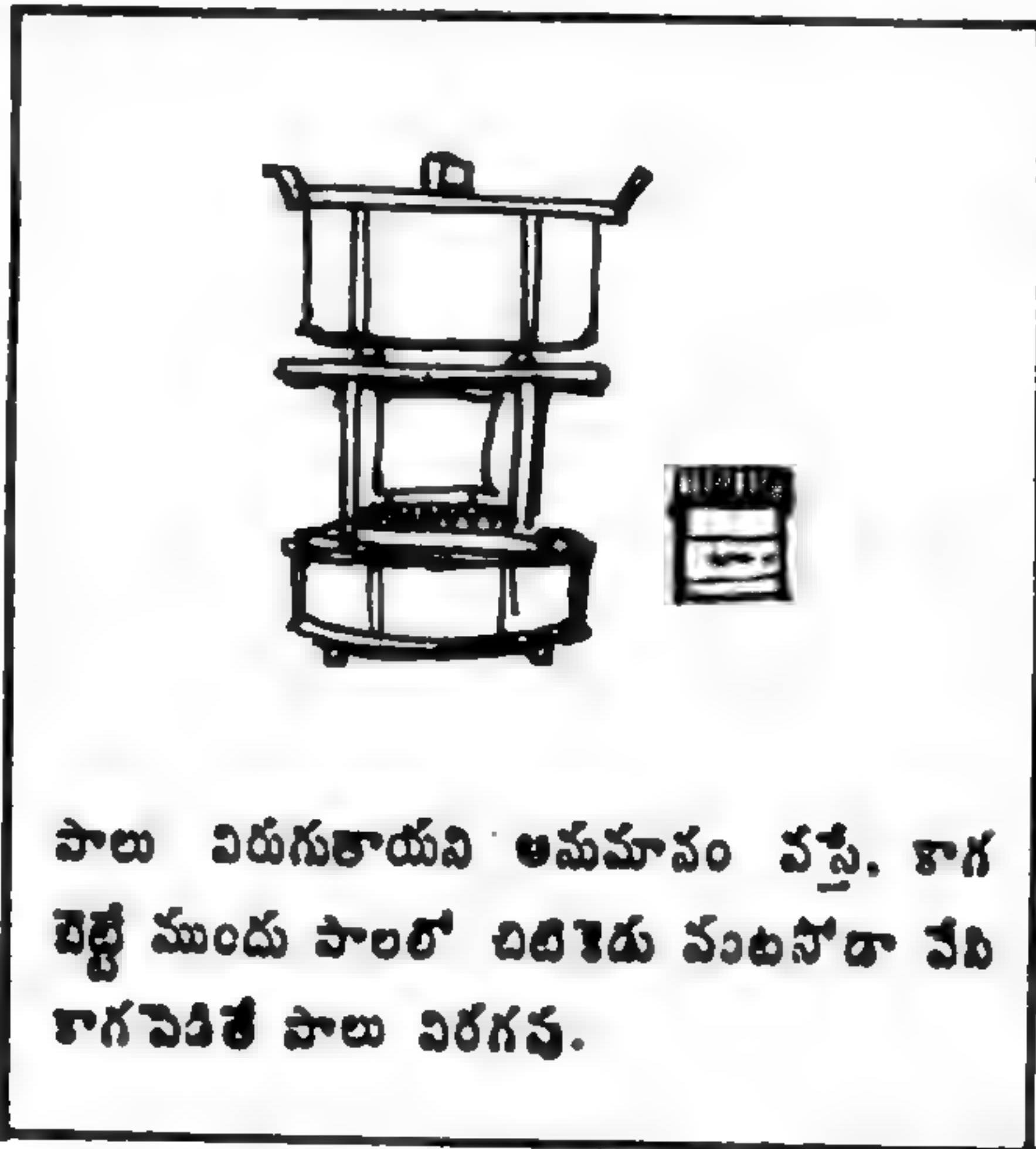
“అబ్బే, వద్దండీ! నాకు స్వీటు అంతగా ఇష్టం ఉండదు....”

ఆవిడ మాట ఇంకా పూర్తికాలేదు — “నాకి వెదవ లడ్డూ అక్కర్లేదు....” అంటూ టక్కున నేలకేసి కొట్టాడు మురళి.

అటువంటి తిరస్కారాన్ని ఉపహించలేదేమో— అరవింద తడంపాటు నివ్వెరపోయింది.

అనసూయ మురళి వైపు తిరిగి “ఏమిట్రా ఆ పని?” అంది.

వాడి ప్రవర్తన కంటే ఆవిడ ఉదాసీనత నాకెక్కువ బాధ కలిగించింది. అదే మా సిల్లెల్లో ఎవరయినా అయి వుంటే— ఈపాటికి రెంపలు వాచిపోయేవి....

పాలు విరుగుతాయని అమమావం వస్తే, కాగ బెట్టే ముందు పాలలో చిటికెడు వంటనోదా వేసి కాగవేలితే పాలు విరగవు.

ఈ సన్నివేశానికి కారకులారైన అరవింద మీద కోపం ముంచుకొచ్చింది. ఇలా జరగటానికి అవకాశం ఉందని తెలిసి జాగ్రత్తపడనందుకు నా మీద నాకే చిర్రెత్తుకు వచ్చింది.

నేనా విషమావస్థ నుంచి ఇంకా బయట పడనేలేదు.

ఈరోగా వాళ్ళ వాణి కిందపడిన లడ్డూ ముక్కలు ఏరుకోబోయింది.

అరవింద గబుక్కున అడ్డువచ్చి, “తప్పమ్మా! క్రింద పడినవి తినకూడదు” అని ఆవన్నీ తీసుకువెళ్ళి అవతం పారేసింది. “ఇదిగో! ఇది తీసుకో!....” అని ఆ సిల్లెకి ఇంకో లడ్డూ ఇచ్చింది.

అనసూయ చేతికి మరోటి అందిస్తూ, “పోనీ, మీరు పెట్టండి....తంటాడేమో!” అంది.

“అబ్బే, మా వాళ్ళల్లా తినరండీ!....”

అరవింద ముఖం అంతగా చిన్నబోవటం నేనెప్పుడూ చూశేదు. ఆ ఇబ్బంది నుంచి తప్పించుకుంటూ నావైపు చూసి నవ్వు తెచ్చి పెట్టుకుంది. “నువ్వోటి తిని ఎలా వుందో చెప్పు!”

అప్పటిదాకా రోరోపం కుతకుతలాదిపోతున్నా నేమో. ఆ అవకాశం జారవిడుచుకోలేదు నేను. “నువ్వేం పెట్టావన్నది కాదు. నువ్వెంత అభి మానంతో తెచ్చావన్నది నాకు ప్రధానం!” అంటూ లడ్డూ తీసుకున్నాను.

అరవింద నా వైపు ఆరాధనగా చూసింది.

అమె సంతోషం కోసం పని కట్టుకుని ఆ మాట అనకపోయినా—నా ఉద్దేశం నెర వేరింది!

ఇకముందే ఇబ్బంది లేకుండా, “....నాకు కొంచెం పనుందండీ!” అంటూ ఇంట్లోకి వెళ్ళి పోయింది అనసూయ.

‘ఇలాంటివి మా వాళ్ళు తినరండీ’ అనసూయ మాటల్ని అబద్ధం చేస్తూ అత్యంత ప్రీతికరంగా లడ్డూ తింటోంది వాణి. తన మూర్ఖత్వానికి నిగ్గు పడుతున్నాడేమో. మురళి అక్కడే చిక్కు మంటూ నిలబడి చూస్తున్నాడు!

అరవింద చేయి దాసింది. చటుక్కున వచ్చి లడ్డూ తీసుకున్నాడు మురళి....అనసూయ అక్కడ రేనప్పుడు ఆ సిల్లెల తీరు వేరు!

అరవింద అక్కడే ఉండగా మళ్ళీ మనస్సు చివుక్కుమనే మరో సన్నివేశం ఎదుర్కొవ టానికి నేను సిద్ధంగా లేను.

“ఇక బయటి ముచ్చట్లు దాల్చే! రోపలికిరా కడుపునిండా మాట్లాడుకుందాం....” అని ఆమె రెక్క పట్టుకొని లాక్కుపోయాను.

*

వీల్లెలు చక్కగా అడుకుంటున్నారు. మేము మా కబుర్లలో పడిపోయాము. అలా ఎంతోనేపు తెలియకుండా మధురంగా గడిచిపోయింది.

“మరింక నన్ను వదలిపెట్టవా! మీ అన్నయ్య ఇంటికి వచ్చి జపంచేసే వేళ దగ్గరవుతోంది....” అంది అరవింద.

“మళ్ళీ నీ దర్శనం ఎప్పుడు?”

“నీకెప్పుడు చూడాలనిపిస్తే అప్పుడు.”

“అలాగే అంటావు. ఇంటికివచ్చి కూర్చో వటమే కాని—నువ్వు నీ కొడుకు ముగించి వస్తావా?”

అరవింద నవ్వి పూరుకుంది.

“ఇంటి బాధ్యత కన్న ముఖ్యమైంది నీ ఆరోగ్యం. అదుంతునేకదా ఈవాకిరి అంతా చేయగలిగేది.” అన్నాను.

“అలాగే, నీమాట ఎప్పుడు కాదన్నాను.”

“మరయితే నేనీమాట ఎప్పుడు ఇంటికి వచ్చినా నువ్వు కనపడాలి. ఇంకా అమ్మారలేదు అంటే—అని పిల్లలు అంటే ఊర్కొనేదిలేదు. సరేనా?”

“సరే.”

“పోనీ, పక్కనే మరో పోర్టును ఖాళీ అయిందేమో చూడు. నేనూ అక్కడికి వచ్చేస్తాను.”

“నువ్వుత్త విచ్చిదానివి.”

“కాదు. నిజంగానే చెప్పకున్నా.” అన్నాను.

“ఒక నిజంచెప్పనా నీకు.”

“ఏమిటదా అది.”

“నీకోసం పనికట్టుకు నడిచివచ్చి నప్పుడుండే ఆనందం.... మనం పక్కపక్కనుంటే ఉంటుందా.”

నేను తెల్లబోయాను.

“ఓక్షణం ఆలోచించు. రోజు మనం తీసి తినగలమా? స్రతిపూటా మల్లెపూలు పెట్టుకుంటే మొహం మొత్తిపోదా.”

నేనింకా తేరుకోలేదు.

“కొంచెం ఆ ఎడ ముంటేనే ఆకర్షణ. నిరీక్షణలోనే ఆనందం ఎక్కువ.”

అప్పుటికి నాగొంతు పెగిలింది. “మన స్నేహమా అంతేనంటావా అరవిందా.”

“విచ్చిదానా. ఈలోకంలో ఏదయినా అంతే. మానంగతే చూడు. సాయంత్రం ఇంటికి వచ్చాక ఆయన పుస్తకాల్లో పడిపోతారు. నేను వంట పనిలో మునిగిపోతాను. ఎప్పుడో అన్నాం వేళప్పుడు—పడుకునేవేళ రెండు ముక్కలు మాట్లాడుకుంటాము. అదే ఏదో పనిమీద రెండు మూడు రోజులు ఆయన ఊరికి వెళ్ళి వచ్చారనుకో. ఇక ఎక్కడలేని కబుర్లూ పుట్టుకువస్తాయి. ఈ అనుభవాన్ని ఏమనాలి? అంటే శారీరికంగా కొంచెం

దూరమయినప్పుడు కాని మానసికంగా దగ్గర రాలేక పోతున్నామనేగా అర్థం! అందుకనే ఆడ వాళ్ళం అప్పుడప్పుడూ పుట్టిళ్ళకి పోవాలని ఆశ పడేది!....అమ్మా నాన్నలమీద అపేక్షకన్న కొంచెం మొగుడికి దూరంగా ఉండి రావాలన్న కోరికే ఎక్కువ!”

నాకు నవ్వు వచ్చింది. “అంటే, బోడు కొట్టకుండా నన్నుమాట!”

“అవును. ఒకసారి ఇంట్లో, మరోసారి పనిమూల—ఇంకోసారి పేరంటంలో—మనం

స్థూపమూలకాసప్త-7

నరైన నమాధానం

1 చె	2 రి	3 మి	4 పా	5 క	6 కా	7 ల
8 లు	9 త్ర	10 తు	11 ము	12 ర	13 హ	
14 వ	15 య	16 సు	17 నా	18 ద	19 రి	
20 త	21 క	22 గ	23 ల	24 హ	25 ర	26 తి
27 ఆ	28 ము	29 ద	30 ము	31 హ	32 ర	33 తి
34 క్ర	35 ప	36 గ	37 మి	38 మ	39 ర	40 తి
41 య	42 న	43 డ	44 త	45 ల	46 ర	47 తి
48 ము	49 త్య	50 ము	51 ము	52 స	53 ల	54 ము

వై నమాధానం

నరిపోయే నమాధానం వంశినవాడు :

వంగర హేమలతాదేవి

(నికింద్రాబాదు)

బహుమతి మొత్తం 118 రూ. లను

అమెకు పంపుతున్నాము.

కలుస్తుంటాము. పనికట్టుకు కలవటానికి అస్తమానం తీరదు. కలవక కలవక కలిశామనుకో అప్పుడెంత ఉప్పొంగి పోతాము! నీ చేతుల్లో ఉక్కిరి బిక్కిరి అవుతూ ఎంత పరవశమౌతానో నీకు తెలియదా! నీకళ్ళల్లో కనిపించే ఆ వెన్నెం చల్లదనం రోజూ కనిపిస్తే ఉంటుందా!....”

“అలా అంటాండు. ఎన్నాళ్ళకో కనిపించకుండా దూరంగా పోతాను!” అన్నాను బుంగమూతి పెడుతూ.

“ఎక్కడికి పోతావు? నా గుండెల్లో నా దగ్గరే భద్రంగా ఉంటావు....కాదుకాదు ఉన్నావు.”

నాకు గిలిగింతలు పెట్టింది. నవ్వులు ఉబికుబికి తెప్పించింది. “నువ్వెప్పుడూ ఇంతే! చిన్న పిల్లనిచేసి కబుర్లతో మభ్యపెట్టేస్తావు!” అన్నాను.

“అందుకనే కలకాలం ఈ స్నేహం నిలుస్తోంది వనూ! చిన్ననాటి స్నేహితు లెక్కడున్నారో ఎలా వున్నారో నాకు తెలియదు. కాలేజీ మిత్రులెవరూ ఇప్పుడు గుర్తులేదు.... మనస్సు ఎదగని వయస్సులో కలిసిన స్నేహితు అలాగే అంతరించి పోయాయి. కొంచెం రోకం అంటే ఏమిటో తెలికాకనే మనమిలా హఠాత్తుగా కలిసాం. ఎవరికోగాని దక్కని ఈ ఆదృష్టం మనం సంపూర్ణంగా అనుభవించాలి. మన స్నేహాన్ని మనమే కాపాడుకోవాలి!”

ఇంతేమనను!

“ఎంతవేపలా నా నైపు రెప్పవేయకుండా చూస్తావు! కొంచెం బయటకువచ్చి సాగనంపవా!”

అమె చేతిలో చేయి వేసి బయటకు నడిచాను.

అప్పుడే అనసూయ పిల్లరికి బసు క్రిము కొని దబ్బరిస్తోంది.

“....మీతో పరిచయమైనందుకు నాకెంతో సంతోషంగా ఉందండీ! మా వసుంధరతో కలిసి మీరోసారి మా యింటికి రండి. ఇక్కడికాట్టే దూరం లేదు” అంది అరవింద.

అవిడ తల అటూఇటూ ఊపింది. పలుకే బంగారమయినట్లు!

అరవింద పిల్లరితో వెళ్ళిపోయింది. అమె నందు మలుపు తిరిగేవరకు అక్కడే నిలబడి చూస్తూంది పోయాను. అనసూయ అక్కడే నిలబడి నన్ను శల్య వరీక్ష చేస్తోందని సాకు తెలియదు!

“మళ్ళీ మీ ఫ్రెండు వచ్చేవరకు అక్కడే నిలబడేలా ఉన్నారే!”

అవిడ గొంతు విని ఉరిక్కినది పక్కకి తిరిగిను. అదేమాట సదుద్దేశంతో అవిడ అంటే—సరదాగా నవ్వుతూ అని ఉంటే—ఎంతో ఆనందించి ఉండేదాన్ని. “....ఒక్కొక్కళ్ళతో స్నేహం అలా ఉంటుంది....!” అని మాత్రం అన్నాను.

“మీ ఫ్రెండుకు కొంచెం అందగత్తైనవి గర్వమనుకుంటాను!”

తెల్లబోయాను. ఏ ఉద్దేశంతో ఆవిడంత అలియోగం తెచ్చిందో నాకర్థం కాలేదు. ఏమని జవాబివ్వటానికి నాకు తోచలేదు.

“ప్రతీదీ ఆవిడకే తెల్పినట్లు మాట్లాడుతుందేమిటి? పిల్లల బాగోగులు ఆవిడకేకాని ఇంకెవరికీ తెలియవా? మా వాడిది తప్పంటుంది! మా అమ్మాయిది తప్పంటుంది....మా పిల్లల్లో ఆవిడకన్నీ తప్పలే కనివస్తున్నాయా? వాళ్ళ పిల్లలు చేయదూ? ఆకాశం నుంచి దిగి వచ్చారా? కొంచెం మంచి మర్యాద ఉండాలండీ! నేనెప్పుడూ ఎవరితోటీ ఇలా ‘ఇన్వర్టింగ్’గా మాట్లాడలేదు.....!”

అరవింద తను అందగత్తెనని గర్వపడ్డం సంగతికి (ఆ మాట కనీసం మనసులో అనుకొనే తీరిక కూడా అరవిందకి లేదని ఈవిడకు తెలియదు!) పిల్లల తప్పులకి సంబంధమేమిటోనా చిన్న బుర్రకి అర్థం కాలేదు. ఆమె అన్న మాటల్లోనయినా నొచ్చుకోవల్సిందేముందో నాకు అంతుపట్టలేదు. అరవింద ‘ఇన్వర్టింగ్’గా మాట్లాడిందంటూ - ఇప్పుడు ఈవిడ చేస్తున్న పనేమిటో మరి!

“....అరవింద ఏదీ మిమ్మల్ని నొప్పించాలని అనలేదు. ఆ మాటలే మీకు బాధ కలిగిస్తే ఆమె తరపున నేను క్షమాపణ చెప్పుకుంటాను.”

“క్షమాపణల కోసం కాదు నేననేడి! ఎవరి హద్దుల్లో వాళ్ళుందారి. ఆవునా!”

నా గుండె గాయం చేస్తోంది ఆవిడ. “నిజమే! ఇంకెప్పుడూ ఇలా కాకుండా చూస్తాను.”

“ఎవరి కష్టాలు వాళ్ళవి. కొందరు కొన్ని కొన్ని బయట కొనుక్కోలేక ఇంట్లో చేసుకుంటుంటారు. అందరి స్థితిగతులూ ఒక్కలా ఉంటాయా!”

“ఉండవు. అందరికీ అన్ని అవకాశాలూ ఉండవు.”

ఆవిడ ముఖం ముత్యాల మతాబాలా వెలిగి పోయింది. “మీకున్న గ్రహింపు శక్తి ఆవిడకు లేదు.”

“లేదు. ఎవర్ని ఎలా గౌరవించాలో కొందరికి తెలియదు!....”

ఆ తర్వాత మరింతమనేదో - మా సంభాషణ మరెక్కడ తేలేదో-నన్నా అవస్థనుంచి తప్పిస్తూ వాళ్ళబ్బాయే పుణ్యం కట్టుకున్నాడు....ఐసుక్రీము

తినటం ఆయిపోయింది! అప్పుడే అమ్మొచ్చిన అరటిపళ్ళు కొనమని కేకవేశాడు!

ఆవిడ అటు తిరగడం చూసి ఇటు రోపరికి జారుకున్నాను.

*

అత్తి రాత్రి అనసూయ గురించి మరికొన్ని సంగతులు తెలిశాయి.

రెండు వాటాల మధ్య అడ్డు గోడలున్నా - గొంతులు చిన్నవి కానప్పుడు చెవులదాకా మాటలు చేరక పోవుగా!

అపీసరుగారి గొంతు వినటం అదే మొదటి సారి. రెండు రోజుల్లో వాళ్ళ మురళి పుట్టిన రోజుట. మనంగా జరపాలంటుంది ఆవిడ. ఇంకా ఈ గడ్డు రోజుల్లో అలాంటి ఆర్పాటాలకి పోకూడ దంటాడాయన. ఈ మాత్రం ఖర్చుకి ముఖం చూసుకుంటే ముద్దు ముచ్చటైలా తీరుతాయంటుందావిడ! వాళ్ళ వాగ్యుదాలు ఎంత వినగూడదనుకున్నా మా చెవులదాకా వస్తునే ఉన్నాయి.

“చేతిలో పని కూడా మానేసి శ్రద్ధగా వినవల్సిన మాటలా అవి!” అన్నారు శ్రీవారు సన్న సన్నగా - చీవాట్లుపెడుతూ.

“చెవిటి వాళ్ళ చెవులు కూడా బద్దలయి పోయేలా ఉన్నాయి. ఇంక వినకుండా ఎలా?”

“వినమని నిన్నెవ్వరూ పిలిచి చెప్పలేదు. దృష్టి కావల్సిన దాని మీద పెట్టుకుంటే అక్కర్లేనివేవీ వినిపించవు.”

“ఆవిడసత్రా ఏమిటో తెలుసుకుందామని....!”

“ఎందులో?” అని ఆయన కొంచెం సవ్వారు.

“ఎందులోనయినా సరే!” అని నేనూ సవ్వను. “ప్రస్తుతం ఎవరు గెలుస్తారా అని!”

“ఆడబుద్ధి పోనిచ్చుకున్నావు కాదు!”

“అదేమిటి? నన్నమాతంగా మగబుద్ధి తెచ్చుకోమనా మీ ఉద్దేశం! అయితే మరో జన్మదాకా ఆగాలి.”

“ఊ! పిలిచి తగూ పెట్టుకొనేలా ఉన్నావు!”

“అవును. మనం తగవులాడుకొని ఎన్నాళ్ళయిందో?”

“మనసుగా ఉందా! అయితే పద....”

ఆ తర్వాత శ్రీవారి అల్లరిలో అనసూయ మొదలుపెట్టిన యుద్ధం సంగతి ఏమయిందో తెలియలేదు.

అయితే, ఆ మర్నాడు ఆవిడ తనంతట తను పలకరించటానికి వచ్చినప్పుడు ఎవరు గెలిచారో నేనూహించటం కష్టం కాలేదు. ఆ సంగతి ఆవిడే చెప్పింది. “....ఎల్లండి మా మురళి పుట్టిన రోజుండీ. ఈ ప్రక్క వాళ్ళందరినీ పిలవాలి....మీ ప్రెండు....అవిడే - ఆవిడిని కూడా పిలవాలనుకుంటున్నాను. మీరు కొంచెం తోడు రావాలి....”

మర్నాడు పేరంటం పిలుపుకని అరవింద ఇంటికి బయలుదేరాం.

ఓ ఫర్లాంగు నడిచాక ఓ రిక్తా కనిపించింది. ఆవిడ ఎక్కుదామంది. “సగంధూరం వచ్చేకాం ఇక అనవసరం” అన్నాను.

“అబ్బే. నాకు నడవటం అలవాటులేదు. పైగా నేనిలా నడిచి వెళ్ళానని ఆయనకి తెలిస్తే కోప్పడతారు....”

‘నడిచేవెడతావో....ఎగిరేవెడతావో....నీ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేస్తో! నీ పేరంటంకోసం నేనుచస్తే అపీసుజీవు పంపేదిలేదు....’ గతరాత్రి అపీసరు గారన్న మాటలు వీడిరోదాకా వినిపించాయని పాపం, అనసూయకి తెలియదు! ఎందుకింతగా ఆత్మవంచన చేసుకోవటం! ఆ సమయంలో ఆవిడను చూస్తే నాకు నవ్వురాలేదు. జాలే కలిగింది!

రిక్తాలో వెళ్ళటమేకాదు-తిరిగి ఇంటివద్ద దించాలని వాడిని ఉండమంది అనసూయ.

వాసు తలుపుతీశాడు. వాసు వాళ్ళనన్న ఉతికిన బట్టలు దోడ్లో దండెంమీద అరవేస్తూ కనిపించాడు. అప్పుడాయన కుడిచేతిలో బ్రాసరీలు. జాకెట్లు - ఎడం చేతిలో చీరలు - అదీ దృశ్యం! మామూలప్పుడయితే అంత పరీక్షగా చూసేదాన్ని కాదు-ఆయన పనికి నొచ్చుకునే దాన్నికాదు! ప్రక్కన అనసూయ ఉండగా అలాంటి పరిస్థితిని మాత్రం నేనూహించలేదు.

ఒకవేళ బాత్ రూమ్ లో అరవింద బట్టలన్నీ ఉతికి ఇస్తే అవి ఆయన అరవేస్తున్నాడేమో-అనుకుంటూ రోపరికి నడిచాను. అదేంకాదంటూ “....మీ వదిన అలక పాన్చెక్కింది! అందుకని....” ఆయన నవ్వుతూ ఆబట్టలన్నీ తనే ఉతికినట్లు చేయించి మరీ చూపించాడు.

నేను కంగారుగా పడకగదిలోకి నడిచాను. అరవింద మంచం మీద నుంచి లేవబోతుంది.

“ఏమిటి అరవిందా? ఏమయింది?” అన్నాను ఆత్రుతగా.

“అబ్బే. ఏమీలేదు. పొద్దున్న బాత్ రూమ్ లో కాలుజారి పడ్డాను. కొంచెం నడుం నొప్పెట్టింది. అంతే!” అంటూ నవ్వింది అరవింద.

నా మనస్సు విలవిలలాడింది. “ఏం? నాకు వెంటనే కబురెందుకు చేయలేదు? నేను బ్రతి కున్నానని....”

“వసూ.....” చటుక్కున నాచేయి పట్టు కుంది అరవింద. “అదిగో. ఇలాంటి మాట లంటావని భయపడే ఈ పూట ఆయనవచ్చి చెప్పతా నన్నా వద్దన్నాను....రోజంతా రెస్టు తీసుకున్నాను. రేపు ఆపీసుకు వెళ్ళగలను! ఇంతలో ఏంమునిగి పోయిందని నువ్వుంత నొచ్చుకోవాలి!....ఓహో! ఆ య న బ ట్ట య తి కి ఆ ర వేస్తున్నారనా! మీ అన్నయ్యని కష్టపెట్టాలని నాకు లేదు తల్లీ! సాయింత్రం రాగానే ఉతుక్కోవచ్చని నానేళాను. ఒక్క పూటతో ఏం మునిగిపోడు మహాశయా. రేపు ఉతుక్కుంటానని చెప్పాను. అయినా ఆయన వింటేగా....? అరేరే, అనసూయగార్ని అక్కడే నిలబెట్టేశావేంటి? ఆ కుర్చీ ఇలా వెయ్.....!” అంటూ మాట మార్చేసింది.

ఆ తర్వాత అక్కడ పదినిమిషాలున్నా తన ఆరోగ్యం గురించి ఒక్కముక్కయినా మాట్లాడ నిచ్చిందికాదు....వాళ్ళబ్బాయి పుట్టిన రోజుకి తప్ప కుండా వస్తానని అనసూయతో చెప్పింది.

“ఏమందోయ్! చుట్టాలు వెళ్ళిపోయే వేళవు తున్నా మీరింకా రారేం?” అని ఓ కేకపెట్టింది.

ఆయన ప్రేలో నాల్గు కాపీలుపెట్టి పట్టుకు వచ్చాడు.

“మీ అన్నయ్య చేతి కా పీ త్రా గి ఎన్నా ళ్ళయిందో చూడు వసూ!” అని నవ్వింది అరవింద.

“ఎందుకండీ మగవాళ్ళచేత చేయించటం....?” అనసూయ మాటల్లో సౌహార్దం తొంగి చూసినట్లే లేదు. ఓ తప్పు ఎత్తి చూసినట్లే ధ్వనించింది.

అదేం గుర్తించలేదు వాళ్ళు.

“కాపీ ఏమిటి! నెలకొక్క రోజయినా మగ వాళ్ళచేత పూర్తిగా వంట చేయించాలండీ! అప్పుడే వాళ్ళకి మనబాధ తెలిసొస్తుంది!” అన్నది అరవింద.

“....ఈ వనితా దళాల్లో వనితలేమన్నా పదార్థిందే! ఏదాది పొడుగునా వంట చేయమని శానించటం లేదు - అదే పదివేలు!” అన్నాడు ఆయన.

పిచ్చాపట్టి మీ హాతికి ఎప్పట్నుండమ్మా - ఈ పిచ్చి!!

సార్... సార్ పిచ్చి నాకొద్దు! మా ఇబ్బడికి!!

రాగతి పండ్రి

చిక్కుల్లో ఉన్నా చక్కని పరిహాసాల్లో తేలియాడే ఆ దంపతుల్ని చూసి ముచ్చట పడ లంటే ఎంతో మంచి మనస్సు కావాలి. మంచి చూపు కావాలి....అవి తనకు లేవని చెప్పుకుం టున్నట్లు ‘వెళ్ళొస్తా’మని అరవిందతో చెప్పటం పోయి-“రండిపోదాం” అని నావైపు చూసింది అనసూయ.

అవిడ మళ్ళీ రమ్మని గుర్తు చేయకపోయినా - తను తప్పకుండా పేరంటానికి వస్తానని మరి మరి చెప్పింది అరవింద.

నాకు మాత్రం అప్పుడే ఆమెను వదలిపెట్టి పోవాలని లేదు. నానోట్లో మాట నోట్లో ఉండగానే అనసూయ బయటకు వెళ్ళిపోయింది.

“అవిడ ఎదురు చూస్తూంటుంది. మరి వెళ్ళు వసూ!”

“ఉహూ! నిన్నీస్థితిలో వదలి ఎలా వెడ తాను? రిక్తా బయట ఉంది. అవిడ వెళ్ళగలదు. వెళ్ళి చెప్పొస్తానుండు.”

కదలబోయిన నా చేయి పట్టుకుంది అరవింద. “చ! అలాచేస్తే ఏం బాగుంటుంది? కూడా వచ్చినప్పుడు తోడుగానే వెళ్ళాలి. అయినా, నాకేం బాధగా లేదు. నా మాట నమ్మలేదా? అయ్యా! మీ చెల్లాయికి మీరయినా చెప్పండి!”

“నేనెందుకు చెప్పతాను! శుభ్రంగా చెల్లాయి కూర్చోని వంట చేసి పెడతానంటేను!”

“మీ కంఠా వేళాకోళం! అసలే విచ్చిది....

అక్కడ మొగుణ్ణి విల్లర్ని పస్తు పడుకోపెడు తుంది కూడాను.”

“పోనీ. నేనీ పూట వంట చేసి కేరియర్ లో పెట్టి పంపిస్తాను. దానికయినా ఒప్పుకుంటావా?” అన్నాను.

“విన్నారా! ఇకనయినా ఈవిడకు నచ్చ చెప్పండి. లేకపోతే, సత్యాగ్రహం చేస్తుంది. అవిడ వీడిలో నిలబడి ఉంది కూడాను. బాగుండదు.”

“చూడు చెల్లాయ్! నాకయితే నీ చేతి వంట తినాలని వుంది కాని - మీ వదినకి నాచేతి వంట తినాలని మనసుట. అందుకని ఈ పూట కడేదో నేనే కానిచ్చేశాను.” అని నవ్వాడాయన.

“తిరకాసు లేకుండా ఒక్కమాట తిన్నగా చెప్పరుకదా!....వెళ్ళు వసూ! రేపు పేరంటానికి ఎలాగా వస్తానుగా! నీ దగ్గర కావల్సినంత నేపు కూర్చుంటాను. సరేనా!”

ఆమెను వదలలేక వదలలేక బయలుదేరాను.

అసలంత నేపు నాకోసం చూసిచూసి కోపంతో అనసూయ వెళ్ళిపోతుందనుకున్నాను. కాని, అక్కడే గాడుపుగాలిలా నిప్పులు చెరుగుతూ నిలబడి వుంది అనసూయ.

రిక్తా కదిలాక. “....మీకు మీ ఫ్రెండుని వదలిపెట్టి రావాలని లేదనుకుంటాను” అంది వ్యంగ్యంగా.

ఇన్నాళ్ళ సహనం నాలో యిప్తమైపోయింది.

[ముగింపు వచ్చే సంచికలో]

“వనిత మాటల కాలువు - 9”

రూ॥ 116 లు, బహుమతి!

1 జ	ల	11 జ	12 న	య	13 న		
న		2 గ	వ		3 ల		14
4 త	15 గ	డ	ల		మ		
	5 వా	ము		6 మా	హ	త్వ	ము
7	క్ష		16		రా		
	8 ము	17 దు	రు		9 జు	18 గు	ప్ప
19 వా				20		వా	
కు				10		దు	

పేరు.....

చిరునామా.....

.....

.....

నిబంధనలు

‘వనిత మాటల కాలువు’లో ప్రీతి మాత్రమే పాల్గొనాలి. ఈ సంచికలో వున్న గళ్ళలోనే అక్షరాలు నింపి, దాని కింద వున్న కూపను పూర్తి చేసి కవర్లో పెట్టి ‘వనిత మాటల కాలువు—9’ చందమామ దిల్లింగ్స్, మద్రాసు—28 చిరునామాకు మార్చి నెలాఖరులోగా చేరేలా పంపాలి. అకవర్లో ఇంకేవిదమైన వ్యాసాలు, ఉత్తరాలూ వుండ కూడదు; ఇదొక్కటే వుండాలి; ఒక్కొక్క కవర్లో ఒక్కొక్క ఎంట్రీయే వుండాలి. గళ్ళలో వేసే అక్షరాలు కుట్రంగా, తెలిసేలా వుండాలి. కొట్టివేతలు, దిద్దుబాట్లు వుండకూడదు. దీని సమాధానం, ఫలితాలు 1978 మే 1వ తేదీ సంచికలో ప్రచురింపబడతాయి. మా దగ్గర గల సమాధానంతో సరిపోయే సమాధానం పంపిన వారికి రూ. 116 లు బహుమతిగా పంపుతాము. సరైన సమాధానం పంపేవారు ఒకరికంటే ఎక్కువమంది గనక వుంటే, బహుమతి మొత్తం పంచబడుతుంది. దీనికి సంబంధించిన ప్రతి విషయంలోనూ ‘వనిత’ నిర్వాహక వర్గానిదే తుది నిర్ణయం.

అధారాలు — అడ్డం

1. పక్కాక్షి.
2. ‘నగల వర్తకుడు’లో రెండు అక్షరాలు.
3. లగ్నము.
4. తునా తునకలైన దిండు.
5. జీలకర్ర కంటే చిన్నది; అంత కంటే మాటు; అక్షరీకి మంచిదీ.
6. గొప్పదనం.
7. న్యాయాధికారి చేతిలో వుంది.
8. బ్రహ్మచారికి రెండవాయకి ఏమిటో సంబంధం?
9. ఇది భరించడం కష్టం!
10. సెలవురోజులోనే పిల్లలు అలలైనా చూడకుండా ఇందులో పడతారు.

అధారాలు — నిలువు

1. సామాన్య ప్రజ.
11. పక్కింటి అవిడతో మీకు వుండరానిది.
12. ఇంగ్లీషు మాటలోంచి వుట్టిన పెద్ద కథ.
13. సంవత్సరం పేరుగల రాజు.
14. అడ్డంలో అందంగానే కనిపిస్తుంది!
15. ప్రతి ఇంటికి అవసరం.
16. విత్తనం లోంచి వచ్చేది.
17. పెళుసు
18. రామాయణంలోని ఒక పాత్ర.
19. కోసుకుంటుంది - జాగ్రత్త!
20. జంతువులతో ఈ ఆటే ఆడతారు.

కావాలి అనుకుంటే కావలసినంత వినోదం! రేడియో సిలోన్

రేడియో కార్యక్రమాల్లో ఇంటిల్లిపాదికి అనందం కలిగించాలంటే - 'రేడియో సిలోన్' కు మించినది లేదు! ఇంగ్లీషు, హిందీ, తెలుగు, తమిళం, కన్నడ, మలయాళ భాషల కార్యక్రమాల్లో స్పష్టత, స్వచ్ఛత కావాలంటే 'రేడియో సిలోన్' వినవలసిందే! రేడియోలో అన్ని స్టేషన్లూ త్రిప్పి చూడండి - ఏ స్టేషన్ విస్పష్టంగా విన వస్తుందో అది, కచ్చితంగా 'రేడియో సిలోన్'.

ఇంగ్లీషు-ప్రతిదినం
0600 to 1000 hrs

15525 KHZ (19 మీ)
9720 KHZ (31 మీ)
6075 KHZ (49 మీ)
1800 to 2300 hrs
15425 KHZ (19 మీ)
9720 KHZ (31 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)

హిందీ-సోమవారం నుండి శనివారం వరకు
0600 to 1000 hrs 11800 KHZ (25 మీ)
1200 to 1400 hrs 7190 KHZ (41 మీ)
1900 to 2300 hrs 11800 KHZ (25 మీ)
6075 KHZ (49 మీ)

హిందీ-ఆదివారాలు మాత్రం
0600 to 1400 hrs 11800 KHZ (25 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)
1900 to 2300 hrs 11800 KHZ (25 మీ)
6075 KHZ (49 మీ)

తమిళం-ప్రతిదినం
1630 to 1900 hrs 11800 KHZ (25 మీ)
6075 KHZ (49 మీ)

మలయాళం-ప్రతిదినం
1530 to 1630 hrs 11800 KHZ (25 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)
6075 KHZ (49 మీ)

తెలుగు-ప్రతిదినం
1430 to 1530 hrs 11800 KHZ (25 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)

కన్నడం-ప్రతిదినం
1400 to 1430 hrs 11800 KHZ (25 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)

విదేశాలలో వ్యాపారాభివృద్ధి కోరుకునే ప్రకటన
దారులు ఈ విలాసాన్ని సంప్రదించండి.

రేడియో అడ్వర్టైసింగ్ సర్వీసెస్
ఎవిర్ కోర్ట్
లాండ్స్ డౌన్ రోడ్
బొంబాయి 400039
తెలిఫోన్ : 213048/7
గ్రామ్ఫోన్ : RADONDA

80, ఏస్ట్ బ్రస్ట్ క్రాస్ స్ట్రీట్
మండవల్లిపాక్కం
మదరాసు 800028
తెలిఫోన్ : 73738
గ్రామ్ఫోన్ : RADONDA

శ్రీ అన్నపూర్ణ సినిమా ఎంటర్ప్రైజెస్

అర్థాత: కృంగికుమార్ దర్శకత్వం వహించిన రాఘవేంద్రరావు